

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok:

Kiadóhivatal: 8-58

Szerkesztőség: 5-10, 8-52

Előfizetési ár belföldön

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár

Megjelenik

minden nap, hétfőn és
ünnap utáni napokon is

XXX. EVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. DECEMBER 15.

VASÁRNAP

341. SZÁM

Harc a nyomor ellen

Az Amerikában megcsikordult fagyhullám ehellelte Európásterre dühöngő orkánok szárnyán közeledik és felszakadnak a tavalyi tél fájdalmas emlékei. Az éhezők és fázók megdöbbentően népes és szívfacsaróan szomorú hadserege ostromolta nap-nap után a társadalmi jótékonykapu kapuját, amelynek kulcsa a *Bácsme gyei Napló* szerkesztői íróasztalára volt letéve. Hányszor kellett megfordítani a kulcsot a zárban, hogy minél többen bebocsátást nyerjenek! Még élénk emlékezetünkben van az inségakciónk utolsó napja, amikor soron kívül nyolc mázsa kenyert kellett kiosztanunk abban a reményben, hogy az utólag befolyó adományok a költségeket fedezni fogják.

Ezidén a múlt évi tapasztalatok hatása alatt már az ősz derekán megnyitottuk az emberbaráti mozgalmat, hogy a sietségből és szervezetlenségből eredő hibákat elkerülhessük. Örömmel számolunk be kezdeményezésünk eddigi sikeréről, amely reményt nyújt arra, hogy a nyomor elleni küzdelem ezuttal rendszeresebb és szélesebbkörű lesz, mint a múlt évben volt.

Az a gyűjtés, amit megindítottunk, máris tiszteletreméltó eredményt mutat fel, mint a *Bácsme gyei Naplóban* ismételtelen közölt felsorolásból látható. Több mint egy vagon tüzelőanyag, néhány mázsa főzőliszt, tekintélyes mennyiségű zsír, burgonya, bab, rizs, továbbá valamelyes pénzösszeg és ruhanemű áll már annak a szervezetnek rendelkezésére, amely az érdemleges humanitárius munkát rövid pár nap múlva megkezdí. Amit mi eddig ezen a téren propagandával elértünk, csupán kezdet, az adakozás nyitánya és csak ezután következnek magának a könyörületesség cselekménynek felvonásai, amelyek tempója többé-kevésbé az időjárástól is függ. Annak a százharmincezer dinárnai értékűnek összeszedésében, amellyel tavaly a nyomorgók szenvedéseit enyhítettük, a leghatékonyabb segítő társunk az abnormisan kemény hideg volt, amely az embereket fogékonyabbá teszi a nincstelenség tragikumára. Amde a jószívűségnek abból az imponáns manifesztációjából, amellyel a már ősszel megpendített iniciatívánkat a közvélemény felkarolta, joggal következtethetünk arra, hogy az emberszeretet és irgalom ezalkalommal is meg fog felelni a ráháruló szociális hivának. Mindenki tele van gondal, a kereskedő és iparos üzletlenségről panaszkodik, a gazdát a termények árlemorzoslódása sújtja és mindenki aggodalommal tekint az adókövetések elé. Ezek a kétségtelenül nyomasztó bajok azonban eltörpülnek azoknak a szerencsétleneknek kálváriája mellett, akik rettegve gondolnak a télre, mert fegyvertelenül vannak kiszolgáltatva az éhség és fagy borzalmas ofenzívájának. Akinek viszonylagos jólétet ajánldékozott a sors kegye, az bizonyára nem fog megelégedezni a lét legelemibb feltételeitől megfosztott szegényekről, akármilyen kedvezőtlenek is egyébként a gazdasági viszonyok.

A jótékonyág szervezését és a begyűlt adományok felosztását a *Dobro Delo* egyesület fogja végezni magának Osztojics Szelimír polgármesternek fennhatósága alatt és Poljakovics Joszip szociálpolitikai tanácsnok irányítása mellett. A hatóság ezzel kapcsolatban a kolduskérdést is meg akarja oldani olyképen, hogy mindazok, akik a kellő mértékben hozzájárulnak a város szegényeinek segélyezéséhez, a kéregetőket a *Dobro Delo*-hoz utasíthassák. Mint értesülünk, egyelőre a szegényházban állítanak fel száz személy számára népkonyhát, ahol a szegények naponta tápláló levest és hetven deka-gramm kenyeret fognak kapni s hetenként kétszer húst is. Tervbe vették, hogy később a város több más pontján is hasonló népkonyhát létesítenek és ilyen módon a téli hónapok alatt többszáz szegény részese lenne ellátásban. Ugy tudjunk, intézkedések fognak történni olyan szegények segélyezésére is, akik életkörülményeik-

nél fogva nincsenek abban a helyzetben, hogy a népkonyhába elmehetnének és szó van az élelmezésen tulmenő támogatásról is.

A *Dobro Delo* megalakulása és az a megértés, amelyet a hatóságok az intézmény működése iránt tanúsítanak, azzal a kilátással kecsegtet, hogy idővel a város minden szegénye — természetesen a befolyó adományok mértéke által meghatározott lehetőségek határain belül — meg fogja kapni azt, amire mulhatatlanul szüksége van. A *Dobro Delo*-ra az a szerep vár, hogy a szétforgácsolt karitatív tényezőket az együttműködés közös nevezőjére hozza. Az egyesület azonban csak úgy tudja sikeresen be-

tölteni szociális küldetését, ha a legszélesebb körökben felfogják célkitűzése jelentőségét és mindenki, aki csak teheti, spontán önadóztatással részt vesz a nyomor leküzdésére irányuló nagyszerű program megvalósításában. A *Dobro Delo* megszervezésének ténye arra vall, hogy a vezetésre hivatott faktorokban megvan a hajlandóság a problémával kapcsolatos teendők elvégzésére. Most a közönségen a sor, hogy ennek a hajlandóságnak gyakorlati súlyt adjon és tagsági díjakkal, valamint egyéb alkalmi adományokkal olyan alapot teremtsen, amelyből a szegények nagy tömegének egyelőre legalább a minimális téli szükségletei kielégíthetők.

Izgalmas interpelláció a román parlamentben a diákzavargások miatt

A közoktatásügyi miniszter ingerülten utasította vissza egy magyar képviselőnek azt a vádját, hogy a kormány nem gondoskodott a rend fenntartásáról

Bukarestből jelentik: A kamarában pénteken nagy vita volt a legutóbbi diákzavargásokkal kapcsolatban.

Laár Ferenc magyar képviselő élesen elítélte a temesvári és kolozsvári diákzavargásokat, amelyek szerint csak azért következtek be, mert a hatóságok nem gondoskodtak a rend fenntartásáról.

Laár képviselő azt kérdezte a közoktatási miniszter-től, vajon még mindig helyesli-e a craiovai diákkongresszus ultranacionalista határozatát. Erdély magyarsága — mondotta a képviselő — a közoktatásügyi miniszter választól teszi függővé, hogyan fog reagálni a jövőben az ilyen diáktámadásokra.

Kostatescu közoktatásügyi miniszter ingerült hangon válaszolt az interpellációnak. A miniszter szerint Laár képviselő olyan fenyegetéssel állott elő a magyar kisebbség nevében, amit a parlamentben nem lehet tölteni.

ség nevében, amit a parlamentben nem lehet tölteni.

Kijelentette, hogy a kormány minden intézkedést megtett és meg fogja büntetni a rendezavarokat, az ilyen kisebbségi interpellációkat azonban erőlyesen visszautasítja.

Joaniteşcu helyettes belügyi államtitkár szintén felszólalt és közölte, hogy hasonló incidensek megakadályozására minden intézkedés megtörtént.

A bűnös diákokat letartóztatták és még újabb letartóztatások lesznek.

A bűnösök el fogják venni méltó büntetésüket. Az ülés további folyamán

éles üsszevitkezés támadt Lupu volt belügyminiszter és Lázár Illés kamarai jegyző között, akit Lupu hazug gazembernek nevezett.

Lázár provokáltatta Luput, úgyhogy az ügynek lovasias folytatása lesz.

Küszöbön a német kormányválság Megkezdődött a birodalmi gyűlés döntő ülése

Berlinből jelentik: A kormánypártok vezetői szombat délelőtt a pártok elé terjesztették az éjszaka folyamán megszövegezett bizalmi indítványt, amelyhez valamennyi kormánypárt parlamenti frakciója kikötés nélkül hozzájárult. A bizalmi indítvány a következőképen hangzik:

»A birodalmi gyűlés jóváhagyta a birodalmi kormány csütörtöki nyilatkozatát és bizik abban, hogy a kormány a bejelentett pénzügy reformprogramot az egyes törvények végleges megszövegezésénél a kormánynyilatkozatban lefektetett alapelveknek megfelelően fogja végrehajtani. A birodalmi gyűlés teljes bizalmát fejezi ki a jelenlegi kormány összpólitikája iránt.«

A parlamenti válság elsímitása körül a tárgyalások a birodalmi kormány és a parlamenti pártok vezetői között hajnali két óráig tartottak.

A birodalmi gyűlés kritikus ülése, amelyen el fog dőlni a kormány sorsa, délelőtt tizenegy órakor kezdődött. Az első szónok Oberlohren német nemzeti párti képviselő, a parlamenti frakció vezére. Rámutatott azokra a tárgyalásokra, amelyek a kormányt támogató pártok bizalmi indítványának megszövegezése körül folytak és kiemelte, hogy

a kormány pártjal tulajdonképpen valamennyien elleneztek a pénzügy reformprogramot és csak a kényszerítő körülmények hatása alatt foglaltak állást a bizalmi indítvány megszavazása mellett, de

valójában bizalmatlanságot szavaztak a kormánynak.

Hilferding birodalmi pénzügyminiszter nyomban válaszolt és csodálkozással állapította meg, hogy egyes szónokok meglepetésnek mondják az államháztartás deficitjét, holott az még a régi kormányok bűne.

Szó sem lehet arról, hogy Németország pénzügyi helyzete katasztrófális volna.

A kormány a pénzügyi programmal épen azon fáradozik, hogy gyógyulást hozzon a beteg gazdasági életnek.

A pénzügyminiszter után Grewitz képviselő a német gazdasági párt nevében beszélt. Az ülésen nagyon sokan iratkoztak fel szólásra, úgy hogy szavazásra valószínűleg csak a késő éjjeli órákban kerül sor. A kormánykoalíció képviselői közül körülbelül ötven képviselő magatartása, hír szerint, teljesen bizonytalan.

Szubotica — zárt város

Beogradi mintára vezeték be Szuboticán a fogyasztási adót — Az új szabályrendelet februárban kerül a közgyűlés elé

Tosics Radoszav pénzügyminisztériumi osztályfőnök néhány nappal ezelőtt, mint jelentettük, hivatalos küldetésben Szuboticán járt és kijelentette, hogy a pénzügyminiszter el fogja utasítani a szubotici városi képviselőtestület határozatát a fogyasztási adó általános bevezetéséről, mert ez az adózási rendszer ellentétben áll az új adótörvénnyel, amely nem enged meg, hogy a városok ötven százaléknál magasabb pótdót szedjenek. Tosics Radoszav közölte még *Osztojics Szelimir* polgármesterrel és az érdekelt gazdasági testületek vezetőivel, hogy Szubotica csak Beograd és Zagreb mintájára szedheti a fogyasztási adót és csak a beogradi fogyasztási adószabályrendelet alapján, amely kisebb módosításokkal az itteni viszonyokra alkalmazható.

Szubotica város tanácsa szombati ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel. Megállapították, hogy dr. *Evetovics Mátyás* javadalmi igazgatónak az volt az eredeti terve, hogy ne általányn, hanem fogyasztási adót vezessenek be, de ezt a gazdasági körök elutasították abban a hiszemben, hogy az általányn bevezetése nem fog újabb kiadásokat róni a közigazgatási végrehajtási apparátusra. Miután azonban a pénzügyminiszter az adó általányn bevezetését nem hagyja jóvá, a város kénytelen lesz újból az eredeti szabályrendeletre fordulni. A városi tanács most várja a beogradi szabályrendeletet, amelyet a helyi rendelet alapjául fognak felhasználni.

A *Napló* munkatársának értesülése szerint Szuboticát a készülő szabályrendelet értelmében a többi nagyobb városhoz hasonlóan zárt várossá nyilvánítják, a városi tanács azonban nagyobb könnyítéseket fog eszközölni az új szabályrendeletben főleg a földművesek részére. Eddig ugyanis leginkább azt hibáztatták, hogy a földműveseknek a zárt városok kapuinál órák hosszat kell várni, amíg átnéznek a kocsikat, hogy nincs-e bennük rejtett áru.

A városi tanács elvben olyan határozatot hozott, hogy a mezőgazdákat fuvar szerint fogja megadóztatni és pedig úgy, hogy a fuvart is két részre osztják: kis fuvarra és nagy fuvarra. A gazdákkal egészen minimális összeget fognak fizettetni, tekintet nélkül arra, hogy mit hoznak be a városba. Természetesen a bort külön adóztatják meg. A nagy fuvar vámja mindössze öt-hat dinár lesz, míg a kis fuvaré három-négy dinár.

A szabályrendelet ebben az évben már nem kerül tárgyalásra a képviselőtestület ülésén, mert kevés az idő a végleges szöveg kidolgozásához és sokszorosításához. Így a legjobb esetben is csak január vagy február hó folyamán tűzik a közgyűlés napirendjére a szabályrendelettervezetet.

Megmentik az adai takarékpénztárt

A nagybankoktól függ az intézet sorsa

Adáról jelentik: Az Egyesült Ada-Moli Takarékpénztár felügyelő bizottsága és igazgatósága, mióta dr. *Wolf Bélát*, az intézet igazgatóját a noviszadi felbontási bíróság szabadlábra helyezte, szinte naponta ülésezik. Az intézet vezetőségének az a célja, hogy a bankot minden körülmények között fenntartsa. Dr. *Wolf* kijelentette, hogy írásbeli garanciát is vállal arra, hogy egész vagyonát a bank rendelkezésére bocsátja, csak hogy senkit károsodás ne érjen. Az igazgatóság, a felügyelő bizottság, a részvényesek és betétesek megbízottai elvként kimondták, hogy a bankot nem engedik csődbe kergetni. Csak moratóriumra van szükség, hogy az ingatlan vagyont értékesíthessék és így a bankot is megmenthessék. Moratórium nélkül a mai nehéz gazdasági viszonyok között szinte lehetetlennek látszik a bank fenntartása, valamint a betétesek és részvényesek kielégítése.

Az összes nagybankokhoz, melyekkel a bank összekötöttségben áll, azt a kérelmet intézik, hogy a kisemberek pénzéből alakult ötvennyolc éves múlttal

rendelkező intézetet ne engedjék tönkre menni. Szívesen beleegyeznek abba, hogy a nagybankoknál levő váltóik állandóan, mint visszleszámitolt váltók maradjanak és azokat minden lejárat alkalmával törlesszék. Kéri a bankokat, egyezzenek bele abba is, hogy az Egyesült Takarékpénztár adósai tartozásait egy év leforgása alatt fizethessék vissza.

Az intézet további sorsa teljesen a nagybankok magatartásától függ. Csak a nagybankok akadályozhatják meg, hogy a két adai bank bukása után Adának újabb száz meg száz kis egzisztenciáját tegye vagyontalaná a harmadik banknak, az Egyesült Ada — Moli Takarékpénztárnak bukása.

Az intézeti státusz összeállításán is serényen dolgoznak. Az igazgatóság külön könyvelőt fogadott föl a régiék mellé, hogy a december 19-iki rendkívüli közgyűlés elé tiszta képet terjeszthessen az igazgatóság az intézet vagyoni helyzetéről. Dr. *Wolf* személyesen vezeti az ügykezelést és az igazgatósággal együtt arra törekszik, hogy bankját szanalja.

December 18-ikáig lehet jelentkezni a Bácsmezei Napló párisi társaskirándulására

Január 5-én indul Szuboticáról a kiránduló társaság

A májusban rendezett társasutazás sikere és olvasóink részéről megnyilatkozó kívánságok, mint közöltük, arra az elhatározásra készítették a *Napló* kiadóhivatalát, hogy újabb társasutazást rendezzen Párisba. Az utazás mindenütt gyorsvonaton történik. A kirándulás részletes programja a következő:

Indulás Szuboticáról január 5-ikén reggel 6 óra 8 perckor.

Érkezés Vinkovcra 10 óra 31 perckor. Innen az ut végig gyorsvonaton történik. Indulás Zagrebba 11 óra 43 perckor. Érkezés Zagrebba 17 óra 5 perckor, innen indulás 17 óra 30 perckor.

Január 6. Érkezés Münchenbe reggel 8 órakor. Az utasok autócáron a hotelbe hajtatnak. Dél előtt pihenő s a város megtekintése. Délben társasbéd. Este vacsora.

Január 7. Reggeli a hotelben, utána 9 óra 40 perckor továbbutazás Páris felé. Érkezés Párisba 23 óra 10 perckor a Gare de l'Esten. Itt az utasokat autocar várja és poggyászosul a hotelbe hajtatnak, ahol mindenki elfoglalja a szobáját. Egy kétgyás szoba jut két személyre. Ha valaki ragaszkodik ahhoz, hogy egyedül foglaljon el egy szobát vagy pedig fűrdőszobát akar rezerváltatni magának, erre méltányos ráfizetés mellett módja van akkor, ha erről a jelentkezéssel egyidejűleg értesít bennünket.

Január 8. Dél előtt és délután autocar Páris megtekintése.

Január 9-ikén a délelőtt szabad. Délután Páris folyótólagos megtekintése autocar. Vacsora után autocar Páris éjszakai életének megismertetése. Az utasok ez alkalommal egy ismert kabaréba is ellátogatnak és frissítőt kapnak.

Január 10-ikén délelőtt nagy áruházakat látogat-

ják meg az utasok. Délután a Louvre-muzeumba mennek. Este előadás az Operában páholyjegyekkel.

Január 11. Dél előtt és délután Páris folyótólagos megtekintése, az Eiffel-toronyra való felszállással. Látogatás az Invalidusok dómjában, Napoleon és Foch marsall sírjának megtekintése.

Január 12-ikén egész napos autocarkirándulás Malmajsonba, onnan Versaillesbe és Trianonba.

Január 13-ikén a délelőtt szabad. Délután az utasok a múzeumokat és áruházakat tekintik meg. Este részt vesznek a Folies Bergere előadásán.

Január 14-ikén egész napos autókirándulás Fontainebleauban és Barbisonban.

Január 15-ikén a délelőtt szabad. Ebéd után 13 órakor az utasok Zürichbe utaznak, ahova 22.50 órakor érkeznek meg. Zürichben maradnak január 16-ikán délután 16.24 óráig, amikor a beogradi közvetlen gyorsvonattal elutaznak Vinkovcra. Érkezés Vinkovcra január 17-ikén délután 17 óra 53 perckor. Innen továbbutazás Szubotica felé 19.16 órakor. Érkezés Szuboticára 23 óra 2 perckor.

Az utazás mindenütt gyorsvonat III. osztályon történik. A fenti programtól eltérő kívánságokat nem áll módunkban figyelembevenni.

A kirándulás részvételi díja a szükséges osztrák átutazó, svájci és francia vízumokkal együtt 5500 dinár. Ebben benne van a vasúti jegyeknek és vízumoknak költsége, teljes ellátás Münchenben, Párisban, Zürichben. A vonaton hordárdíjak, a hotelköltségek, naponta háromszori étkezés, a szükséges autocarok, vezetők, a kirándulási költségek, Párisban egy este az Operában, egy este a Folies Bergeresben, borralalok stb., úgyhogy az összesen tizenegynapos kirándulás az utasoknak jóformán nincs más költségük, mint a részvételi díj.

Mint hogy a kiránduláson legfeljebb harminc személy vehet részt, kérjük azokat, akik a kirándulás iránt érdeklődnek, hogy sürgősen jelentkezzenek. A jelentkezés legvégső határideje december 18-ika. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj fele összege befizetendő. A résztvevők maguk gondoskodnak utazásukról, amelyeket legkésőbb december 25-ikéig be kell hozzánk küldeni, hogy a szükséges vízumokat megszerezhessük.

Miután már eddig is elegendő számú résztvevő jelentkezett a kirándulótársaság elindulása biztosított-nak tekinthető.

Negyvennégy millió dinár a szubotici városi költségvetés

Elkészült az első budget-tervezet

A szubotici városi tanács már néhány héttel ezelőtt megkezdte a jövő évi költségvetés tervezetének elkészítését. Az egyes ügyosztályok már kivétel nélkül benyújtották a főszámvevői hivatalnak kiadást előirányzataikat, amelyek a költségvetés alapjául fognak szolgálni és a főszámvevői hivatal ezek alapján elkészítette az első költségvetési tervezetet. Eszerint a költségvetési kiadások végösszege negyvennégy millió dinárra rug.

Zagreb és Beograd költségvetéseinek figyelembevétele után meg lehet állapítani, hogy Szubotica a városi kiadások tekintetében a harmadik helyen áll a városok között. Csak Noviszad költségvetése lesz a jövő évben ennyi, vagy ennél valamivel több.

Természetesen a költségvetés jelenlegi összege még közel sem végleges. Egyrészt szó van arról, hogy január elsején átadják az adóhivatalt az államnak és a városi adóhivatal személyzetét május elsejével rendelkezési állományba, nyugdíjba és állami szolgálatba helyezik, másrészt a városi tanács tisztviselő-redukciót akar végrehajtani, ami szintén nagyban csökkentené a kiadásokat. Különböző anyagi természetű kérdések sem nyertek még megoldást és így a jövő évi városi költségvetés előreláthatólag csak a jövő tavasszal kerülhet a közgyűlés elé. Addig költségvetést tizenkettővel fog dolgozni a városi tanács és a legközelebbi közgyűlésen már hosszabb időre indennitást fog kérni a képviselőtestülettől.

Dr. Dolittle állatvilága

A Habostorta új ifjusági regénye

A *Habostortának*, a *Napló* gyermekmellékletének az idén már a negyedik évfolyama zárul. Kis olvasói körében a gyermeklap egyre népszerűbbé vált, amál is inkább, mert valamennyi gyermeklappal felveszi a versenyt és tartalma nem csak szórakoztató, hanem nevelőhatású is. A kiadó vállalat állandóan arra törekszik, hogy a *Habostorta* hasábjain a gyermekek olvasótáborába csak a legjobbait kapja és ez cél vezette most is, amikor megszerezte közlésre az utóbbi évek egyik legkiválóbb ifjusági regényét, amelynek címe *Dr. Dolittle állatvilága*. Ez a regény ma már ugyszólván az egész világon rendkívül nagy népszerűségnek örvend és Németországban annyira elterjedt, hogy vetekszik Robinson Crusoe népszerűségével is.

Ki ez a dr. Dolittle? Nálunk még be kell mutatni az olvasóknak. A gyermekeknek a legtöbb országban már a legjobb barátjuk. Angliában és Amerikában a gyermekek százezrei olvassák óriási példányszámban megjelenő könyveit. Dolittle beszél az állatok nyelvén és így érthető, hogy egész csodálatos dolgok történnek vele és kedves állataival, amelyeknek sorában ott van Göb-Göb, a mulatságos disznó, Jip, a nagyszerű kutya, Polynésia, a csodálatos papagáj, aztán a krokodilus, amely fogfájással menekül a cirkuszba a doktorhoz. Mindezeknek az állatoknak a nyelvét megtanulta a Dolittle-regények kitűnő írója: az angol-amerikai *Hugh Lofting*, de emellett nem felejtette el azt a nyelvet sem, amelyen a gyermekekkel kell beszélni.

A levélírás tette *Hugh Loftingot* a gyermekek költőjévé. A világháború alatt a flandriai harc térről írta első állatmeséit a gyermekeknek küldött leveleiben. Azokról az állatokról meséit a gyermekeknek, amelyek együtt éltek a harc terében és a lövészárkokban az emberekkel, arról, hogy milyen kedvesek, kötelességtudóak, szerények és kitartóak voltak ezek a szegény állatok. Amikor aztán *Hugh Lofting* hazatért a harctérről, hosszas rábeszélés után kiadta ezeket az állatmeséket. Így lett belőle a híres *Mister Dolittle*, aki jobb véleményrel van az állatokról, mint az emberek. Az író — aki egyébként amerikai mérnök — valóban annyira szereti az állatokat, hogy Newyork melletti falusi házában egész állatsereglete van.

A lebilincselően érdekes ifjusági regény közlését a *Habostorta* karácsonyi számában kezdjük meg. Bizonyosra vesszük, hogy a *Habostorta* olvasótáborába épen olyan szeretettel fogja fogadni, mint ahogyan fogadták az egész világon mindenfelé. Ez a regény azonban nemcsak a gyermekek érdeklődését keltette fel a legnagyobb mértékben, hanem a felnőttek figyelmét is magára vonta. Nem csak a gyermekeknek, hanem a felnőtteknek is szórakoztató olvasmányt jelent *Dr. Dolittle állatvilága*.

Helyreállt a barátságos viszony Ausztria és Olaszország között

Schober kancellár ünnepélyes nyilatkozata a nemzeti tanácsban

Bécsből jelentik: A nemzeti tanács pénteki ülésén Schober kancellár ünnepélyes nyilatkozatot tett Olaszország és Ausztria barátságos viszonyának felélesztéséről.

A két állam viszonya tudvalevően rendkívül feszült volt Mussolini beszéde óta, amelyben éles hangon nyilatkozott Seipel volt kancellárnak Dél-tirol miatti panaszairól. Schober most bejelentette, hogy sikerült neki az Olaszországgal való viszonyt ismét a szívólyos barátság jellegévé felruházni. Ez jelentékeny lökést ad annak a politikának, amely már hagyományossá vált az új Ausztria külügyének intézésében.

Mussolini miniszterelnök közölte Schober kancellárral, hogy

Olaszország hozzájárul az osztrák kölesön feltevének megteremtéséhez

és hozzájárul az európai államokkal 1928-ban, az amerikai Egyesült-Államokkal 1929-ben kötött relief-egyezményhez és a jóvátételi kérdésre vonatkozó határozatokhoz, amelyek révén a kölesön lehetővé válik. Remélhető tehát, hogy Ausztria pénzügyi helyzete a külfölddel szemben végre rendbe jön, ami utat nyit a kölesöntárgyalásoknak a kidolgozott feltételek mellett.

A *Neue Zürcher Zeitung* jelentése szerint Schobernek ez a nyilatkozata egy Mussolini által jóváhagyott olasznyelvű logainvazványon alapszik.

A svájci lap értesülése szerint ebből az iratból kiderült Mussolininek az a kívánsága, hogy a korábbi félreértések meg ne ismétlődjenek. Idetartozik az is, hogy a tiroli tartománygyűlésen maradjanak el a dél-tiroli fasiszta politika elleni támadások.

Hétfőn hallgatja ki a vinkovczi rendőrség a csalással vádolt Herzog bankárt és nővéreit

A feljelentésben azzal vádolják a bankárt, hogy egy adás-vételi szerződésbe kisebb összeget írt be, mint amennyiről a megállapodás szólt

A szubotocai rendőrség, mint megirtuk, a vinkovczi rendőrség megkeresésére pénteken letartóztatta Herzog József szubotocai bankárt és két nővérét, Herzog Herminét és Herzog Rózát, akiket egy vevőváci gazdálkodó a vinkovczi rendőrségnél tett feljelentésben csalással vádolt meg. A Szubotocán általánosan ismert bankár és nővéreinek letartóztatása nagy szenzációt keltett. Herzog Józsefnek és két nővéreinek már évek óta van Szubotocán magánbankjuk, amely főleg jelzálogkölesönök és nagyobb aranyu adás-vételek közvetítésével foglalkozik. Herzog Józsefet és két nővérét letartóztatásuk után Vinkovcra kísérték és átadták őket az ottani rendőrségnek.

A letartóztatással kapcsolatban Herzog Nándor, a letartóztatott Herzog József ivére annak közlése kért fel bennünket, hogy a letartóztatás nem Mayer Fülöp vinkovczi földbirtokos feljelentésére történt. A feljelentést Schnur Stefan vevőváci gazdálkodó tette meg, aki Mayer Fülöp földbirtokos földjét több társával együtt megvette. A Herzog-bankház ennél a vételnél a közvetítő szerepét játszotta és a földbirtokot 1.800.000 dinárért adta Schnur Stefan vevőváci gazdálkodónak és társainak, akik a birtok árának egy részét kifizették, a fennmaradó összeget pedig na-

gyobb részletekben törlesztették. A törlesztéseket a Herzog-bankház vette át és továbbította az eladó Mayer Fülöpnek, aki egymillió dinárt meg is kapott. Néhány nappal ezelőtt az történt, hogy Mayer megjelent eladott birtokán és Schnur Stefanról, valamint társaitól követelte a hátralék, illetőleg az esedékes részlet kifizetését. Schnur Stefan azt állította, hogy a pénz Herzog Józsefnek befizette. Miután Mayer a pénzt Herzog Józsefnek befizette. Miután Mayer a Herzog József és nővérei ellen és feljelentésében nagyobb összeg elikkasztásával vádolta meg őket.

A feljelentés adatai szerint Schnur az utóbbi időben nem tudott eleget tenni fizetési kötelezettségeinek, ezért ajánlatot tett Herzognak, hogy egy másik helyen fekvő földbirtokot vegye meg és az erre járó összeget Mayernek járó tartozásába tudja be. Herzog hajlandónak mutatkozott arra, hogy a birtokot megvegye. Az üzlet létre is jött, de Schnur feljelentése szerint egy *kiöltetlen adás-vételi szerződést íratott alá vele és a vételár összegéül később sokkal kisebb összeget írtak be, mint amennyiben megállapodtak.*

A vinkovczi rendőrségen szombaton még nem hallgatták ki Herzogot és nővéreit és értesülésünk szerint a kihallgatásra csak hétfőn kerül sor.

A nagymosás réme

nem kísért már, ha Schicht RADION-nal mos. Olyan kényelmes és egyszerű az egész!

1. Éjszakára a szokásos módon beáztatni. 2. A Schicht RADION-t hideg vízben feloldani és benne 20 percig főzni a ruhát. 3. Először meleg-, majd hidegvízben jól öblögetni.

Próbálja ki egyszer. Látni fogja, hogy nincs sebb a Radionnal mosóruhánál

Schicht or
RADION

tanu kérdésére, hogy mit csinált, az izgatottság legcsekélyebb jele nélkül, szinte közömbös hangon mondtotta, hogy megölte a feleségét. A vádlottnak az a védekezése, hogy a felesége viselkedése adott okot a családi viszálykodásra, nem bizonyult valósnak, sőt ellenkezőleg beigazolást nyert, hogy az asszony példás feleség és anya volt, aki minden bántalmat eltűrt a gyerekek kedvéért. Természetes, hogy az asszony az ellen tiltakozott, hogy a férje idegen asszonyt hozzon a házhoz. Enyhítő körülményt egyáltalán nem lát fennforogni és a legszigorúbb büntetés kiszabását kéri.

Dr. Dimitrijevic Drago védő azzal kezdte védőbeszédét, hogy egy családi trágédia utolsó felvonása játszódik most le. Az anya a sirban van, az apa a börtönben és három gyermek a menházban. Vázolta ezután a védő a szerencsétlen házasságot, amely végül a véres eseményben robbant ki. Hosszasan beszélt a védő arról, hogy a vádlott erős felindulásban követte el tettét. Nem bizonyítja a felindultság hiányát nála, hogy ez a lelkiállapot külsőségeiben hiányzott nála, mert a crnogorácok rendkívül erős idegzetű emberek, akiknél az ilyen belső lelki érzelmek nem nyilvánulnak külsőségeiben, de annál erősebb és pusztítóbb a belső harc, amely a lelkiükben végrehagy. Kéri a bíróságot, hogy ítéletében vegye figyelembe az erős felindultságot és az enyhítő körülményeket és pedig a vádlott eddigi büntetlenségét és hogy három anyátlan gyermeke van.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza és hosszabb ideig tanácskozott. Végül dr. Vasziljevics Ljuba elnök kihirdette a bíróság ítéletét, amely szerint a vádlottat bűnösnek mondotta a büntető törvénykönyv 279-ik szakaszába ütköző és 280-ik szakasza szerint minősülő szándékos emberölés büntetésében és ezért *életfogytiglani fegyházra ítélte.*

Az átlátáremetű és az egész tárgyaláson egykedvűen viselkedő vádlott szemrebbenés nélkül hallgatta meg az ítéletet. Az ítélet rendelkező részének ismertetése után dr. Vasziljevics előadta a nagy jogi tudással felépített indokolást, amely a vád egész anyagának pregnáns összefoglalását tartalmazza, majd a tanúk vallomására utalva, megállapítja, hogy a vádlott nem volt erős felindultságban, amikor a tétét elkövette. Amennyiben izgatottság mutatkozott nála, azt ő maga saját ténykedésével idézte elő. A bíróság a büntetés kiszabásánál nem talált enyhítő körülményt.

Makszimovics ügyész az ítéletet tudomásul vette, míg dr. Dimitrijevic védő felebbezést jelentett be.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a hitvesgyilkos bajmoki telepest

A vádlott egykedvűen fogadta az ítéletet

A szubotocai törvényszéken szombaton ítélezett dr. Vasziljevics Ljuba tanácselnök büntetőtanácsa a hitvesgyilkossággal vádolt Buturlija Rada bajmoki telepes bűnügyében. A tanács tagjai Kozlics Jovan és Kolezics Milutin törvényszéki bírák voltak, a közzvádat Makszimovics Sztetiszlav vezetőügyész képviselte, a védelmet dr. Dimitrijevic Drago ügyvéd látta el.

Buturlija — mint azt a folyó hó 7-ikén megtartott első tárgyalás alkalmával megirtuk — ez év augusztus 27-ikén Bajmokon, a vasúti állomás felé vezető úton, nyílt uccán, az emberek szemeláttára egyetlen késszurással megölte feleségét, Dosen Angyát.

A szombati folytatódó tárgyaláson az elnök a vád- és védelem által bejelentett újabb tanukat hallgatta ki. Mazarak Ivo bajmoki földműves, aki a vádlott szomszédságában lakott, lényegtelen vallomást tett. Gyajics Laza arról tett tanuvallomást, hogy a gyilkosság napján délelőtt a községházán volt dolga és ott látta Buturliját a feleségével, akik agrárparcella átírása végett voltak ott. A vádlott a legnagyobb nyugalommal viselkedett és nem látszott rajta a legcsekélyebb felindultság sem. Kovacevics Jakov telepes vallomásában kijelentette, hogy ő volt a vádlott egyedüli barátja. Annnyit tud, hogy Buturlija gyakran ivott és lerészegedett.

A legfontosabb vallomást Kecsenovics Sztipan napszámos tette, aki egyik szemtanúja volt a gyilkosságnak. Elmondotta, hogy a gyilkosság délelőttjén ő és Vujevics Marko gazdálkodó a Pelcel-féle kocsmában kártyáztak. A vádlott kibicelt nekik, a legnyugodtabb hangulatban volt és egyszer-másszor figyelmez-

tette a tanut, hogy nem jól játszik. Amíg ketten kártyáztak, megjelent a kocsmá ablakánál Buturlija felesége, Angya. A vádlott az ajtóhoz ment és szólt az asszonynak, hogy jöjjen és igyon pálinkát. Az asszony erre nem volt hajlandó, mire a vádlott kiment a feleségéhez. Hogy a férj és feleség között mi történt, arról nincs tudomása, mert ő folytatta a kártyázást. Csak akkor ment az ablakhoz, amikor kívülről borzalmas jajkiáltás hallatszott és ekkor látta, hogy a vádlott teljes erővel vonszolja a feleségét, aki két karjával belekapaszkodott a villamososzlopokba és a fába. Egy nő ment az asszony segítségére, akit azonban a vádlott ellökött. Egyszerre csak azt látta, hogy a vádlott balkarjával átfogja a nő nyakát és a jobb kezével a derekán tokban lógó kést kirántotta és az asszony oldalába dőtte. A szurás után a karjára hanyatló asszonyt még a térdével és a kezével is lökdöste. A jelenet olyan borzalmas hatással volt rá, hogy rosszul lett.

Ezután a perbeszédre került a sor. Makszimovics Sztetiszlav államügyész azzal a bejelentéssel kezdte a beszédét, hogy a büntető törvénykönyv 278. szakaszába ütköző gyilkosság vádjá helyett a 279-ik szakaszba ütköző szándékos emberölés vádját emeli Buturlija ellen. Az eskü alatt kihallgatott tanúk vallomásával — mondotta az ügyész — teljesen tisztázva van a tényállás és a vádlott bűnössége. Egyáltalában nem lehet szó a vádlottnál felindultságról, amit bizonyít Bozsovics rendőr tanuvallomása, aki a gyilkosság színhelyére menve, attól mintegy háromszáz méternyire egy ároknál találta a vádlottat, amint nyugodtan mosta a véres kezét az árok vizében. A

A Bácsmezei
NAPLÓ - RA

bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizető részesül a
könyvkedvezményekben

SOHA ILYEN KARÁCSONYT ...

AZ ÜZLETEK ÜRESEK, A KERESKEDŐK PANASSZAL VANNAK TELE

Karácsonyi piac... Ez a legaktuálisabb kérdés ma a kereskedők körében: *Milyen lesz az idei karácsonyi piac?* Az előjelek nem biztatnak sok jóval. Egyáltalán nincs karácsonyi hangulat és nincs hideg, amely ezt a hangulatot megeremtené. Az embereknek nem duzzad vörösrre az orruk a hidegtől, mint karácsony táján szokott. Akiknek nincs télikabátjuk, azok is minden szögyenkezés nélkül mehetnek promenádolni a főuccára, mert ha netán valaki kérdené, magától jön a válasz:

— *Ugyan télikabátot ebben a tavasztas napsütésben?*

Szóval úgy látszik, hogy nem az igazi karácsony következik és ettől fáznak a kereskedők. A másik ok: a súlyos gazdasági viszonyok, amelyek nemcsak Szuboticán érezhetők és nemcsak az országban, hanem

... vagy olcsó pléhautók...

végig egész Európában. Ilyen pénztelen világot már régen értünk meg. A kirakatok pompáznak, a drágaságok egész tömege várja a kuncsaftot, az üzletekben hatalmas árulhegyek tornyosulnak, a kereskedői optimizmus emelte ezeket a hegyeket, azonban alig van irántuk érdeklődés. Általános a pánasz. Panaszodik a divatárú, aki azelőtt ilyenkor már eladta fél üzletét, panaszkodik a bazáros, akinek már a múlt évben a nyakán maradt a drága nürnbergi s nem marad mögöttük panaszkodásban a cukorkaárú sem. Nincs forgalom, nincs... nincs... soha ilyen karácsonyt...

— *Hol a régi nyár, hol a régi szerelem.* — Ezzel fogadott a bazáros, amikor benyitottam hozzá, hogy felvilágosításokat kérjek a karácsonyi üzlet kilitásairól.

A hatalmas helyiség tömve áruval. Az állványokon a babák szárai várják a földi angyalokat, a pultonok állandóan üzemben van a kis körvasút, az egyik sarokban pompás hintalovak tornyosulnak, minden itt találgatható, ami csak vágyat kelthet a kriszkindit váro gyermekben, de vásárló nincs.

— Nem mondor — adja a felvilágosítást a tulajdonos — be jön egy-egy ember, szétnéz, válogat, megkérdi mindennek az árát, aztán kiválaszt valami csekélységet és annak is le akarja alkudni a fele árát. Nyolc-tíz dináros üzletet kötünk. Nyolc-tíz dináros

Kis reparálás, újrafestés, a gyerek észre sem veszi...

babák kerülnek az idén a karácsonyi alá, vagy olcsó pléhautók... Aki mégis nagyobb összeget szán a karácsonyra, az sem vesz látéket, hanem praktikus dolgot, többnyire esernyőt, amiből haszna van az egész családnak... Kérem így áll a helyzet. Tavaly is rossz volt, az idén még rosszabb, de van egy vigaszunk: jövőre talán már jobb lesz.

Igen Talán jövőre. Addig pedig elátászik a gye-

rek régi játékaival, amelyek meguntottan a szekrény mélyén várják az enyészetet. Kis reparálás, újrafestés, a gyerek észre sem veszi.

A divatárúüzlet. Amikor benyitok, hat segéd rohan felém:

— Parancsol?

Elhárítóan legyintettem a kezemmel és a főnök iránt érdeklődtem. Hallottam az egyik segéd megjegyzését:

— Hitel...

Persze, ha már a főnököt keresi a kuncsaft, csakis hitelüzletről lehet szó. Azonban hamarosan kiderül, hogy az én látogatásom számba sem jöhet az üzleti forgalom emelésénél — még hitelbe sem.

— Karácsonyi üzlet? — kérdés a kérdésre.

— Rossz. — hangzik a válasz. — Az őszi szezon tönkretette az állategészségügyi zárlat. Nem is gondolná az ember, hogy ez milyen kihatással van a divatárúkereskedésre. A pénz nem került forgalomba. Az őszi áru tehát megmaradt, félretettük és elővettük a télit. Azonban hiába kínáljuk. Nincs tél. Beszerztem olcsó reklámárut, ezzel még lehet valami forgal-

... ha véletlenül meglátná egy adóközeg...

mat csinálni. A finomabb holmi az idén is raktáron marad. De talán...

Tudom mit akart mondani. Majd jövőre.

— *Nem lehet azt mondani, hogy rossz* — ezt a választ kaptam a készműárúkereskedésben és mármár felkiáltottam, hogy na végre egy hely, ahol nem panaszkodnak, de a mondatnak folytatása is volt. — *mert ha azt mondanám, hogy rossz, az mégis jelen-*

... az első véletlenül nyitott be...

tene valami gyenge forgalmat, azonban még ez sincs meg. Bejön valaki és meghallja az árát, felkiált:

— Szent ég, annyit kérni ezért a csekélységért, amennyibe egy mázsa kukorica kerül!

— Ez a baj kérem. Nincs ára a terménynek. Azután meg nem is mernek vásárolni az emberek. Attól félnek, hogy ha véletlenül meglátná egy adóközeg, amint nagy csomaggal a hőkuk alatt hazafelé igyekeznek, hát nyomban felemelnék a jövedelmijüket. Igen manapság, bármennyire is hihetetlen, ez is szempont. Olyan elhagyott ez a belt, mintha az északi sark volna. Azaz nem is jó a hasonlat, mert az északi sarkon aránylag elég nagy már a forgalom.

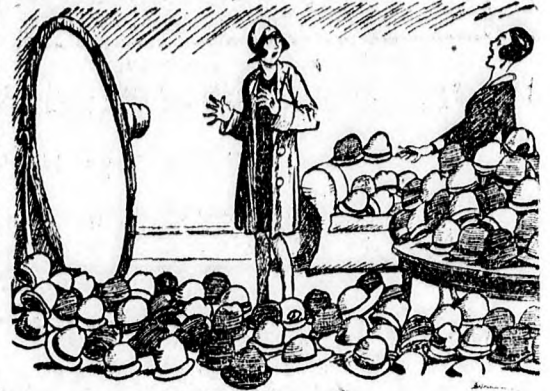
Ebben a pillanatban feltűnt valaki az ajtóban. A segéd már ott is termett:

— Szolgálhatok?

— Nem kérem... számlát hoztam.

Na látja? — fordult felém a tulajdonos. — Önön kívül ez az ember volt ma a harmadik az üzletben. Az első véletlenül nyitott be. Összetévesztett a szomszédos drogériával... Ezek után beláthatja, hogy nem lehet azt mondani, hogy rossz.

A cukorkaüzlet. Na de talán itt csak van forgalom. — Van — hangzik a válasz. — Annyira nem panaszkodhatunk. Nincs annyi, mint a múlt évben, bár igaz, hogy azóta estek az árak is. Olcsóbb lett a cukorka. A sztaniolos szalon kilója harminckét dinár. Garantáltan prima áru. Ezt még mindenki beszerezheti, hisz mennyi kell arra a karácsonyára? Harminckét dinárt még minden családapá megreszkíroz. Viszont a csokoládéáru már lassabban fogy. Az már

... és a kalaptenger közepén egy hölgy...

lukszus még karácsonykor is ebben a szűkös világban... Valamikor doboz számra vitték a karácsonyára valót, most olyan kicsi a csomag, hogy zsebbe lehet gyúrni.

Véletlenül nyitottam be a kalapszalomba. Már kívülről láttam, hogy nagy a forgalom. Amennyi kalap csak lehet egy ilyen üzletben, az mind elő volt rá-molva és a kalaptenger közepén egy hölgy próbálta a legújabb modellt.

— Ez sem jó... ez sem jó... ez kissé ódivatu, valami újabbat kérek.

Szegény masamód már engem hívott tanának, hogy igenis ez a legújabb párisi.

Önagsága nekem sem hitte el, hanem visszaillesztve fejére a régit, csalódottan távozott.

De forgalmat azt csinált. Az alkalmazottaknak másfélórát időbe tellett, míg a készletet a helyére forgalmazták.

Igy áll a helyzet a karácsonyi piacon, 1929 karácsonyának küszöbén.

m. d.

Becskereken a legdrágább a kenyér

Becskerekéről jelentik: Dr. Dimitrijevic Tihomir rendőrfőkapitány, energikus intézkedéseket tesz a kenyérárak leszállítása érdekében. Legutóbb november tizedikén tett feljelentést árdragítás miatt tíz becskereki pékmester ellen.

A főkapitány a feljelentés megtétele után átiratban kérte a vajdasági városok rendőrségeit, hogy közöljék vele az ottani kenyérárakat. Miután a válaszokat megkapta, újabb feljelentést tett árdragítás címén tizenhét becskereki pékmester ellen. A főkapitány feljelentésében a következőket mondja:

— Becskereken a fehérkenyér kilója három és fél dinár, míg Szuboticán, Szomborban, Szentán, Kikindán, Vrsacón, Vinkovcín, Novakanizsán és Zsabaljon csak három dinárba, Sztaribecsejen pedig két és fél dinárba kerül a kenyér. A barnakenyér kilója Becskereken három dinár, Szuboticán, Szomborban, Kikindán, Vrsacón, Noviszadon, Vinkovcín, Novakanizsán és Zsabaljon két és fél dinár, míg Szentán csak két dinár.

— Becskereken egy dinárért adnak két kiflit, amelynek sulya egyenként 40—50 gramm, míg Belacrkván két egyenként 80 gramm sulyu kiflit adnak egy dinárért, Noviszadon és Sztarakanizsán pedig három kifli kerül egy dinárba.

— Két 45 gramos sóskifli Becskereken egy dinár, míg Szentán és Kikindán négyet, Sztarakanizsán pedig ötöt adnak egy dinárért ebből a péksüteményből. Két 35—35 gram sulyu vajaskifli Becskereken egy dinár, míg Szomborban 50, Szentán 40, Noviszadon 50, Vinkovcín 75, Sztaribecsejen és Novivrbáson pedig 40 gramm a vajaskifli sulya. Becskereken 50, Vinkovcín 80 grammos császárzsömlyéből adnak kettőt egy dinárért. A sóskifli Becskereken 44, Szuboticán, Szomborban, Noviszadon, Bácskapalánkán és Novivrbáson 70 grammot nyom és mindenütt fél dinárba kerül.

A feljelentéshez a főkapitány mellékelte a vidéki városok árjegyzékét és a tárgyalások mielőbbi megtartását kérte.

Esőben, szélben, hóban

NIVEA-CREME

A szél és a rossz idő, hideg és nedvesség arcborából állandóan rendkívül fontos éltető anyagokat vonnak ki és elősegítik ezzel a korai ráncképződést. Bőrünk azonban szabad levegőre van szüksége és a Nivea krém megóvja az időjárás káros behatásaitól. Csak a Nivea-krém tartalmazza a bőrrel azonos Eucerit (t); ezen alapzik hatása is, mert ez megóvja a bőr érzékeny szöveteit a kiszáradástól és elejét veszi a ráncképződésnek. Orizze meg fiatalos arcát a Nivea-krém mindennapi használatával.

3, 5, 10 és 22 dináros dozsok,
9 és 14 dináros tubusok.

Főlerakat: MARIBOR, MELJSKA CESRA 56.

Dr. Ivkovics-Ivandékics Pájó kórházigazgató lett a Dobro Delo alelnöke

A jótékonyági egyesület szombati vezetőségi ülésén kiosztották Osztójics polgármester körlevelét, amelyben az egyesülethe való belépésre kéri fel a polgárságot

A Dobro Delo szuboticiai jótékonyági egyesület ideiglenes vezetősége szombaton délután hat órakor Osztójics Szolimir polgármester elnökletével ülést tartott. Az ülésen szétosztották Osztójics polgármester és Poljakkovics Jozsif városi tanácsnok körlevelét, amelyet több ezer példányban küldtek szét a város polgárainak. A körlevél szövege a következő:

Igen tisztelt uram!

Ismeretes Ön előtt, hogy a helybeli humanitárius egyesületek közreműködésével megalakítottuk a Dobro Delo inszgeseket és nyomorgókat segélyező egyesületet, amelynek célja, hogy való-lási és nemzetiégi különbségre való tekintet nélkül segélyezze a segélyre szorulókat annál is inkább, mert a polgárság köréből igen sok panasz érkezett a kéregetők elszaporodása miatt és maguk a polgárok hangoztatták, hogy szívesen áldoznának bizonyos évi összeget, ha ennek ellenében megszabadulhatnak a kéregető és sokszor terhessé váló zaklatásaitól.

A Dobro Delo megalakulásával lehetőség nyílik erre. Én mint az említett társaság elnöke szavatolok Önnek azért, hogy nyomban a Dobro Delo munkájának megkezdése után minden rendelkezésemre álló eszközzel meg fogom akadályozni a kéregetést a városban.

A Dobro Delo a kéregetőket az önkéntes adományokból, tagdíjakból és Szubotica város hozzájárulásából fogja rendszeresen támogatni. A város a nyomorgók érdekében eddig is igen sokat tett. Tudom, hogy Ön eddig sohasem tagadta meg segítségét a koldusoktól, akik naponta a legkülönbözőbb módon zaklatták. Éppen ezért a Dobro Delo tagjaiba való belépése folytán semmiféle újabb megterhelés nem hárul Önre, miután meg fog szabadulni a koldusok zaklatásaitól. A

kéregetőket ezután a Dobro Delo fogja segé-lyezni.

Éppen ezért kérem, lépjen be tagul ebbe az egyesületbe és a tagdíjak pontos fizetésével te-gye lehetővé a Dobro Delo munkájának melibb-i megkezdését, különös tekintettel a közeledő té-re és a karácsonyi ünnepekre. Remélem, nem fogja megtagadni kérésemet, amely közvetve az Ön érdekeit is szolgálja.

Mellékelem alapszabályaink egy példányát.

A Dobro Delo egyesület nevében

Osztójics Szolimir s. k. polgármester, elnök.

Poljakkovics Jozsif s. k. városi tanácsnok, titkár

Az ideiglenes vezetőség ülését ezután dr. Hlo-vics-Ivandékics Pájó kórházigazgatót alelnöké, Mala-gurszki polgári iskolai tanárt pedig pénztárnokká vá-lasztották. Kimondották, hogy a Dobro Delo helyisége a városban 18. számú szobájában lesz és naponta délután három és öt óra között eszközlik a tagok be-iratását. Az ülésen a Népkönyhá és áruraktár felállít-ásáról és megnyitásáról, könyvberendezés beszer-zéséről, élelmiszer beszerzéséről a Dobro Delo tagsági táblácskairól, továbbá a könyvhasználat szerződte-téséről tárgyaltak.

A Dobro Delo népkönyhája, ahol naponta száz személy kap kenyeret és meleg levest — mint közöl-tük — december 22-ikén nyílik meg a szegényház Szava Tekelija ulicai épületében. Ugyanitt lesz a Dobro Delo raktárhelyisége is.

A Napló szerkesztősége továbbra is elfogadja és hirtalpig nyugtázza a Dobro Delo céljaira szánt adom-ányok bejelentését. A már nyugtázott adományokon kívül szombaton Boldizs J. Jonó kereskedő egy kötött ruhagarnitúrát, 3 sapkát és egy kötött bluzt küldött be hozzánk a Dobro Delo-hoz való továbbítás céljából.

Halálos ítélet a tiszazugi méregkeverő asszonyok bünperében

A bíróság Lipka Pálnét kötéláltali halálra, a többi vádlottat életfogytiglani fegyházra ítélte

Szolnokról jelentik: A szolnoki törvényszéken szombaton folytatták a tiszazugi méregkeverő asszo-nyok bünperének a tárgyalását. A tanúhallgatások már ponteken befejeződtek, úgyhogy szombaton a per-beszédekre kerülhetett a sor.

Kronberg ügyész vádbeszédében részletesen fog-lalkozott a monstrebüntény minden mozzanatával és megállapította, hogy

csak súlyosbító körülmények vannak, mert a vádlottak egyformán a legáljasabb módokból, anyagi érdekből követték el büncelekményü-keket.

— A felsorolt büntető körülményeket figyelem-be véve — mondotta — nem tehetek egyebet, mint-hogy

mind a négy vádlottra nézve a halálbüntetés kiszabását kérem.

Halálos csendben mondotta ki az ügyész az utol-só szavakat. A négy vádlott először merev arccal hall-gatta az ügyész utolsó mondatát és egy szemrebben-szel sem árulták el, hogy megértették, miről van szó. Csak a szünet végén, amikor újból megjelentek a tár-gyalóteremben, akkor látszott rajtuk, hogy már végig-viharzott bennük az ügyész utolsó mondata. Kötelessé-

akí eddig a legkeményebben tartotta magát, sirva jött be a terembe. Helybéné sápadtan meredt maga elő és kezét tördelte. Lipkáné feje a mellére bukott és egész testében reszketett a zokogástól, Sebestyéné a négy vádlott közül a legkonokabb, a legöntudatosabb, hideg mosollyal figyelte a tárgyalás minden mozzanatát.

Szünet után dr. Virág Gyula kezdte meg védő-beszédét.

— A modern jog arra tanított bennünket — mon-dotta — hogy a bünös lelkiállapotát és a büncelek-mény körülményeit is vizsgáljuk. Vizsgálni kell, hogy a vádlottak akaratait kívül talán a sors tragédiája is közrejátszott abban, hogy megszületett a büncelek-mény, amely nagyságánál és elszigeteltségénél fogva szinte példa nélkül áll a judikaturában. Becsületes el-mélyedéssel és szível kell vizsgálni minden mozza-natát. Erre a bünperre az egész világ felfigyel, ami itt elhangzik, az nem maradhat itt a szűk falak között.

A védő ezután soravetett a vádlottak valamennyi vallomását a csendőrség előtti vallomásukat, a vizs-gálóbíró előtt tett és a főtárgyaláson elhangzott val-lomásokat is.

— Elismerem — mondotta hogy nem volt kény-szer a vallatásnál, de van egy lelkifényeszer, amellyel

még a legintelligensebb embernél is ki lehet beismerő vallomást erőszakolni.

Egyenként foglalkozott a vádlottak büncelek-ményével és arra a konkluzóra jutott, hogy a vád-lottakkal szemben nincs konkrét bizonyíték. Beszédét azzal fejezte be, hogy a törvényszékre nehéz és komoly feladat vár, amelynek megoldását az egész kulturvilág figyelemmel kíséri.

Ezután dr. Kovács Gábor szolnoki ügyvéd tartotta meg védőbeszédét.

Amíg a bíróság ítéletre vonult vissza, a négy vád-lottat kivették a fogházba. A vádlott asszonyok ott olyan sirást és sikoltozást vittek végbe, hogy az egész törvényszék esondult felzavarták. Mintfogva a fogház rabjai nyugtalanodtak, orvosoknak kellett jönni a foglyokhoz, akik a vádlott asszonyokat lecsendesít-tették.

Hosszas tanácskozás után a bíróság kihirdette ítéletét, amely szerint mind a négy vádlottat előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságban mon-dották ki bünösnek és ezért

Lipka Pálnét kötéláltali halálra, Hólyba Ká-rolynét, Sebestyén Pálutnét és Köteles Ist-vánnét életfogytiglani fegyházra ítélték.

A bíróság az indokolásban kimondotta, hogy a vád-lottak a csendőrség és a vizsgálóbíró előtti vallomá-sukban beismerték a terükre rótt büncelekményeket és a főtárgyalás adatai megerősítik beismerő vallomá-sukat. Indokolatlannak találta a bíróság a vallomások visszavonását, enyhítő körülményt egyik vádlott ja-vára sem állapít meg az ítélet, ellenben terhelő körü-lménynek találja Lipka Pálnénál a bünhalmazatot, a másik három vádlottnál pedig azt, hogy közeli hozzá-tartozójukat gyilkolták meg.

A vádlottak felelősséget jelentettek be. A három életfogytiglani fegyházra ítélt vádlott terhére felelőssé-gét jelentett be az ügyész is. A védők fenntartották bejelentett semmisségi panaszukat. Köteles Istvánné és Holiba Károlyné védője védenekik felmentéséért fe-lelőbtek, Lipkáné és Sebestyéné védői enyhítésért.

Tanitóotthont akarnak építeni Szuboticián

Ötszáz ezer dinár évi kiadástöbbletet ró a városra az új közoktatási törvény

Az új népoktatási törvény egyik szakasza kimondja, hogy a tanítók lakásairól a községek és városok kötelesek gondoskodni és abban az esetben, ha nem volna elég tanítói lakás, százötven dinártól ötszáz di-nárig terjedhető havi házbér tartozniak folyósítani a tanítóknak és tanítónőknek, tekintet nélkül arra, hogy azok családosa-e vagy sem.

Szuboticián százhetvennél több tanító van. Ezeknek csak fele van elhelyezve tanítói lakásokban, míg nyolc-ven-kilencven közülük magánlakásban lakik. Szuboti-cán a törvény értelmében minden tanítónak négyszáz dinár havi házbér jár a várostól, ami havonta körül-beül negyven ezer, illetve évente félmillió dinár kiadás-többletet jelent a városnak. A törvény értelmében a házbér 1930 április 1-től jár a tanítóknak. Ezt a sza-kaszt azért vette fel a törvénybe a kormány, hogy időt adjon a városoknak megfelelő fedezetről való gondoskodásra.

Szuboticián ezzel kapcsolatban felmerült az a terv is, hogy az állami jelzálogbank közreműködésével ta-nítói lakásokat építsenek. A terv szerint a város a jel-zálogköleséshől nyolcvan lakást építtetne és a köl-cesőt tíz-tizenöt év alatt fizetné vissza. Ezzel a város hatalmas összeget takarítana meg, mert tizenöt év alatt a tanítóknak mintegy hét és félmillió dinárt kellene lakhér címén kifizetni. Arról is szó van, hogy az An-tonovicsjeva-uca végén nagy tanítói otthont építené-nek a ötlen és hajadon tanítók és tanítónők részére. A városi tanács a jövő év elején, a költségvetés el-készítésével kapcsolatban, fog foglalkozni ezekkel a tervekkel.

Redők, repedések, pir-foltok a legbá-josabb női arcot is eluritanak, ha a CRÈME SIMON nem szegedné ellene a maga jótékony hatását. Ez a kiváló crème megvédi a nők finom arcborét a nap behatá-sától, a hőségétől, szélétől, éles levegőtől. SIMON - puder és szappan PARIS

TŐZSDE

Zürich, dec. 14. (Zárlat.) Beograd 9,12 hétnyolcad, Páris 20,26%, London 25,11, Newyork 514,45, Brüsszel 72,08%, Milanó 26,93%, Madrid 71,25, Amszterdam 107,65, Berlin 123,20, Bécs 72,41, Szófia 372%, Prága 15,27%, Varsó 17,72%, Budapest 90,17, Bvkarest 3,06%.

Beograd, dec. 14. A tőzsdetorgalom szünetelt.

Noviszladi terménytőzsde, dec. 14. Buza bácskai 77 kilós 190—195, bácskai 78 kilós 192,50—197,50, felső-bácskai 78 kilós 192,50—197,50, Tisza hajó 78 kilós 197,50—202,50, felsőbánáti 77 kilós 182,50—185, délbánáti 77 kilós 180—182,50, szerémi 77 kilós 180—182,50. Árpá bácskai 63—64 kilós 122,50—127,50, szerémi 63—64 kilós 122,50—127,50. Zab bácskai 137,50—142,50, szerémi 137,50—142,50. Tengeri bácskai garantált minőség 102,50—107,50, bácskai 100—102,50, bácskai XII.—I. 105—110, bácskai III. Duna 125—130, bácskai IV.—V. 127,50—132,50, bácskai szárított 120—125, bácskai szárított Duna 120—125, bánáti Duna III. 125—130, bánáti Bega III. 125—130, szerémi garantált minőség 102,50—107,50, szerémi 100—102,50, szerémi XII.—I. 105—110, szerémi Duna III. 125—130, szerémi szárított 120—125. Liszt: Ög és Ög 300—310, kettős 275—280, öös 235—20, hatos 185—190, hetes 140—150, nyolcas 112,50—115. Korpa bácskai, bánáti és szerémi 90—95. Burgonya fehér szlovéniai 55—60, rózsaburgonya szlovéniai 80—85. Irányzat: tengerinél lanya, különben változatlan. Forgalom 73 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, dec. 14. (Zárlat.) Készárúpiac, irányzat: gyengébb. Buza 77 kilós: tiszavidéki 22,75—23,15, felsőtiszai 22,50—22,75, fehérmezei 21,40—21,60, pestvidéki 21,50—21,70. Buza 78 kilós: tiszavidéki 23,05—23,35, felsőtiszai 22,60—22,95, fehérmezei 21,65—21,80, pestvidéki 21,75—21,90. Buza 79 kilós: tiszavidéki 23,30—23,70, felsőtiszai 22,95—23,15, fehérmezei 21,90—22,05, pestvidéki 22—22,15. Buza 80 kilós: tiszavidéki 23,70—23,85, felsőtiszai 23—23,20, fehérmezei 22—22,15, pestvidéki 22,10—22,25. Rozs: pestvidéki 14,55—14,65, másszármasú 14,55—14,65. Árpá: takarmány la 15,80—16,50, sör, felsőmagyarországi 19,50—21. Zab: la 14,50—15,20. Tengeri tiszántuli morzsolt 13,15—13,30. Határidőpiac, irányzat: gyengébb. Buza márciusra 22,69—22,70, májusra 23,58—23,59. Rozs márciusra 15,98—16. Tengeri májusra 15,61—15,62 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fuvarparitás értendő.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár, dec. 14. Felhajtás 389 darab sertés. Irányzat: változatlan. Árak: zsirsertés la urasági nehéz páronként 300 kilós 144—147, szedett közép zsirsertés 220—260 kilós 124—130, zsir nagyban 176—180, szalonna 3 darabos, táblás, sózott 140, négydarabos 136 fillér kilogrammonként.

Winnipeg terménytőzsde, dec. 14. Középfolyamok: Buza december (135,375), május (142), július (143,125).

Liverpool terménytőzsde, dec. 14. (Zárlat.) Buza december (sh. 9 d.) sh. 8,11 d, március (sh. 9,6 egyegyed d.) sh. 9,5 d, május (sh. 9,8 háromnyolcad d.) sh. 9,7 egyegyed d.

HIREK

APÁM

Elmúlt november, száll december,
Hallgat, mert nagyon csöndes ember,
Levél hull a vadgesztenyéről,
Azt hallgatja a fekhelyéről
Apám?

Szava nem tölti be házat,
Este nem méri meg a lézat,
Hajnaltól is, meg estől pirban,
Alázattal tekszik a sirban
Apám.

Imát sem mond már péntek este,
Békét és feloldást keresve,
Kezét védőn fölém nem tartja,
Ó messze van a Léthe partja
Apám!

De a szobában szembe' velem
Ott csüng szegény egy régi képen
S valahányszor szemébe nézek,
Előg valami mély igézet
Apám!

Eszembe jut a boldog díom,
Gyermekkorom, volt #lúsdgom
S kezét újdt fejemen érzem
S örökök hogy nem ment el mégsem
Apám.

AMBRUS BALÁZS.

A legjobb megoldás

rádiókészülék vásárlásánál: vegyen TELEFUNKEN 4 A-készüléket. Ez az elsőrendű, 4 csöves rádió minden igényét kielégíti. A készülék úgy batteriákkal, mint a világitási áramhálózatból táplálható. — Ideális rádiókészülék faluk, tanyák, iskolák és kulturegyesületek számára

Előnyei: a legtávolabbi állomások kitünő vétele, tiszta, torzítás nélküli reprodukció, gramofon-átvitel, csekély üzemeltetés, hihetetlenül olcsó ár!

Ára: a Telefunken-csővekkel

RE 084, RE 084, RE 054, 3015 dinár

RE 114 . . . . . csak

Megfelelő hangszóró hozzá: Arcophon 3

Menjen el még ma a legközelebbi rádióüzletbe és hallgassa meg!

TELEFUNKEN

A legrégebbi tapasztalat. A legmodernebb konstrukció

Képviselők minden nagyobb városban

Jugosl. Siemens A. D., Beograd, Kr. Aleksandra 8

— **Öfelsége Alekszandar király születésnapjának megünneplése,** December 17-ikén, Öfelsége Alekszandar király születésnapján, az ország minden városában ünnepek lesznek. A szubotikai ünnepek programját már közzöltük, a keddi üzletzárásra vonatkozólag pedig a rendőrség a következő intézkedést tette: Kedden Öfelsége születésnapján általános munkaszünet lesz és a délelőtti folyamán csak azok az üzletek tartatók nyitva, amelyek a zárórarendelet értelmében vasárnap is nyitva lehetnek. Piac reggel nyolc óráig lesz, a gyárakban és ipari üzemekben egész nap szünetel a munka. A házakat már hétfőn délután fel kell lobbogozni és az állami zászlók szerda reggelig maradnak kitűzve. — Szentán 16-ikán nagyarányú szokolmulatságok lesznek. 17-ikén pedig zászlódíszít ői: az egész város és az egyes felekezetek templomaiban istentiszteleteket tartanak. — Sztaribecsejen is általános munkaszünet lesz, a templomokban pedig ünnepi istentiszteleteket tartanak. Az alsóvárosi római katolikus templomban nyolc óraker, a közös református és evangélikus templomban tizenegy óraker, a belvárosi római katolikus templomban tíz óraker, a zsidó templomban tíz óraker, a görögkeleti szerb templomban tizenegy óraker kezdődik az istentisztelet. Az istentiszteleten résztvesznek az iskolák növendékei, a tisztikar és a tisztviselői kar. Az istentisztelet után Vukovics Radovan főszolgabíró fogadja az egyes hivatalok, testületek képviselőinek és a polgárság szerezsekívánatait. Este nyolc óraker a Central-szálló színháztermében tiszti-bál lesz. — Csan-taviren december 16-ikán este mozsárágyu dörgése jelenti be az ünnep beálltát, utána pedig zenés fáklyafelvonulást rendeznek a különböző hazafias és kulturális egyesületek. Este az egész községet kivilágítják. Másnap reggel zenés ébresztő lesz, kilenc óraker pedig hálaadó istentiszteletet tartanak a katolikus és a zsidó templomban. Este a Kövecs-féle vendéglőben műsoros-est, utána táncmulatság lesz.

— **A beogradi új angol követ ünnepélyes kihallgatása Öfelségénél.** Beogradból jelenti az Avala: Öfelsége Alekszandar király szombaton déiben fogadta külön kihallgatáson Anglia új beogradi követét, Sir Nyvyl Hendersont. A követ ez alkalommal bemutatatta akkreditáló iratait. A kihallgatás a szokásos udvari szertartások keretében folyt le.

— **A kereskedelemügyi miniszter Zagrebban.** Beogradból jelenti az Avala: Demetrovics Juraj kereskedelemügyi miniszter pénteken este Zagrebba utazott. A miniszter hétfőn tér vissza a fővárosba

— **Küldöttségek Popovics Dáka bálnál.** Noviszladról jelenti: Popovics Dáka bán, mióta inspekciós körutjáról visszatért, ismét fogadja a küldöttségeket Szombaton délelőtt Kucura, község öttagu küldöttségét fogadta a bán. A kiküldöttek arra kérték Popovics Dáka bánt, hogy támogassa a községnek a vasúti összeköttetésre irányuló akcióját. Fogadta a bán a becskeréki két vagyonközösség együttes harminctagu deputációját is, amely panaszok orvoslását kérte a bántól. Popovics Dáka bán mind a két küldöttségnek megígérte, hogy ügyüket tőle telhetőleg támogatni fogja.

— **A külügyminiszter a vámfegyverszüneti konferenciák ügyében konferenciára hívta össze a gazdasági szervezeteket.** Beogradból jelenti az Avala: A külügyminiszterumba december hó 20-ikára konferenciára hívták össze az ország gazdasági szervezeteinek képviselőit. A konferencián, amelyen a gazdasági miniszteriumok kiküldöttei is résztvesznek, a népszövetségi vámfegyverszüneti konvenciók javaslatára adandó válasz ügyéről fognak tárgyalni. A választ a kormány december hó folyamán el fogja juttatni a népszövetséghez.

— **A miniszterelnökség főinspektora Noviszladon.** Noviszladról jelenti: Dr. Nikolics Milan nyugalmazott tábornok, a miniszterelnökség főinspektora szombaton délelőtt hivatalos ügyben Noviszladra érkezett. A pályaudvaron dr. Borota Braniszlav polgármester fogadta a főinspektort, aki telkereste Popovics Dáka bánt, Misovics Vidoje segédbánt és dr. Borota Braniszlav polgármestert és hosszasan tanácskozott velük. A főinspektor délután visszautazott Beogradba.

— **Titell küldöttség Zsvkovics Petár miniszterelnök-beliügyminiszternél.** Beogradból jelenti az Avala: Zsvkovics Petár miniszterelnök-beliügyminiszter csütörtökön délelőtt fogadta Titell község küldöttségét. A küldöttséget Parabuszki Gyorgye titell görögkeleti lelkész vezette, tagjai pedig dr. Anojcsics Sztéván ügyvéd, Labok Oszkár gyógyszerész, Lalin Jován községi jegyző, Purics Glisa kereskedő és Prokics Fülöp, a titell görögkeleti hitközség elnöke voltak. A küldöttség a község nevében üdvözölte Zsvkovics Petár miniszterelnök-beliügyminisztert. A deputáció vezetője Parabuszki Gyorgye bejelentette a miniszterelnöknek, hogy a község lakossága küldte őket, amelyekéjést adjanak hálájuknak azért a munkáért, amelyet a miniszterelnök a kormány tagjaival karöltve. Öfelsége a király instrukciói szerint végez az egész nemzet haladása érdekében. Kijelentette, hogy a mai

LEGUJABB

Ófelsége aláírta a zsidó felekezeti törvényt A törvényt meghagyja az ortodox zsidók autonómiáját

Kormány működését minden tekintetben és minden szempontból érezteti hatását, mert eltűntette azt az egyenetlenséget, amely azelőtt a munkát és együttműködést hátráltatta. Maga a küldöttség a régi politikai pártok vezetőiből áll. Ezek az emberek azelőtt ellenségesen tekintettek egymásra és most a legharmonikusabb együttműködés uralkodik közöttük, ami lehetővé teszi, hogy tehetségüket és képességüket a köz érdekben hasznosítsák. A jelenlegi kormány működése — folytatta a küldöttség szóoka — mintegy yarázsszóra minden megváltozott és jobbra fordult. Még a termés is jobb volt, mint eddig bármely évben. A magtárak telve vannak, a nép elégedett és még az ősz is olyan, hogy a földmivelő nép nyugodtan befejezheti őszi munkáját. A nép mindezt Ófelsége a király szerencseszállagának és a királyi kormány elnökének a javára írja. Parabusszki végül arra kérte a miniszterelnököt, hogy kísérje figyelemmel Títel fejlődését és támogassa kívánságait. A község két nagy folyam partján terül el és itt a legnagyobb teli hajókikötő van. A deputáció vezetője végül kérte a miniszterelnököt, hogy minél előbb látogasson el Títre. Zsivkovic Petár miniszterelnök-belügyminiszter válaszában megígérte a küldöttségnek, hogy tolmácsolni fogja Ófelsége a király Títel lakosságának alattvalói hűségét és kijelentette, hogy nagy megelégedésére szolgál, hogy a lakosság ilyen harmonikusan együttműködik.

— A kisanant-sajtókomité ülése. Beogradból jelentik az Avala: A kisanant sajtókomité Prágában december hó tizenhetedikén ülést tart, amelyen a jugoszláv külügyminisztérium képviselőiben Sufica Nikola a külügyminisztérium sajtóosztályának főnöke vesz részt. Sufica sajtófőnök szombaton délelőtt utazott el Prágába.

— A szubotica Francia Klub első teadélutánja. A szubotica Francia Klub, az idei szezonban ismét megtartja szokásos teadélutánjait. Az első teadélután vasárnap, december tizenötödikén rendezi a klub délután öt órai kezdettel National-szállóbeli klubhelyisége nagytermében.

— Száz ezer fontra pörlik az angol konzervatív párt elnökét. Londonból jelentik: A Daily Mail szerint abban a szenzációs politikai pörben, amely Davidson, a konzervatív párt elnöke ellen indult, több mint száz ezer fontra van szó, amelyet valaki a pártalap céljaira fizetett be és most visszapöröl.

— Előadás a noviszadi Francia Klubban. Noviszadról jelentik: Paul Massé, a beogradi egyetem lektora hétfőn este a noviszadi francia klubban »Séta a Loire menti város környékén« címen előadást tart.

— Visszaélés miatt elbocsájtott állami tisztviselő. Beogradból jelentik az Avala: A miniszterelnök-belügyminiszter döntése értelmében elbocsájtottak állásaikból Andjelkovic Branko szavai járási szolgabírói irnokot és Krcsarevics Dusan beogradi rendőrségi gyakornokot, akik hivatali visszaélésekkel követtek el.

— Lopásért kéthavi fogház. Beeskerekéről jelentik: A beeskereki törvényszék szombaton tárgyalta Arsizios Tima novi-ittebeli napszámos bűnügyét. Arsizios kétezernégy száz dinár ellopott Tóth Ferenc földmivestől. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után kéthavi fogházra ítélte.

— Hétfőn költözködik a noviszadi főjegyzői hivatal és a katonalégysztály. Noviszadról jelentik: Noviszad város a báni hivatalok Noviszadra való helyezése óta tárgyalásokat folytatott a Szrpszka Matica épületében levő Baeska Kreditna Banka vezetésével, hogy a bank költözködjék ki az épületből és adja át helyiségeit a városi hivataloknak, amelyek ilyen módon mégis — legalább bizonyos mértékben — egyhelyen csoportosulnának. A tárgyalások eredménnyel fejeződtek be és a bank szombaton megkezdte helyiségeinek kiürítését. A Baeska Kreditna Bankot néhai Bajazet Zsivko házába helyezik át. A kiürülő helyiségeket hétfőn foglalla el a városi főjegyzői hivatal és a katonalégysztály. Ellentétben az eddigi tervekkel, a polgármesteri hivatal nem a Szrpszka Matica épületébe költözik, hanem egyelőre mostani helyiségében marad. A város a Futoki-ut 13. szám alatti házban, ahol a műszaki osztály és a gazdasági osztály van, újabb öt szobát bérelt és január elsőjére ide költözik a polgármesteri hivatal. Ugyancsak itt nyer elhelyezést a városi főszámvevői hivatal is.

— Gázolt az autó. Noviszadról jelentik: Szombaton délelőtt a város háza előtt levő villamosmegállónál László Ferenc tizenhárom éves elektrotechnikai tanonc, aki Gelb Béla villamosági üzletében van alkalmazásban, átkart menni az uttesten, amikor egy autótaxi került eléje és elütötte. László Ferenc könnyebb sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba.

Beogradból jelentik az Avala: Ófelsége Alekszandar király aláírta és szentesítette a zsidó hitközségekről szóló törvényt. A törvény szerint a zsidó vallásnak egyházi hitközségekre vannak szervezve és ezeknek a hitközségekre az a kötelességük, hogy a tagok vallási és kulturális fejlesztését elősegítsék.

Az összes hitközségek, kivéve az ortodoxokat, a zsidó hitközségek szövetségét (Szavez) alakítják meg, az ortodoxok pedig az ortodoxok hitközségeinek egyesülését (Udrusenje) alakítják meg. A belső berendezését a szövetségnek a hitközségek saját joguk és kötelességük szerint rendezik, azon szabályok szerint, amelyeket az igazságügyminiszter elé terjesztenek és amelyeket az igazságügyminiszter jóváhagy.

A hitközségek önkormányzati joghatósággal bírnak, kulturális és jótékonyági intézményeket állíthat-

nak fel, rendelkezhetnek vagyonukkal is állami felügyelet mellett. A felügyeletet az egyes hitközségek felett a szövetség, illetve egyesülés végzi, a legfőbb felügyelet pedig az igazságügyminiszter hatáskörébe tartozik, de az igazságügyminiszter ezzel a felügyelettel megbízhatja egy szövetséget, mint az egyesülést.

Az 5-ik paragrafus kimondja, hogy az összes zsidó hitközségek, legyenek azok bármilyen irányúak, saját szervezetükben azokat a zsidókat foglalják magukban, akik ezekben a szervezetekben élnek. Egyes szervezetekből kiválhat egy rész, ha másirányú hitközséget akar létesíteni. Ehhez azonban legalább husz teljes korú önálló hitközségi tag szükséges és a kiválás megtörténhet akkor, ha vallási okokból történik és az új szervezet alakítói rendelkeznek a szükséges anyagi eszközökkel.

— Átszervezés a báni hivatalok. Noviszadról jelentik: A Dunabánság hivatalainak megszervezése végső stádiumba jutott és most már sor-fog kerülni a hivatalok célszerű elhelyezésére. Erre vonatkozóan a következő hivatalos felvilágosítást kaptuk: A báni hivatalok egyelőre csak ideiglenesen vannak elhelyezve és addig, amíg valamennyi osztály meg nem alakult, gondolni sem lehetett a célszerű csoportosításra. A hivatalok úgy nyertek elhelyezést, ahogyan Noviszad város a hivatali helyiségeket kiírtette és átadta. Most azonban már az egy kereskedelmi osztályon kívül valamennyi osztály és alosztály megalakult és hétfőn megkezdik a hivatalok célszerű elhelyezését. A csoportosításnál az az elv irányadó, hogy a munka minél gyorsabban folyjon, éppen ezért az összetartozó ügyosztályokat együvé csoportosították. A báni hivatal megrmarad eddigi helyiségében, a városháza 20. számú szobájában. A küldöttségeket és a közönséget a jövőben nem a bán, hanem a báni titkár és a kabinet fogja fogadni. A segédhív szobája is mostani helyiségében marad, az eddigi előszobát azonban titkári fogadószobává alakították át és a közönséggel a jövőben nem a segédhív, hanem a titkár fog közvetlenül érintkezni. Általában a felekkel a jövőben egyetlen osztályon sem érintkeznek közvetlenül. Az érkezőket csak az osztályfőnökök fogadják és adják meg a szükséges felvilágosítást, vagy utasítást. A hivatalos idő délelőtt tíztől tizenkettőig terjed és ezenfelül feleket még soron kívül sem fogadnak. Ugyanez a hivatalos ideje az utlevélosztálynak, amely talán az egyetlen, amely a felekkel közvetlenül érintkezik. A hivatalok áthelyezését a legelső lépésben végrehajlják és a városháza épületében január elseje után csupán a bán, segédhív hivatalai, valamint az általános osztály és a közigazgatási osztály marad meg.

— Kara Mihály kiállítását Noviszadon. Noviszadról jelentik: Kara Mihály, az ismert kiváló szobrász és grafikus december 19-ikén, csütörtökön este nyitja meg noviszadi kiállítását a zsidó hitközség dísztermében. A kiállítás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint tulnyomóan derült és száraz idő várható erős éjszakai lehűléssel.

— Harangszentelés Cseszteregen. Beeskerekéről jelentik: Lélekemelő vallási ünnepség volt szerdán Csesztereg bánáti községben. A cseszteregi katolikus hitközség két új harangot csináltott Zagrebban, amelyek szerdán érkeztek meg Cseszteregre. A harangokat az állomásról négylovas diszhintón szállították be a templomig, amelynek bejárata előtt a községi előljáróság tagjai és a hitközség vezetői vártak élükön Schäfer Lajos plébánossal. A plébános a templom előtt felszentelte a harangokat, majd a helybeli férfienek egyházi dalokat énekelt. Azután a harangokat felhúzták a toronyba.

— A csehszlóvak rádió közvetíti a beogradi filharmonikus koncertjét. Beogradból jelentik az Avala: A beogradi filharmonikus egyesület december hó tizenötödikén jugoszláv zeneszerzők műveiből hangversenyt rendez a Nemzeti Színházban. A koncertet a csehszlóvak rádió is közvetíti és a zeneszámok előadása előtt dr. Vokacs beogradi csehszlóvak ügyvivő mond üdvözlő beszédet.

— Ünneppélyesen fogadták Noviszadon a beogradi Obility-dalárda tagjait. Noviszadról jelentik: A száznegyven tagú Obility beogradi egyetemi dalárda szombaton délután négy órakor megérkezett Noviszadra. A pályaudvaron az Ingenkenyer egyesület vezetősége és a város képviselői fogadták a dalárda tagjait, akiket a város nevében Klicin Predrag kulturális, az Ingenkenyer egyesület nevében pedig Kohn Ilona elnök üdvözölt. Este szufolt ház előtt zajlott le a hangverseny, amelynek befejezése után a város bankettet adott a dalárda tiszteletére.

— Huszonnégy házhelyet ad el Szubotica város. Szubotica város tanácsa elhatározta, hogy a Bácskápalya mögött levő területet százötven négyszögletes parcellákra osztja fel és azokat olcsó áron elárulítja házépítés céljára. A városi tanács már pályázatot is irt ki a parcellák eladására és a feltételek szerint mindenkinek meg kell jelölni, hogy melyik parcellát kívánja és mennyit hajlandó érte fizetni. Összesen huszonnégy házfelét adnak így el azzal, hogy ott három éven belül fel kell építeni a házakat, amelyeknek tervét a mérnöki hivatal előzőleg jóváhagyja. Közelebbi feltételek megtudhatók a városháza első emelet 42. számú szobájában. Pályázatokat december 29-ikéig lehet ugyanott benyújtani.

— Eljegyzés. Gross Lilike és Kohn Sándor Szombor, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Dr. Resch Ignác csíbi plébános zárandoklót vezet a Szentföldre. Odzsaicáról jelentik: Dr. Resch Ignác csíbi plébános vezetésével január 30-ikán zárandoklót indult a Szentföldre. A zárandokcsoport Triesztből indul és az utirány a következő: Trieszt—Jaffa—Jeriko—Holt tenger—Jordán folyó—Samarita—Názareth—Kana—Genezáreti—Kafarnaum—Karmel hegy—Trieszt. Az ut huszonöt napig tart, a részvételi díj 8500 dinár személyenként és ebben az összegben benne van az utiköltség, hajó és vasúti jegyek, borivalok, teljes ellátás oda és vissza. Az utlevelet és vízumot mindenki maga szerzi be. Részletes felvilágosítással a csíbi plébániahivatal szolgál.

— Halálozás. Noviszadról jelentik: Csütörtökön hetvenkétéves korában meghalt Kuzmics Mato mitrovicai ügyvéd, a törvényszék sok éven keresztül volt elnöke, a zagrebi hétszemélyes tábla nyugalmazott bírája. A széles körökben ismert ügyvéd halála nagy részvétet keltett. Temetése szombaton volt nagy részvét mellett.

— Orvosi hír. Dr. Spitz Jenő orvos rendelőjét Noviszadon, Futaki ut 26. (Löwy Mátyás-ház) megnyitotta. Rendel 10—12-ig és 2—4-ig.

— A reumás megbetegedésekről. A reumatizmus lelküzdésére alakult nemzetközi bizottság most tette közzé a világ különböző államaiban gyűjtött statisztikai adatokat a reumáról és annak következményeiről. A jelentésből megállapítható, hogy a reuma évről-évre sokkal nagyobb számban és pénzületi áldozatokat követel, mint pl. a tuberkulózis. Angliában a halálesetek egyharmada a reumára vezethető vissza, amennyiben az angliai munkásbiztosító pénztárak megállapítása szerint 90.000 megvizsgált beteg közül 2500-an szenvednek reumában. A reumaellenes bizottság megállapítása szerint a reumá megbetegedések száma könnyűszerrel csökkenthető lenne, ha az emberek testi épségükre is fordítanának annyi gondot, mint az autójukra vagy más luxustárgyaikra és a reuma első megnyilvánulásánál már óvintézkedéseket alkalmaznának. Orvosi szaktekintélyek egyöntetű megállapítása szerint a legtöbb esetben a Pyramidon is megakadályozza a betegség elhatalmasodását, sőt igen gyakran meggyógyít régi, elhanyagolt reumatikus eseteket is.

— Leleplezték egy kuzmini dohánycsempészt. Noviszadról jelentik: Filipovic Jovanak, a szrpszka-mitrovicai pénzügyőrség főnökének tudomására jutott, hogy Futokról nagymennyiségben csempészik a bejelentetlen leveles dohányt Kuzminba, ahonnan a dohányszállítványokat a Beograd—zagrebi vasúti pályatest építésénél dolgozó munkások részére továbbítják. Pénzügyőrök mentek ki Kuzminba és megállapították, hogy a dohánycsempészt Jovanovic Milan gazdálkodó követte el, aki három nappal ezelőtt nagy kocsiakománnyal leveles dohányt szállított Futokról Kuzminba. A házkutatás alkalmával a gazdálkodó lakásán valóságos dohányraktárt találtak, mire Jovanovicot letartóztatták, a csempészt dohányt pedig lefoglalták.

**Karácsonyra
csokoládé figurák**

nagy vita zé ban.

Priszaszaloncukor minden színben, kilója csak 32 din.

Bonbonier Szubotica

Puk. Krupezevica (Rudic) ulica 3-

— A Dobro Delo felhívása a pékekhez. A Dobro Delo jótékony egyesületnek naponta 500 darab 750 grammos félbarna kenyérré van szüksége. Az egyesület vezetője felhívja a szubotici pékeket, hogy december 18-ikán délelőtt tíz óráig nyújtsák be zárt borítékban helyegmentes pályázataikat az ár megjelölésével Joljakovics Joszip városi tanácsokhoz. A pályázat eredményét december 18-ikán fogják közölni.

Angol harisnyák nyújtják a legjobb védelmet a hideg ellen. Már 9 dinártól kezdve kaphatók Klein Jenő „Harisnyakirálynál” Novisad, Vel. Bečkerek, Senta

— Betörő cselédlány. Noviszadról jelentik: A petrovoszelói rendőrség letartóztatta Szirák Verona molit cselédlányt, aki betört Poljak Viktorija, valamint Gubel Milivoj petrovoszelói lakosok házába s onnan különböző holmikat vitt el. A betörő cselédlányt, aki heismérő vállomást tett, beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

**Kraljevregi pezsgő
a vezető márka**

— Műsoros est a szubotici Bunjevacska Matičában. Vasárnap este a szubotici bunjevác ifjúsági egyesület műsoros táncestet rendez a Bunjevacska Matičában. A műsoron egyfelvonások és ötletes kabarészmok szerepelnek. A zenét a teljes katonazenekar szolgáltatja. A vezetőség sok meglepetésről gondoskodik és a mulatság keretében több értékes tárgyat is kisorsolnak.

— Jótékony célú akció Palánkán. Bácskopalánkán mozgalom indult meg, hogy karácsonyra több szegénysorsu tanulót felruházzanak. A mozgalom élén Worthner Károly palánkai tanító áll és a palánkai kereskedők és iparosok élénken támogatják az akciót.

— A sztaribecsei szegény gyermekek karácsonya. A sztaribecsei jótékony magyar négyzet vezetősége, mint minden évben, az idén is megrendezi karácsonya ünnepélyét a zárdaiskolában. Az ünnepség alkalmával száz pár cipőt és meleg ruhát osztanak ki a szegény gyermekek között.

— A szubotici adóigazgatóság felhívása a házhéradóvállomási ívek benyújtása ügyében. A szubotici adóigazgatóság ismételt felhívja a szubotici háztulajdonosokat, hogy december 20-ig bezárólag szabályszerűen kitöltve és aláírva nyújtsák be az adóigazgatóhoz házhéradóvállomási ivateket, mert ellenkező esetben külön büntetéssel sújtják őket és elvesztik felebezési jogukat is. Figyelmezteti az adóigazgatóság a háztulajdonosokat, hogy az ivateket pontosan és lelkiismeretesen, a tényeknek megfelelően töltsék ki, mert azok ellen, akik hamis adatokat írnak be, a legszigorúbban eljárnak. Minden házra, amelynek külön telek-könyvi száma van, külön vallomási ívet kell beadni. Az üres lakásoknál meg kell jelölni, hogy mennyiért voltak kiadva és mióta üresek. Az ingyenlakásoknál fel kell tüntetni azt az árat, amelyet a tulajdonos bér fejében kapna értük.

A szombori Szloboda-szálló igazgatósága szerződött az egész Európában híres Czeplizka Max karmestert és zenekarát, akik működésüket vasárnap, december 15-ikén kezdik meg. A zenekar a jazz-estéken kívül minden vasárnap és csütörtök este művészeti estét rendez, amelyen elsősorban klasszikus zeneszámokat fognak előadni.

Igazán nem körülményes eljárást! Reggel és este konye be erőteljesen a fájós tostrészt, napközben legyen be néhányszor pár cseppet cukorra csepegtetve, tejben vagy teában — ez elég arra, hogy erősek maradjunk és felvértezzük magunkat a meghülés veszélye ellen. A Feller-féle jóillatú Elsa-fluidról van szó, amely már 33 éve hű barátja az egészségeseknek és nem kevésbé vizsgálatolja a betegeknek. Minden gyógyszerárban és szakmabeli üzletben kapható, üvege mindössze 6 vagy 9 dinár. Postán is megrendelheti Feller gyógyszerésztől, Stubica Donja, központ 185.

Jugoszlavija

Általános Biztosító Társaság

Fiókigazgatóság

Novisad, Zrinji Petar ulica 36 — Telefon 20-55

Vezérigazgató

Subotica, Kralja Aleksandra 6 — Telefon 303

Foglalkozik a biztosítás minden ágával. Nagy ingatlan és ingó vagyonával biztosítottja, nek a legnagyobb garanciát nyújtja.

— Noviszadon új szerbnyelvű hetilap indul. Noviszadról jelentik: Híjabb dr. Hadzsi Koszta noviszadi ügyvéd szerkesztésében január elsajén »Rad« címmel hetente egyszer megjelenő szerbnyelvű hetilap indul.

Művészi karácsonyi munkák, festői gyermekfelvételek, mesteri fotográfiák Reményinél, Rudiceva 4.

— Ismeretterjesztő előadás Sztaribecsein. A sztaribecsei katólikus olvasókör vasárnap, december 15-ikén délután négy órakor tartja meg idei második ismeretterjesztő előadását. Az előadó Fárbaš József nyugalmazott tanító lesz.

**Karácsonyra
legszebb ajándékok
RUFF c. karkauzetében
kaphatók**

— Kifosztották Lacsarak község postahivatalát. Mitrovicáról jelentik: Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek kifosztották Lacsarak község postahivatalát. A betörők az ablakon keresztül hatoltak be a hivatal helyiségébe, ott feltörték a pánccsokrényt, amelyet kiürítettek. Távozásuk után az épület valamennyi ablakát bezúzták. A noviszadi postaigazgatóság részéről Bartol postaigazgatósági inspektor szállt ki vizsgálat megindítása végett.

MEGÉRKEZETT!

Mindenütt hallhatja, mindenütt meggyőződhet róla, hogy a „STANDARDYN 4”
a legtokéletesebb telepnelküli rádió
Zagreb TUNGSRAM Beograd

— Halálosvégű verekedés Németországban fegyveres és kommunisták között. Berlinből jelentik: Szombatra virradó éjszaka Wilmersdorfbán halálos kimenetelű verekedés volt nemzeti szocialista és kommunista tüntetők között. A nemzeti szocialisták este gyűlést tartottak párhelyiségükben. Amikor a hallgatóság szétszórt, az egyik uccában kommunista csoport várta a hazatérőket. A kommunisták revolverlovásokkal fogadták a nemzeti szocialistákat, akik közül egy tizenkilencéves fiatalember haslövést kapott és azonnal meghalt. Egy másik fiatalember, aki nem is tartozott a nemzeti szocialista párthoz, szintén súlyosan megsérült. Mire a rendőrök közbeléptek, a kommunisták már eltűntek és csak kottót sikerült közülük le tartóztatni.

14 napig valódi 6 hónapos
angol yorkshiri
sertéshus kerül eladásra
KORHEC
fő- és fiók-üzleteiben kg-ént 18 din-ért

— Véletlenül lelőtte apját. Noviszadról jelentik: Barjaktarov Brankó csurogi papucos ittas állapotban véletlenül lelőtte apját, aki súlyosabban sérüléseket szenvedett. Barjaktarovet beszállították a noviszadi ügyészség fogházába és Papricsics Milán vizsgálóbíró megindította a vizsgálatot. A vizsgálóbíró kiszállt Csurugra és ott megállapította, hogy Barjaktarov beszámíthatatlanságig ittas volt és a fegyver véletlenül sült el. A vizsgálat eredménye alapján Barjaktarov Brankót szabadlábra helyezték.

— Áthelyezett tanító. Noviszadról jelentik: Rozanics Matija deronjai tanítót Filipovóra helyezték át.

— Villamos és teherautó súlyos összeütközése egy nagy angol iparvárosban. Londonból jelentik: Rendkívül súlyos közlekedési szerencsétlenség történt pénteken reggel Leedsben. A nagy iparváros egyik legforgalmasabb pontján a közúti villamos egy szerelvénye összeütközött egy teherautóval. Az összeütközés pillanatában az autó benzintartálya felrobbant és a kicsapódó lángok felgyújtották a villamoskocsinak első részét. A kiömlő benzin pillanatok alatt lángborította az egész kocsit, amelyből pánikszzerűen menekültek az utasok. A mentők számos sebesültet szállítottak a kórházba. Egy utas állapota életveszélyes.

MEGÉRKEZETT!

Mindenütt hallhatja, mindenütt meggyőződhet róla, hogy a „STANDARDYN 4”
a legtokéletesebb telepnelküli rádió
TUNGSRAM Beograd

— Csicserin nem tér vissza Oroszországba. Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint Csicserin házat akar vásárolni Wiesbadenben, ahol állandóan le akar telepedni és nem szándékszik visszatérni Oroszországba. Wiesbadeni tartózkodása elején állítólag megjelent nála egy szovjetkiutöltött és felszólította, hogy kezeltesse magát Oroszországban, Csicserin azonban erre nem volt hajlandó.

Schwarz József divatruházában karácsonyi cikkek és választékban olcsó áron.

— Felmentettek a sikkasztás vádjától egy ügyvédjelöltet. Noviszadról jelentik: A noviszadi felelővitei bíróság csütörtökön tárgyalta Hackmann István vrsaci ügyvédjelölt bűnügyét. Hackmann dr. Agulár Izidor ügyvéd irodájában volt alkalmazva s a feljelentés szerint főnöke távollétében 700 dinárt vett fel, amellyel nem számolt el. Hackmann-t a belacrkvai törvényszéken ötnapra fogházra és 300 dinár visszafizetésére ítélték. A felelővitei bíróság felmentette a vád alól Hackmann-t.

Száz- és ezerdinárosok a ládákban. Olvassa el a keddi, csütörtöki, szombati és vasárnapi lapban a »Rekord« gyorskötőgépek hirdetését.

A modern Kassovitz-Pensio Szuboticián, a vasut-igazgatósággal szemben bámulatos olcsón nyújt minden kényelmet, elsőrendű ellátást nemcsak hónapos bérlőknek, hanem átutazóknak egy-egy napra is. Ugyanott kitűnő házikoszt kihordásra is kapható. Telefon 514.

Rádió zenére
táncolnak a gyerekek

KONRATH
subotici kirakataiban

Okvetlenül nézze meg!

— Lopásért hatévi fegyház. Noviszadról jelentik: A noviszadi felelővitei bíróság csütörtökön tárgyalta Nedeljkc Mita Jarkováci lakos bűnügyét. Nedeljkc Mihalj Mihály malmában mint éjjeli őr volt alkalmazásban, reuszeresen lopkodta a malom lisztkészletét. A pancsevői törvényszék Nedeljkcot hatévi fegyházra ítélte s az ítéletet a felelővitei bíróság is jóváhagyta.

— Becskerekon befejezték a kereseti adó kivételét. Becskerekéről jelentik: A becskereki kereseti adó kivétel bizottság, mely heteken át működött Schippert Lajos pénzügyi főtisztviselő elnöke alatt csütörtökön befejezte az adó kivételeket. Az adó kivétel bizottság által megállapított adó kivételekről mindenki írásbeli értesítést kap, akár jelen volt a tárgyaláson, akár nem. A felelővitei bíróság a noviszadi pénzügyigazgatósághoz kell címezni, hanem a felelővitei bizottsághoz és a becskereki adóhivatalnál kell benyújtani.

Dr. Ivo Šercer, közkórházi szemesztály főorvos, orvosi rendelőjét Badaliceva ulica 8. sz. helyezte át. Rend szembetegjék részére délután 2—4.

„VALDA”-pasztillák

meghülés, fejfájás, torokbajok ellen
minden drogériában és gyógyszerárban
kaphatók

— »Adria Ifju Őrel.« Noviszadról jelentik: Ivancevics Ferenc a szpliti Jadranszka Sztrazsa elnöke vasárnap délelőtt tízenegy órakor az »Adria ifju Őrel« címen előadást tart a Matica nagytermében.

Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes »Ferenc József« keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bél-működést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a »Ferenc József« víz víz- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint közhányó és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz, s ezért méltán megérdemli a legmegebb ajánlást. Kapható gyógyszerárban, drogériákban és fűszerüzletekben. 24

— Életunt szrbóráni gazdálkodó. Noviszadról jelentik: Sijacsics Luka Jómódu szrbóráni gazdálkodó csütörtökön egész nap mulatott és társaságának tagjai előtt többször hangoztatta, hogy elhagyta életét s öngyilkos lesz. Pénteken reggel Sijacsics elment a Petár király-csatorna partjára és belevette magát a vízbe. A parton szolgálatot teljesítő rendőr észrevette a földökli gazdálkodót, akit sikerült kimenteni a csatornából. Az életunt gazdálkodót eszméletlen állapotban szállították a kórházba, ahol később visszanyerte eszméletét és kijelentette, hogy amennyiben elhagyja a kórházat, újból öngyilkosságot kísérel meg.

SPORT

Vasárnap megkezdődnek a mérkőzések Zách Jenő serlegéért

Az SzMTC.—Sport és a SzAND—ZsAK. mérkőznek az első fordulóban

A kapuzáráshoz érkezett futballszekciónak injecciót adott Zách Jenő, az SzMTC alelnökének értékes serlege, amelyért négy vezető egyesület: a SzAND, Sport, SzMTC és ZsAK csapatai küzdenek egyfordulós pontrendszer szerint. Összesen tizenkét mérkőzést játszanak a serlegért, amelyeknek első fordulóját vasárnap rendezik meg.

Az első forduló sorsolása szerint vasárnap két mérkőzés szerepel a programon. Délután 1/2 órákor az

SzMTC—Sport

csapatai mérkőznek.

A mérkőzés legnagyobb vonzóereje, hogy az SzMTC ezuttal minden erejével a revans megszerzését ambicionálja azért a súlyos vereségért, amelyet a bajnoki mérkőzésen szenvedett el a Sport csapatától. Az eredmény a bajnoki szezon legnagyobb meglepetése volt és a vasascsapat már nehezen várta az alkalmat, amikor bebizonyítja, hogy nagyra nyú veresége nem volt reális. Az SzMTC a bajnokságban szerepeltetett komplett csapatát állítja ki, míg a Sport néhány leigazolás alatt álló új játékoskal frissíti fel együttesét.

A mérkőzés kimenetelére teljesen nyílt, mindkét csapatnak esélye van a győzelem megszerzésére, amelynek gólaránya azonban csak minimális lehet.

1/3 órákor a

SzAND—ZsAK

csapatai mérkőznek. Itt a ZsAKnak jut az a feladat, hogy revansot vegyen a bajnokság során elszenvedett vereségért. A Vasutas csapat hetek óta szorgalmas tréningekkel készült a revansra és csapatát több új játékoskal erősíti meg a mérkőzésre. A ZsAK új összeállítású együttesének különös érdekessége, hogy abban szerepelni fog *Ottensbacher* és *Kikics*, akik nemrég még a bajnokságot színeiben játszottak és most szerepelnek először régi egyesületük ellen.

A SzAND-nál *Konrád*, az oszjéki válogatott kapus első szereplése jelent újítást, akinek bemutatkozása elő Szubotica sportközönsége nagy érdeklődéssel tekint. *Konrád* beállítását eltekintve — különösen a halvesornál — több változtatással fogunk találkozni a SzAND összeállításában. Éppen ezért nem lehet megjósolni a mérkőzés eredményét, amely bármelyik csapat győzelmét hozhatja.

Az apatini Tri Zvezde csapata Szuboticán A Ferrum látja vendégül kedden a jóhírű együttest

December havában már ritkák Szuboticán a vendégszerelések, az idei enyhe időjárás azonban lehetővé teszi, hogy a téli futballszünet beállta előtt egy jóhírű vidéki együttest ismerjen meg a szubotici sportközönség.

A Ferrum SK keddre, december 17-ikére lekötötte az apatini Tri Zvezde futballcsapatát, amely alig néhány hónapos fennállása alatt is feltűnést keltett kitűnően szervezett, játékosanyagával. A csapat elsőrendű játékosokból áll, akik rövid szereplésükkel is sok sikert arattak és épen ezért bemutatkozását nagy érdeklődés előzi meg Szuboticán.

A Tri Zvezde játékosai közül — legalább is hírből — néhányat Szuboticián is jól ismernek. Így a csapatban *Maasz*, az oszjéki Hajduk egykori kitűnő játékosa a jobb hátvéd. *Maasz* neve nemrégiben sokat foglalkoztatta az országcs sportsajtót, sőt a JNS közgyűlésén is viharos felszólalásoknak volt a közlépontja, amit annak köszönhet, hogy volt egyesülete csak ezer dinár ellenében volt hajlandó kiadni a Tri

Zvezdenek és miután ez a szövetség jóváhagyásával meg is történt, a »lelépési díj« kölcsön-visszafizetés alakjában intézményesen bevonult az amatőr jugszláv futballsporthe. Maasz mellett még egy kiváló oszjéki játékost, *Zimmernant*, a Gradjanski egykori balszélsőjét találjuk az apatini csapatban, míg a szombori Sportból származó *Čar* center és *Stark*, az SzMTC-ből szárnyrakelt balcselkötő már jó ismerősei a közönségnek. A Tri Zvezde főerőségei közé számíthatjuk *Fitzi* centerhálót, aki az alszövetség területén egyike a legjobbaknak a maga posztján.

A Ferrum jóformában levő együttese mindent elkövet, hogy a kitűnő vendégcsapattal szemben sikerrel állja meg helyét, ami mindenesetre nagyon nehéz feladat lesz a számára.

Az érdekes mérkőzés előtt a SzAND és az SzMTC kombinált csapatai találkoznak, amelyen résztvesznek mindazok az elsőcsapatbeli játékosok, akik aznap nem szerepelnek a válogatásban, így ez a mérkőzés is érdekesnek ígérkezik.

Szarajevóban dühöng a sportbéke

A SzASK nem adott játékost a válogatott csapatnak

Szarajevóból jelentik: A sarajevói sportklubok között évek óta fennálló ellentéték még inkább kiéleződtek a JNS közgyűlésén, ahol a Szlávija—Hajduk frakció Beograd javaslatát támogatta, míg a SzASK Zagreb mellé állott.

Szarajevó válogatott csapata — mint ismeretes — vasárnap Beogradban, kedden pedig Noviszadon fog vendégszerepelt. Az alszövetség azonban kénytelen a SzASK játékosai nélkül utnak indítani a válogatott csapatot, miután az egyesület passzív rezisztenciázik. A SzASK játékosai és a vezetőség között — ugyilátszik — nem volt egészen teljes az egyetértés, mert a játékosok kedden makkegészségben megjelentek a válogatott tréningben, míg a vezetőség bejelentette, hogy betegnek és nem játszhatnak. Miután a SzASK-uk nem kerülne túl nagy megerőltetésbe, hogy »igazolják« is játékosai betegségét, az alszövetség kénytelen tudomásul venni a bejelentést és a rendelkezésre álló játékosokból a következő válogatott csapatot jelölte ki:

Brajevics (Szl.) — *Memisevics*, *Sztanarevics* (H.) — *Krnjajcs*, *Bulat* (Szl.), *Jan* (H.) — *Pavlics*, *Njemesevics*, *Osztojcs*, *Merics* (Szl.), *Kenig* (H.)

Tartalékok: *Kranjec*, *Dorier* (H.) és *Kincics* (Zseljeznicsar).

A csapat erősen megérzi a SzASK-játékosok hiányát. Különösen a védelem összeállítása okozott nagy gondot az alszövetségnek és végül is kénytelenek voltak két hálfjátékost a hátvédposztra állítani. A hendikeppelt csapat szereplése elé érhető pesszimizmus-

sal tekintenek sarajevói sportkörökben. Elvannak készülve arra, hogy Beogradban vereséget fog szenvedni a válogatott, de remélik, hogy két-három góllal megusszák a mérkőzést, Noviszadon pedig így is sikerülni fog legalább eldöntetlen eredményt elérni.

A sarajevói csapat dr. *Juricsics*, az alszövetség elnöke és *Knjezsevics* I. titkár vezetésével már pénteken délután elutazott Beogradba, ahol az alszövetség vezetői az országos sportpolitika aktuális kérdéséről fontos tárgyalásokat fognak folytatni a beogradi sportvezérekkel.

Sch. H.

*

Az oszjéki Vasutas SC Biljén. Oszjékről jelentik: Az oszjéki I. osztályú vasutas csapat vasárnap Biljén az ottani *Silnjiv* mérkőzik. A mérkőzésnek revans jellege van, mivel legutóbb a vasutas csapat 2:0-ás vereséget szenvedett a *Silnjiv*től.

A Leskovaci Sport Klub lemondotta a Hajduk elleni bajnoki döntő mérkőzést. Oszjékről jelentik: Az oszjéki alszövetség vidéki kerületének bajnoka, a Leskovaci Sport Club csütörtökön táviratban lemondotta az oszjéki Hajduk elleni bajnoki mérkőzést, amelyet vasárnap kellett volna lejátszani Oszjéken. Az oszjéki alszövetség minden előkészületet megtett a bajnoki mérkőzés lejátszására, úgy szintén a bajnok Hajduk is. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg és ez lett volna az egyedüli sportprogram Oszjéken. Az oszjéki alszövetség csütörtök este fog-

MEGJÖTT
a nagy karácsonyi szenzáció
TELEFUNKEN 31 w
villanyrádió
a régi 8 lámpásokat felülmuló
ára csövekkel együtt 3500 dinár
PHILIPS VILLANYRÁDIÓ
ára csövekkel 4500 dinár
STANDARDYNE 4
ára csövekkel 5300 dinárért kapható
Centráli Rádiónál
Szubotica, Kaszinó épület

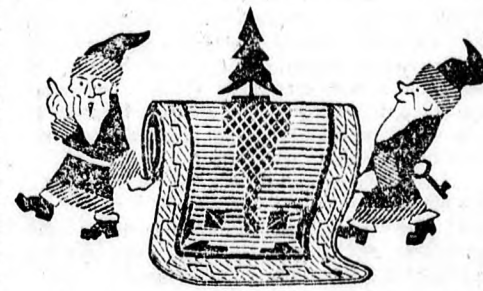
lalkozott a Leskovaci Sport Club lemondásával és 3:0-ra igazolta a mérkőzést a Hajduk javára. Így az oszjéki Hajduk Sport Klub lett az oszjéki alszövetség 1928—29. évi bajnoka.

Vinkovci—Oszjék. Oszjékről jelentik: Vasárnap kellett volna Oszjéken lejátszani az oszjéki Hajduk és a Leskovaci Sport Club között a döntő bajnoki mérkőzést, a mérkőzést azonban a leskovaci csapat lemondta. Az oszjéki alszövetség, hogy vasárnapra programot teremtsen, revansmérkőzésre hívta meg Vinkovci válogatott csapatát. A mérkőzést sikerült létrehozni. A vinkovci válogatottat a Cibaliya, Szloga és a Zseljeznicsar játékosai alkotják és jó játékot képvisel. Az oszjéki válogatottat Kniefer alszövetségi kapitány a következő játékosokból állította össze: *Pilko* (Hajduk) — *Hrs. Pintar* (Szlávija) — *Lechner*, *Fundelics*, *Panderic* (Szlávija) — *Pichler*, *Barotvcski*, *Steirer* (Hajduk), *Dragovics*, *Anducics* (Szlávija). A mérkőzés két órákor kezdődik a Szlávija—Gradjanski-pályán.

Négy város futballmeccse Bécsben. Bécsből jelentik: 1929 június 1-én lesz Budapesten a magyar-osztrák válogatott mérkőzés. Az osztrák futballszövetség nagy tervekkel készít elő erre a napra. Bécsben négy város válogatott csapatának mérkőzését tervezik. A körmérkőzésre meghívják Zagrebot, Budapestet és Krakkót, amelyek csapatai Bécs együttesével, tehát a második osztrák garnitúrával mérkőznének.

Franciaország hétmillió frankot áldoz az olimpiászra. Párisból jelentik: A francia olimpiai bizottság elkészítette költségvetését az 1932. olimpiászra. Mintegy hét millió frankot irányoztak elő a költségekre. *Henry Pathe* francia sportminiszter megígérte, hogy gondoskodik ennek a szükségletnek a fedezéséről.

Néger teniszszövetség alakult Amerikában. New Yorkból jelentik: Az amerikai sportéletben tudvalevően leplezetlen bojkott áll fenn a négerek ellen. Színes sportemberek nem szerepelhetnek egy klubban fehérekkel. Különös ridegséggel zárták ki a feketéket az ugynevezett fehér sportból, a teniszből. Mint jelentik, *American Tennis Association* név alatt megalkult a néger teniszjátékosok szövetsége, amely 33 néger teniszklubot foglal magában. Legközelebb kiírják az amerikai néger teniszbajnokságot New Jerseyben.

A karácsonyi nagy vásár

tartama alatt nemcsak a szövet-, kendő- és mosórukat árusítom a csón, hanem az utóbbi időben emelkedő iránzatot vett eredeti

keleti perzsaszőnyegek

árait is lényegesen leszállítottam, aki tehát valóban értékeset és hasznosat akar karácsonyi ajándék céljára vásárolni, az most igen olcsón szerezhet be perzsaszőnyeget

Sekelj divatáruház

szőnyegosztályában, Suboticán

Különösen nagy választék ebédlőszőnyegekben.
353×245 cm. nagyságu Tábri perzsaszőnyeg már 9300 dinártól kezdve kapható

400

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláv gabonatőzsdék szokványainak egységesítése

Dr. Petrovics Branko noviszadi főtitkár nyilatkozata a zagrebi tőzsdekonferenciáról

A jugoszláv tőzsdék főtitkárai és delegátusai — mint már jeleztük — hétfőn és kedden Zagrebban közös konferenciára ültek össze, hogy a tőzsdék szokványok egységesítésének kérdését végre dűlőre vigyék.

Dr. Petrovics Branko noviszadi tőzsdék főtitkár a Népi munkatársának a tőzsdék nagyfontosságú értekezletéről a következőket mondotta:

Zagrebban a jugoszláv tőzsdék együttes konferenciáját Alekszandar S. D., a zagrebi tőzsdé elnöke nyitotta meg nagyhatású beszédében. Javaslataira a megjelent delegátusok nagy lelkesedéssel járultak hozzá ahhoz, hogy Öfelségét a királyt ezalkalmából hódolattal üdvözöljék. Alekszandar elnök megnyitói beszédében nagy szakszerűséggel foglalkozott az általános helyzettel és különösen kiemelte a mezőgazdaság súlyos válságát. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a tőzsdé mint a kereskedelem szabályozó szerve, az a tényező, amelyik a termelők és a kereskedők között áll, minden ténykedésében köteles úgy a mezőgazdaság, mint a kereskedelem érdekeit szolgálni. Ebből a szempontból kiindulva megállapította, hogy a jugoszláv tőzsdék zagrebi konferenciájának az új különleges szokványok meghozatalánál olyan munkát kellett végeznie, amely a mezőgazdaság haladásának erős bázisa legyen, mert a kereskedelem is csak akkor fejlődhet ebben az országban, amely elsősorban is agrárország, ha a mezőgazdaság erős és egészséges alapokon nyugszik. A magas színvonalú beszédet a megjelent delegátusok lelkes tapsokkal fogadták.

Ami a tanácskozás érdemi részét illeti, a zagrebi konferencia több olyan kérdéssel foglalkozott, amelyek a tőzsdék tevékenységével, de különösen a gabonakereskedelemmel szoros összefüggésben vannak. A napirendnek azonban mégis az volt a legfontosabb tárgya, amelyet a zagrebi tőzsdé terjesztett elő és amely a gabonakereskedelemben szokványainak egységesítését célozza. A kiféltedő hosszabb vitában a megjelent tőzsdedelegátusok általánosságban hozzájárultak ahhoz a tervezetnek, amelyet a zagrebi tőz-

de előterjesztett és csak néhány kérdésben maradt még függőben a döntés. A tervezet szerint az egyes gabonafajták minőségviszonyát a következőképpen állapították meg: buza 76 kilós, rozs 61 kilós, árpa 61 kilós, főzárpa 65 kilós, zab 40 kilós hektoliterenként. Az eddigi érvényben volt szokványok szerint a sörfőzési célokra szolgáló árpa minőségmennyisége nem volt megállapítva.

Fontos változásokat tartalmaznak az új szokványok, a bonifikálás és keverék kérdésében. Az eddigi gyakorlat szerint legfeljebb két százalék keverék, illetve négy százalék bonifikálás volt lehetséges. Az eddigi gyakorlat szerint, tehát ha valamelyik gabonaszállítvány két százaléknál több keveréket tartalmazott, az eladó kénytelen volt a vevőnek az első fél százalék keveréktől többet fél százalékot, a második fél százalék keveréktől egy százalékot, a harmadikért másfél százalékot és a negyedikért 2,5 százalékot a vételárból elengedni. Az új tervezet szerint a keverék legfeljebb öt százalék lehet, de ebben az esetben a kétszázalékon felül minden 25 deka keverék után egy negyedszázalék levonás eszközölhető a vételárból. Eszerint az új szokványok a bonifikálás kérdésében liberálisabbak. Hasonló rendelkezéseket tartalmaz a tervezet árpara, rozsa és zabra. A tengeri a tervezet szerint legfeljebb két százalék romlott magot tartalmazhat és a bonifikálással együtt ez a kiselejtezendő keverék legfeljebb öt százalékot tehet ki. Amennyiben olyan üzlet jönne létre, amelynél nincs külön kiemelve, hogy belöldi, vagy külföldi áruval van szó, belöldi gabona értendő.

Ezek voltak a legfontosabb újítások a tőzsdeszokványok kérdésénél, amelynek tárgyalásánál a noviszadi tőzsdé részéről kivülem még Welsz Frigyes és Székely Arnold tőzsdetanácsosok is résztvettek. A szokványok egységesítésének kérdését még nem tárgyaltuk le véglegesen és a legközelebbi tanácskozás előreláthatólag Noviszadon lesz, miután a jugoszláv tőzsdék szövetségének elnöksége a jövő évben automatikusan a noviszadi tőzsdére hárul.

Állandó mintavásárt akarnak rendezni Noviszadon

Mozgalom indult állandó kiállítási épület emelésére

Noviszadról jelentik: Noviszadon 1923-ban volt az utolsó országos jellegű ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kiállítás, amelyet Hajós Gyula noviszadi gyárparos indítványára, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara rendezésében tartottak meg.

Hajós most újból felvetette hat év előtti tervét, azzal a módosítással, hogy a dunai bánság székhelyén állandó ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kiállítás létesüljön. Ennek érdekében beadvánnyal fordult a noviszadi kamarához és kérte, hogy az vegye át az akció irányítását. Hajós Gyula ezzel kapcsolatosan azt a tervet is felvetette, hogy függetlenül az évente rendezendő kiállításoktól, állandó mintavásárt rendezzenek, amely elősegítené a bánság gyárparáinak, kereskedelmének, iparának és mezőgazdaságának fellendülését.

Az erre vonatkozó beadványt Hajós pénteken nyújtotta át dr. Obuljen Mihóknak, a kamara jogügyi titkárnak, aki örömmel adott kifejezést, hogy Noviszad gazdasági körökben ilyen életrevaló eszme vetődött fel. Dr. Obuljen közölte, hogy a kamara december tizenötödikén vasárnap, már tárgyalás alá veszi a beadványt.

Hajós Gyula az állandó mintavásár tervéről a következőket mondotta:

Most nem egy alkalmi tavaszi, vagy őszi vásártól van szó, hanem állandó kiállítástól, amelynek keretén a bánság kereskedői, gyárparosai, mezőgazdái és iparosai évről-évre bemutatnák termékeiket és cikkeiket. Meggyőződésem szerint az a megoldás volna a legmegfelelőbb, ha a kamara venné át ennek az ügynek az intézését és a szervezési munkálatok elvégzésére előkészítőbizottságot jelölne ki.

Az előkészítőbizottság csak a kezdet nehézségein segítené túl a nagyjelentőségű intézményt, amelynek vezetését azonnal már egy e célból alakítandó és üzleti alapon nyugvó betéti társaság intézné, amelyet később részvénytársasággá lehetne átszervezni.

Az állandó kiállítás szervezésének előkészítő munkálatait a noviszadi Lloyd is magára akarja vállalni. A kiállítást évente egyszer rendeznék meg az év többi szakában pedig a létesítendő kiállítási épület egy

résében, amely fűthető lenne, állandó mintavásár létesülne. A kiállításon és a mintavásáron természetesen elsősorban a dunai bánság kereskedői, gyárparosai, iparosai és mezőgazdái vennének részt és csak kivételesen kaphatnának kiállítási helyet a más bánságok területén levő gazdasági vállalatok.

A felépítendő kiállítási épület az eddigi tervek szerint körülbelül kétfélmillió dinárba kerülne. A város megígérte legmesszebbmenő támogatását és így számitani lehet arra, hogy a kiállítási épület ingyen telket bocsát rendelkezésre. Az építési költségek jelentékeny részét a kiállítási terület helyi fedezné, akik öt évre biztosítanak a maguk számára a kiállítási helyet, amelyet így lényegesen olcsóbban kapnának meg, mintha évről-évre nyitnának meg a bérletet. A kiállítók az öt évi bérösszeg felét előlegeznek és ebből az összegből, valamint a betéti társaság tagjai által rendelkezésre bocsátandó tőkéből fel lehetne építeni a kiállítási pavillont, amelynek fenntartását szubvenciók biztosítanák.

Hajós Gyula kijelentette még, hogy hasonló beadvánnyal fordult a báni hivatalhoz, Noviszad városához és a noviszadi Lloydhoz és kérte, hogy támogassák a tervet. A kiállítási épülete bizonyos idő múlva a város tulajdonába mehetne át.

Ami a kiállítási épület elhelyezését illeti, két terv merült fel: az egyik az, hogy a legutóbbi baromfiállítás helyén, a komlószövetség raktárait vegye meg a kiállítás előkészítő bizottsága, de a komlószövetség kétfélmillió dinárt kér, ami nagy befektetést jelent. Ebben a nagy-Limánon a város adhatja területet és arra lehetne felépíteni a kiállítás épületét. Az előbbi megoldásnál egy négyzetméter terület 250—300 dinárba kerülne a kiállítók számára, míg a nagy-Limánon, csak 100—150 dinárba és így ez az utóbbi megoldás előnyösebb. A kiállítás épülete 600—1000 kiállító befogadására volna alkalmas.

Legjobb hirdetési orgánium a „BACSMEGYEI NAPLÓ”

A legolcsóbb és legszebb karácsonyi ajándék

A
KÖNYV

Szerezze be

„UNIVERSITAS”
VIG LAJOS könyvkereskedésében
Aleksandrova ulica, Ruff cukorkaüzlet mellett

Ünnepl külsőségek között nyitják meg a becskerek-i baromfiállítását. Becskerekéről jelentik: A becskerek-i baromfi-, nyul- és galambtenyésztők egyesülete vasárnap, hétfőn és kedden nagy baromfi-, nyul- és galambkiállítást rendez a Szokolanum helyiségeiben. A megnyitás vasárnap délelőtt tíz órakor lesz és erre az alkalomra nagy előkészületeket tesz a kiállítás rendező bizottsága. A kiállítás védnöke Zsvancsevics Mihajlo, a volt beogradi tartományi kormánybiztos lesz, aki a megnyitó beszédet fogja tartani. A kiállítás megnyitóján részt vesznek a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési és állategészségügyi osztályának főnöke, a dunai bánság állategészségügyi osztályának főnöke és a becskerek-i hatóságok vezetői. A megnyitás délelőttjén a katonazenekar hangversenyez. Este ünneplő bankett lesz a Vojvodina-szálló éttermében. A kiállítás maga is nagyszabású lesz. A kiállításon a legszebb nemesített példányú óriásbaromfiak, fajgalambok, házinyulak és diszmadarak kerülnek kiállításra olyan nagy számban, hogy ötszáz ketreccel töltenek meg. A kiállítás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg Becskereken és egész Bánátban.

Kitüntetett kendertermelők. Odszacról jelentik: Fettmann József és Mihály Ágoston priglevicaszvetiváni kendertermelők a december 9-ikén Szomborban megtartott kenderkiállításán elsőosztályú kendertermésükért aranyérmeket kaptak.

A noviszadi kereskedelmi kamara plenáris ülése. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyárpari és iparkamara vasárnap délelőtt kilenc órakor székházában plenáris ülést tart, amelyen Manojlovics Dusán volt szubotocai főispán, ügyvezető kamarai al-elnök fog elnökölni. A napirenden több fontos tárgy szerepel.

Autóbuszjáratok lesznek Noviszad és Petrovaradin között. Noviszadról jelentik: Noviszad város tanácsa elhatározta, hogy Noviszadon a repülőterétől Petrovaradinba, a majeri állomásra állandó autóbuszjáratokat fog indítani. A város egyelőre három 24 személyes autóbuszt szándékozik beállítani és több külföldi nagy autógyártól sürgős ajánlatot kért.

Kitűnő eredménnyel végződött Noviszad város telek-eladási árverése. Noviszadról jelentik: A város október havi rendes közgyűlésén elhatározták, hogy a város négy telkét nyilvános árverés után eladják. Szombaton délelőtt tartották meg az árverést, amely kitűnő eredménnyel végződött. Az árverési bizottság tagjai voltak Plavšics Nikola műszaki tanácsos, dr. Markovics Lázár gazdasági tanácsos és Palanyacski György városgazda. A négy telek közül kettőt olyanok vásároltak meg, akik nem noviszadiak, de itt akarnak megtelepedni és házat építeni. Az árverés végző eredménye a következő: A Kraljica Mária uton eladott elsőrendű telek nagysága 163 négyszögöl. A városi tanács által megállapított ár négyszögölenként 600 dinár volt a legtöbbet ígérő, vagyis a telek megvásárlója a Croatia zagrebi biztosítótársulat volt, amely palotát szándékozik Noviszadon építeni. A Kraljica Mária-uti telek 236.400 dinárért kelt el. Másodiknak a noviszadi terménytőzsde épülete mögötti telek került eladásra, amelynek négyszögölenkénti ára 250 dinárban volt előirányozva. A telek nagysága 175 négyszögöl. Az árverésen dr. Joleszics Dusán sztarifutokli orvos négyszögölenként 330 dinárért, összesen 58.000 dinár árban vette meg. Az ártézi gyógyfürdővel szemben fekvő telek sarokrészét, miután a telek többi részét már eladták, 500 dináros négyszögölenkénti árban irányozták elő. A telket Vermes Tibor László kis-korú földbirtokos nevében gyámja dr. Vermes Imre vásárolta meg. A telek, amely 229 négyszögöl területen fekszik, összesen 118.000 dinárért talált vevőre. A negyedik telek a »Négy krajcár« nevű rétrészen fekszik. A telek nagysága 300 négyszögöl és nyolcvan dinárban volt előirányozva négyszögölenként. Erre a telekre csak egy ajánlat érkezett és pedig az előirányozott árban. A telket Venc Adolf 24.000 dinárért vásárolta meg.

CSAKIS PYRAM PASZTA!

NYILT-TÉR

Meghívó

Az Ada—Moll Egyesült Takarékpénztár tisztelettel meghívja részvényeseit

rendkívüli közgyűlésre

mely az igazgatóság határozata folytán 1929 december hó 19-ikén délután 2 órakor fog az intézet saját helyiségében megtartatni.

A közgyűlés tárgya:

Az igazgatóság jelentése.

14412

Az igazgatóság.

Értesítés

Értesitem a n. é. közönséget, hogy saját házamban továbbra is fennáll ujabban a legmodernebbül berendezett szanatórium-nőgyógyászat, szülészet és belgyógyászati osztálya, ahol Dr. Holzschuh német orvos, volt tanársegéd, aki Drezdában és Zürichben sok éven át kiváló érdemeket szerzett, saját nevével vezeti a szanatóriumot és a legkényesebb operációkat végzi.

Policer Manojlo, Sombor

14529

Radomir Putnik venac 45.
Samorjai Kigyó-gyógyszertár közelében.

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító és viszontbiztosítótársaság
népbiztosítási osztálya

Kérjen ismertetőt ujonnan
bevezetett nép-életbiztosítási táblázatunkról!

Levélcím:

Rossija-Foncière, Subotica

13970

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

Jelašiceva ul. 4. sz. alatt

Kiskápolnával szemben

civil és egyenruha szabóságot
nyitottam.

Választékos szövetraktár! Izléses munka. Szabókellékek olcsón kaphatók.

14489

Andrašić Franjo

Felhívás

Az Ada-Moll Egyesült Takarékpénztár tisztelettel értesíti részvényeseit, hogy a f. hó 19-én tartandó közgyűlésen csak azok a részvényesek gyakorolhatják szavazati jogukat, akik részvényeiket az intézet pénztáránál az alapszabályok 13. §-a alapján a közgyűlés megnyitásáig depónálják.

14667

Az igazgatóság.

Nyilvános köszönetnyilvánítás

Alulírott folyó évi november 29-én nagy tüzkárt szenvedtem, amely által lakóházam, asztalosműhelyem az összes gépekkel és árukkal a tűz martaléka lett. Köszönetem nyilvánítom tehát a világszerte ismert »Commercial-Union« nagy biztosító társaságnak, mivel káromat azonnal és a legnagyobb megelégedésemre likvidálta, úgy hogy munkámat szinte zavartalanul folytathatom.

Nevezett társaságot a legmelegebben ajánlhatom mindenkinek.

Mariolana, 1929 december 10.

14662

Müller József
épület- és bútorasztalos.

MEGHÍVÓ

Ezennel meghívjuk vételkényszer nélkül a legszebben szortírozott karácsonyi ajándék raktárunk (karácsonyfadiszkek, képes és meséskönyvek, gyermekjátékok, könyvek, albumok, írókészletek, stb.) megtekintésére.

SCHMOLKA

Novisad, Jevrejska 7

160 dinártól

1452

kaphat elsőrendű férfi és női cipőt

„JELKA“ „Olcsó cipők áruhaza“

Subotica, Pašiceva ulica 8. (Gőzfürdő előtt)

„WELTMEISTER“

4 lámpás, árnyékoltrácsu csövekkel

Hálózati készülék

A berlini rádiókiállítás
kimagasló eseménye

Din. 6300

Vezérképvelet:

Maller Béla

okl. gépészmérnök Subotica, Petrogradska 8, Telefon 354224

Minden nőnek lépést kell tartania a divattal

Egy nő sem vonhatja ki magát a színek variatioja alól. Még ma próbálja meg egyik nem modern színű ruháját Husvéth Dezső chem. col., Sombor (Bácska), Kralja Aleksandra ul. 18. laboratóriumában új coloritúrával ellátni. Régi ruhájából újat csinál, minden divatszint mintá ellenében kidolgoz, gyorsan, szépen, olcsón. Tekintve az eljövendő béli saisonsat már most irjon, minden levélre válaszol, ingyen ad coloranalystist válaszbélyeg ellenében. Színminta és áttekintendő anyag-minta melléklendő. — Még ma irjon, örömet fogja találni modernizált garderobjában.

Az ajándékozás

m ü v é s z e t

Mi segítségére
vagyunk Önnek

Étkező-

üveg-

márvány-

dohányzó-

készletek.

Vitrinek

Vitrinfigurák

Nemes porcellán

Képkerekezések

Braća Kunetz, Subotica

Főtér

20 évvel megfiatalítja a „SCHNEEWEISS“ HAJREGENERÁTOR!

Visszaadja a megöszült haj, bajusz, szakáll eredeti színét. Garantáltan méregmentes. Minden gyógyszer-tárban és drogériában kapható. — Ahol nincs, oda 40 dinár előzetes beküldése után két üveggel bérmentve szállít

BALLA DROGÉRIA, Vel. Beeskerek

Elismerő nyilatkozat.

Megboldogult feleségem, Lidia, Skoplje, a „PHÖNIX“ Életbiztosító Társaság Wien, beogradi igazgatóságánál 1928-ban

100,000 dináros

életbiztosítást kötött.

Miután feleségem meghalt, én az életbiztosítás liquidálásáért a „PHÖNIX“ Biztosító Társasághoz fordultam, amely kérésemnek azonnal eleget tett és a biztosítási összeget 100,000 dinárt azonnal kifizette.

A „PHÖNIX“ Életbiztosító Társaság ezen gyors és kifogástalan elintézése arra késztet, hogy mindenkinek ajánljam, aki magát és családjának jövőjét biztosítani akarja.

Skoplje, 1929. november hó

Mojis Menahem

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL 280 ÓRA ALATT

A ZEPPELIN VILÁGKÖRÜLI UTJA — IRTA: VÉCSEY ZOLTÁN 1

— Copyright by Bácsmezei Napló —

L

Nagyon kínos jelenet volt. Oduska hevesen tiltakozott a tervem ellen, amellyel csak az utolsó pillanatban merem előállani. Fejét dacosan hátravetette, ezt a gesztust már nagyon ismerem, aranyoszke tincsei ilyenkor hevesen röpködnek, arcán a harag tűzrózsái gyulladtak ki, szemében szenvedélyes láng lobbant föl s a más-kor tengerszem tisztaságában csillogó iris most olyan színekben játszott, mint a tenger felkavart tükre.

— Nem engedlek el semmi szín alatt. Nem hagyhatok el ennyi időre. És nem teheted ki az életedet annyi veszélynek. Ezzel az étellel nekem tartozol. Emlékezz csak vissza az Itália katasztrófájára. Mi lesz velem, ha a Zeppelin az óceán fölött szerencsétlenség éri? Nem, nem, barátom, erről az örült tervről le kell mondanod.

Gyakran igen kegyetlen tudott lenni. Most is leghatékonyabb fegyverét vette elő.

— Vagy pedig válassz! Ha itthagysz, akkor többet nem látsz. Hiába sétálsz el az ablakom alatt, hiába füttyölöd el egész repertoárod, ez az ablak többé nem fog megnyitni neked.

Hiába próbálkoztam érveimmel, ezekben az összecsapásokban mindig én huztam a rövidebet. Most sem tudtam meggyőzni őt.

— Nézd, édes, olyan kintünetés ez, amelyet botor fővel nem utasíthatok vissza. Az egész tudományos karrierem függ ettől. Egyszerre ismertté válik a nevem az egész világon. Ittát nem óriási szerencse, hogy Eckenernek a választása rám, a szerény vidéki meteorológusra esett. Idáig tudományt sem vettem rólam, amíg csak a szibériai depressziókról írott tanulmányom feltűnést nem keltett a szakörökben. Most azután rámosolygott a szerencse. Engem szemeltek ki a léghajó meteorológusául. Tudod, édes, végtelenül szeretlek, de...

— Ej, lári-fári! — szakított félbe. — Amit mondtam, megmondtam...

Csúnyán összevesztünk. Hiába akartam kigenesztelni. A virágomat visszaküldte. Este nem jött el a parkba. Hiába füttyültem a legérzékenyebb nótáimat, ablaka zárva maradt. Elkeseredetten távoztam lakásomra. Az asztalra háziasszonyom levelet rakott. Az ő levele volt. Rögtön megismerem energikus szarkaláb betűit, amelyeket a grafológus annakidején így analizált:

»Erélyes jellem, szeret uralkodni, olyan, akiről azt mondjuk, hogy papucs alatt tartja a férfit. Aranyos, jó szíve van, de gyöngéd érzéseit éppen azok elől rejtegeti, akiket szeret...»

Felbontottam a levelet. Ez állt benne:

»Tehát utazik? Kellemes utat! Azt hiszem azonban, hogy kínos meglepetésben lesz része. Abban biztos vagyok, hogy hiába igyekezett szabadulni, új flirt-alkalmakat teremteni magának. Gondoskodtam róla, hogy megfelelő felügyelet alatt tartásuk.»

Féltékeny! Akkor nincs semmi baj, szeret! Hangos örömköltásban törtem ki és lázasan csomagoltam. Az utasítás szerint a csomag nem lehet negyven kilónál súlyosabb. De azt a pánát, amit ő meghimzett, nem hagytam ki. Milyen édesen fogok álmodni ezen övele az óceán baragosa morajló hullámai felett.

II.

Friedrichshafenben már nagy volt a sürgősforgás. A léghajóművek körül szálátató gyermekek százai álldogáltak. Tegnap érkezett vissza a Zeppelin Lakehurstból s már csütörtökön, augusztus tizenötödikén utra is kelünk. Egy nap és két éjszaka választ el a starttól.

Előmutatom igazolványomat s nyomban beengednek a kapun. Az egyik szolgálattelvő ör

előzékenyen kísér el az Irodáig. A folyosón bal-kézre ajtó nyílik, amelyen réztábla csillog:
ECKENER.

Kissé meghatódott vagyok. A szívem hevesen dobog s szinte a torkomban érzem. Szentöl-szembe fogok állani a világnak kétségtelenül egyik legkiválóbb, leghíresebb emberével, akit az újságok most állandóan ezzel az epithetion or-nans-szal díszítenek:

»A levegő diadalmas hőse.»

Kopogtatásom alig hallatszik. Kemény, erő-lyes hang rá a válasz:

— Ja.

Benyitok. Nálam valamivel alacsonyabb, tömzsi férfi emelkedik föl az íróasztal mellől. Rövidrenyirt haja, bajusza összes, szemszögletei-ben összeolvadnak a ráncok, amint végigmustrál. A vizsgálat eredménye kielégíti.

— Csütörtökön kora reggel indulunk. Most, azt hiszem, kíváncsi a műszereire. Intézkedtem, hogy megmutassák önnek a léghajót.

Ezzel véget is ér a bemutatkozó látogatás. Megnyomja az asztalán lévő gombot s pár pillan-at mulva egy nyurga szőke germán lép be az aijtón.

— Lehmann ur, a Zeppelin helyettes pa-rancsnoka. Gárdos dr., a Zeppelin meteorológusa. Lehmann ur lesz szíves a doktor urat elvez-etni a csarnokba s ott apróra megmutatja neki a léghajó belsejét, azután átadja neki műszereit. Jó mulatást!

Vége volt az audienciának. Lehmann kísé-re-tében a csarnokba siettem. Mondhatom, életem nek egyik legnagyobb pillanata volt, amikor megpillenttem a Zeppelinnek a horgonyzó áll-ványokhoz rögzített, ezüstféhér fényben csillogó, imponáns testét, amely harminc méter magás-ságba szökkent fel, tehát olyan, mint egy két-emelkedés hérpálota. A ragyogó alumíniumburko-laton vörös betűkkel kifestve csillogott jármű-ünk neve:

Graf Zeppelin.

Lehmann nem fukarkodott a szóval. Kelle-mesebb és szórakoztatóbb ciceroném nem is le-hetett nála. Amíg lenyűgözötten szemléltem a felhorgonyzott óriást, míg munkások, szerelők raja sürgött-forgott a csarnokban, Lehmann rö-viden elmondotta a Graf Zeppelin eddigi karrier-jét. Nagyjából ismertem ezt a történetet, mint ahogy minden újságolvasó ember ismeri s ezért Lehmann előadásának csupán a lényegét fog-lalom össze.

— Zeppelin grófnak nagy álmát, hogy a me-rev rendszerű, tehát szilárd vázhoz rögzített lég-hajó egykor az interkontinentális közlekedés ál-talános és megbízható eszköze lesz, Eckener váltotta valóra. A Z. R. III. nevű léghajót, ame-lyet az amerikai tengerészeti hivatal rendelt meg a friedrichshafeni műveknél, 1924 októberé-ben nagy biztonsággal vitte át Lakehurstba s a Zeppelin világtörténelmi jelentősége ezzel a dá-tummal kezdődik. Amerika »Los Angeles«-nek keresztelte el a német gyártmányu hajót, mely öt év óta számos tanuságát szolgáltatta megbí-zhatóságának. Különösen közép- és délamerikai utja volt meggyőző, amikor leszállás nélkül, egy-folytában csaknem 6000 kilométernyi távolságot repült át.

(Folytatása következik)

GYÖNGYHIMZÉS

géppel, olcsó, gyors és szép kiviteben
őzv. Holländernéál,
Prokesch palota II. emelet

1468

Suboticára érkező vidékiek szíves figyelmébe:

Central Rádió

világvárosi aranyu rádióterme és laboratóriuma

**Suboticán a Kaszinó épü-
letben, a színház mellett**

van. Családjának karácsonyra itt vásárolhatja a legújabb, legjobb rádiókat a legolcsóbb áron

Telefunken gyári képviselője

**„Provendine“-nel hizlalva!
Sertéshizlalók figyelmébe**

Ha a sertés megbetegszik, vagy akár-milyen okból étvágytalanságot mutat, azon-nal adagoljon a napi eleségéhez a világihírű, belga

„PROVENDIN“

porból, amely a sertést nagyon rövid idő alatt teljesen kigyógyítja és azonkívül 2-3 hónapi etetést is megtakarít, mert ez a szer gyorsan felhizlalja a sertést. Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

Sikertelenség esetén visszaadjuk a pénzt. »Provendin« kapható minden gyógyszer-tárban, drogériában és vegyeskereskedés-ben.

Ha lakóhelyén nem tudja beszerezni, írjon nekünk, amikor is bármely mennyiségben el-küldjük utánvétellel címére. Egy és fél kg.-os doboz ára 55.— dinár és egy sertés részére 40 napig elegendő.

Jugoszláviai vezérképviselő

**Leon M. Sid, Beograd
Zmaj od Noćaja 14**

Suboticán kapható a **Herczi-drogériában,**
Aleksandrova ulica 14103

A legszebb és legjobb

**karácsonyi és
ujévi ajándék**

**»TELEFUNKEN«
rádiókészülék**

**Legjutányosabban beszerezhető
minden nagyságban a Délbánát
legnagyobb rádiószaküzletében**

FLEISSIG GYULA
villamosági vállalat

a Jugosl. Siemens r. t.
»Telefunken«-osztályának képviselője
Pančevo

14 84

A JUNIPER

sósborszesz, zöld borókakivonat, minden sósborszesz hatását felülmulja. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, fűszerüzletekben. Postai szétküldés: BLUM gyógyszerár, Subotica, Főpostával szemben

Szárazbél

kapható 100 méterenként 80.- dinárért
 100 " 60.- dinárért
 100 " 40.- dinárért

D. D. ZA IZRADU CREVA
SUBOTICA

Olesó karácsonyi ajándék!

3 lámpás rádió vevőkészülék
 kitűnő hangszóróvétellel
 komplett felszereléssel mindössze:

Din. 2200

Maller Béla

okl. gépészmérnök
 SUBOTICA, Petrogradska 8, Telefon 35

KINTORNA

Felész: Mielőtt elvettél, azt ígérted, hogy a te-nyereden fogsz hordani.

Férj: Igen. Most azonban azt kívánod, hogy au-tón hordjalak.

*

A suszter a boltajtóban beszélget szomszédjával, a szabóval, amikor arra megy egy adósa az új cipőben. A suszter keserűen jegyzi meg:

— Azért nyikorog a cipője, mert nincs kifűzve. A szabó maliciózan: Akkor miért nem nyikoro-g a ruhája is?

*

A kezdő tolvaj a kávéházban ül és az újságban olvassa, hogy a rendőrség körözölevelet bocsátott ki ellene.

— Most értem csak a költöket! — mondja magá-ban. — Valóban magasztos érzés, mikor az ember először olvassa a nevét nyomtatásban!

*

— Miért van itt ez a tábla a Dohányzás tilos fel-írással?

— A löporraktár miatt.
 — De hiszen az a mult héten már levegőbe rö-pült.

*

A parasztagdát kioktatja az orvos:
 — Egészségtelen az ólat a hálószoba mellé tenni.
 — Már hogy mondhat ilyen, doktor ur. Harminc év óta áll az ól a hálószobánk mellett s eddig egyet-lenegy disznók se betegedett meg.

*

A bohémkávéházban két borzas íróska beszél-get. Az egyik így szól a másikhoz:
 — Neked sávos harisnyád van?
 — Hát nem vetted eddig észre?
 — Nent.
 — Pedig már egy hónapja hordom.

FERRO-STELLA

rádió-alkatrészek!

Amatőröknek
 nagy engedmény!

Vezérképviselőt:

Maller Béla

okl. gépészmérnök
 SUBOTICA, Petrogradska 8, Telefon 35

Játszva kereshet karácsonyra
10.000 dinárt

— is, jó, kipróbált műmézrecepttel. Berendezés, tőke a legkevesebb kell. Kitűnő minősége, olcsósága mel-lett könnyen eladható. Előírás, pontos gyártási re-cept utánvét mellett 100 Din.-ért, ezen árban már 100 kg műmézhez szükséges illatot, festéket is megkapja.

HUSVÉTH DEZSŐ CHEM. GOL. SOMBOR
 Kralja Aleksandra ul. 18.
 14 43

SZŐRME-
 különlegességek

Zsulyevitsnál
 Subotica,
 Sokolska ulca 15

KARÁCSONYI RÁDIÓVÁSÁR

e hó 9—25-ig az árjegyzékemben foglalt készülékek hangszórók, alkatrészek áraiból készpénzfizetés mellett
15%

engedményt adok — Raktárról azonnal szállíthatók:
Nora

Philips
Tungsram-Standard
 2, 3, 4 lámpás villanyrádiók

Az ideai rádiószeton slágere a 6 lámpás Superhet-transponálható villanyrádió ráépített keretantennával

Ara: 8500 dinár

„Nora“ elektrodinamikus hangszóró
 „Idea“ akkumulátor és anódpótló

KRAUSZ MIKLÓS
 rádió- és elektrotechnikai szaküzlete
NOVISAD, Jevrejska 18.

BEUREGARD PENZIONATUS
 FIATAL LEÁNYOK RÉSZÉRE
CORSEAUX — Vevey mellett — Suisse
 Gyönyörű, egészséges térség. Nyelvek, Zene, Sport. Prospektus

Telefon 573.

A közeledő karácsonyi ünnepek alkalmá-ból vevőim olcsóbb bevásárlási lehetőségére

minden cikkem árát jelentékenyen leszállítottam!

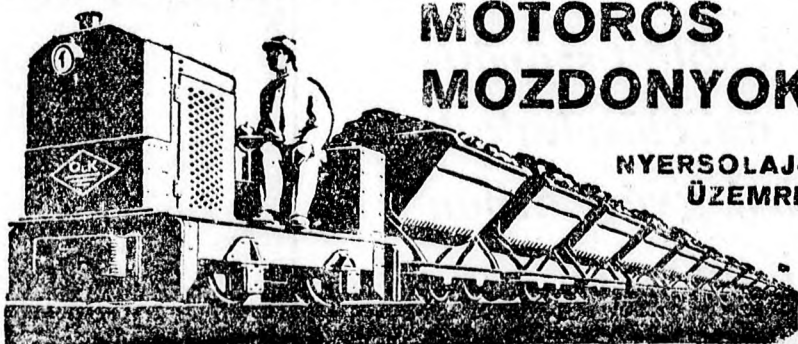
Legolcsóbban adok kristály-, kocka-és süvegcskrot. Aranysárga mazsolát, szalameckrot, akácmezet. Likőrök: császárkörte, vanília, koantro, stb. literenként 30 dinárért kaphatók

Schäffer Róza fűszerkereskedő

Anderl-Rogge elismerten elsőrendű
Leánynevelőintézet
 GRAZ — Lessingstrasse 19 Telefon 29—93
 Szünidei otthon is. — Felvilágosítás, prospektusok

MOTOROS MOZDONYOK

NYERSOLAJ-
 ÜZEMRE

DIESEL-MOTOROS MOZDONYOK

könnyű vágányok számára. Különösen csekély üzemeltetési költségek. Feltétl. nül üzem-biztosak a legnagyobb munkaképesség és tartósság mellett. 7.5 PS munkaki-fejtés számára. — Szolgálati sú'y 2:3 tv és nyomatékváltság 550 mm-től feljebb.

ORENSTEIN & KOPPEL R. T.

Zagre, Samostanska 2/1. — Te. 50—64.

Fogorvosok és fogtechnikusok

figyelmébe!

Megnyit az első szuboticei fogászati műszer- és anyag-raktár. Olcsó árak, gyors és pontos kiszolgálás. Vidékre megrendelést azonnal, pós-t utánvét mellett továbbítok

„Dentalija“
 Szubotica

Paja Dobanovačka ul. 21.

Legszebb
 karácsonyi ajándék
 egy szép precíz óra
KRAUSZ
 óráknál
 Subotica, Gyümölcsiac 4.
 Törlemék aranyat legmagasabb
 árban veszek. 1929

Értesítjük a sörfogyasztó közönséget, hogy karácsonyra forgalomba kerül a jó hírnévnek örvendő, speciális **dupla maláta „GOLIAT“** fekete sörünk
Gerber sörgyár, Staribečej

LEVELEZÉS

Mulnak az évek, életem filmje pereg, perog... és senki nem jö, aki vigaszt, örömet hozna egy magányos, csendben élő műveltelemű földirtokos életébe. Pedig nem vagyok hozományvadász, csak jólelkűséget, hűséget, tisztá mulat és megértést kívánok és cserébe gondtalan, békés, boldog családi életet ajánlok. 20-30 között levő hölgyek irjanak a kiadóba. **Várlak Rózsám** jellegére. Postret nem válaszolok. 14298

Babaklinika, mindenféle babajavitást olcsón és azonnal elkészít. Pašičeva ul. 6. 13562

Hipnotizálni eredményesen megtanulhat levelezés útján is. Érdeklődők leveleit **Magnetikus** jellegére a kiadóba kérem. 11432

HÁZASSÁG

Az élet embere vagyok, komoly, érző szívvel rendelkezem, ezután keresem komoly, csinos, szolid, házias, 27 évnél nem idősebb, jobb, vagyonos családból származó nő ismeretséget, aki szerető szívével megértene engem. Azt akarom, hogy boldogság legyen életünk, amire tanu jelégem is. Első házasságomban csalódtam, társaságtól visszavonultam élek, egyetlen vágyam életcélom valóra váltása. Félvilágot bejártam, megtanultam, mi az élet. — Fenti tulajdonságokkal rendelkező hölgyek ne kételkedjenek jólelkűségemben, keressenek fel soralkál, levelemben bővebben nyilatkozom. Vallás mellékes. Csak teljes címmel ellátott, fényképes leveleket kérek. **Egy az Isten** jellegére a kiadóba. 14606

Házasság. Jómódu, gyermektelen, izraelita magánzó házasság céljából megismerkedne 35-40 év körüli vagyonos nővel. Teljes című ajánlatokat **Nyugodt otthon** jellegére a kiadóba kérek. Legszigorúbb diszkréció. 14531

Szeretném jövődöbelimet megismerni. Husz éves, csinos — azonban nem kacér — félárva leány vagyok. Falun nevelkedtem. Azt a keresztény férfit keresem, akinek karján biztonságban léphetnék a nagyvilágba. Százötven holdas, jól jövedelmező gazdaság, szép családi új házzal, mi több: szerető lélek a hozományom. Jórávaló férfinak **Bizom a Véletlenben** jellegére a kiadóba irt levelét nem hagyom válaszolatlanul. 14297

Boldog házassághoz is kell pénz. Vegyen Gyetvainál sorsjegyet, biztosan nyer. 14116

Kapitány, 32 éves, 3200 dinár havi fizetéssel, 15.000 dinár adóssággal, nélkül venne azt a hozzávaló nőt, aki adósságait rendezze vagy december 20-án lejártó 3000 dináros váltóját kiváltaná. Részletes leveleket **Sürgős segítség** jellegére a kiadóba kérek. 14616

Csinos, középkori, izr. urileány némi hozománnyal férjhezmenne ötvenes, nagykarakterű férfihez. — Jelleg **Szeretném már látni**. 14673

Mórnök 28 éves, szolid fiú vidéki gazdaságba benősnélne. Csak címmel ellátott levélre válaszolok. Leveleket **Megértő** jellegére a kiadóba továbbít. 14654

Cukrász 28 éves korig, azelvezetéshez is értő, be-nosulhat. Fényképes leveleket **Cukrászda** jellegére a kiadóhivatal továbbít. 14652

Filmpedagógus Állandó külföldi szerződéssel nősnélki óhajt. **Jólszituált**, komoly-szándékú hölgyek irjanak. **Tonfilm 1929** jellegére a kiadóba. Vallás, nemzetiség mellékes. 14695

FOGLALKOZÁS

Bőrlépt vállal Bácska nagyobb városában, közvetlen vasut mellett fekvő, modernül berendezett kétvagyonos exportmalom magas lisztkiaknázással. Cim a kiadóban. 14592

Intelligens, lehetőleg kereskedelmi végzettségű gyakornokot és szádkontistát (férfit vagy nőt) keresek. Német nyelvet beszélők előnyben. Steiner Marcel, Szombor. 13768

Kinderfräulein zu zwei Kindern (2 und 6 Jahre alt) für den 1. Jänner 1930 gesucht. Gehalt 4-500 Dinar. Offerte mit Lichtbild an Dr. Andrejević, Subotica, Park Kralja Petra 7. 14620

Szerb, német, francia és magyar kereskedelmi levelezést, másolási stb. munkákat csekély díjazásért vállalom, esetleg saját írógépemen. Cim a kiadóban. 14619

Stickelő és ajonrozónákat, szépen dolgozókat keresek. Jelentkezni mintával I, Sokolska ul. 2. II. emelet. 14696

Pönzintézet keres vezérképviselőt és külön kettő speciális üzletszerzőt Subotican. Előnyük van azoknak, akiknek van saját irodájuk vagy pedig a biztositásban eredménnyel dolgoztak és maguk az akvizícióban ügyesek. A sürgős ajánlatokat levélileg a kiadóhivatalba. 14680

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címző két sorosan számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbőlyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérőzőkódokhoz válaszölgy melléklendő

Ajándék óra
Ismételten figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy minden **IDOL CIPŐKRÉM** dobozban van egy betű. Ha a betűkből az **IDOLKRÉM** szót összeállítja, vagy 120 darab egyes betűt beküld, kap ezért jutalmul **egy szép órát**

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika d. d. Novisad

Fiatl házaspárt keresek nagyobb szabású buffet vezetésére, legalább huszezer dinár kaucióval. Cim a kiadóban. 14519

Kiszolgálóhiszasszonyt keresünk cukrászdába, aki már ilyen minőségben dolgozott és az államnylevet beszéli. **Elit** cukrászda, (Farkas-ház). 14649

Ügyes fiu lakatosanoncnak fizetéssel felvétetik. Medák, Jelašičeva ul. 5. 14641

Sertésvágást magánháznál vállal Liszák Antal hentes, Oslobodjenja ul. 40. 14684

Kéményseprősegédet keresek január 1-re állandó munkára. Szabó Ferenc, Bácska Topola. 14615

Girokseprő eladásához keresek jólbevezetett fűszer-utazókat. Jelentkezés Woll Lajosnál, Velika Kikinda 14603

Gőpész. Keresek rögtöni belépsőre gépészt, aki már Dieselmotort kezel. Jelentkezni lehet mindennap 12 és 19 óra között Gerić Steván, Novisad, Kralja Aleksandra ul. 18. 14657

Kertész, a kertészet minden ágában jártas, több éves bizonyítvánnyal, megfelelő állást keres mieelőbbi belépsőre, lehetőleg uradalomba. Szives megkereséseket **Józan** jellegére a kiadóba kérek. 14639

Irodakiszasszonyt, lehet kezdő is, jó kézírással, könnyebb foglalkozásra keresetetik. Írásbeli ajánlatokat **Szorgalmas 500** alatt a kiadóba beküldendők. 14608

Pincórügynökség keres és elhelyez mindennemű kávéházi, szállodai és privát személyzetet. Freudenfeld Vilmos úgynök, Pancsevo. 14465

Házvezetőnőnek ajánlkozik középkori nő. Megkeresések **Szerény** jellegére a kiadóba kéretnek. 14481

Komoly, rendszerető nő házvezetőnői állást keres éves bizonyítványokkal mieelőbbi belépsőre. Cime: Andrijasev Ruzsica elhelyező irodája Sztári Besej. 14663

Ügyvédi írnc, vagy írncnő keresetetik noviszadi ügyvédi irodába. Gyorsírnitudoók előnyben. A hivatalos nyelven kívül a magyar nyelv tudása is megkívántatik. Ajánlatok **Ügyes** jellegére a noviszadi kiadóhivatalhoz. 14504

Óvadékképes ügyes megbízható utazót keresek elsőrangú árucikkéke árusítására Bácska, Bánát területére. Ajánlatokat **Megbízható** jellegére a kiadóba. 14547

Mozigépész gyakorlattal állást keres. Singer Árpád, Sombor, Dominka Markovića 6. 14532

Főmolnár hosszúéves gyakorlattal állást keres azonnalra is. Jakab Batrof, Kač (Bácska). 14659

Sülőség és tanono azonnalra felvétetik. Futó István pékmeister, Gubogvár téren. 14577

Irodai munkára gépirőnő fél napi elfoglaltsággal felvétetik. Szerb nyelv cirillica perfekt tudása feltétel. Herzog & Co. Subotica, Skotus Viatora 36. 14623

Főmolnár, 39 éves, szerb, német, magyar nyelvtudással, vállalja közpönagságú várn- és kereskedelmi malomok szakzszerű kezelését, hármikori belépsőre állást keres. Bieber János főmolnár, Velika Kikinda, Lenhardt malom. 14571

VÉTELE-ELADÁS

KIRAKATÜVEGEK VITRUMNÁL, NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 9987

Szóló házhelyeknek eladó a vasutvonallal melletti közel a városhoz kedvező feltételek mellett. Különösen vasutasoknak alkalmas. Bővebbet a Szarvas vendéglőnél a sarki trafiknál. 14687

Szép ebédőbutor jutányos áron eladó Neumann, Petrogradska 35. 14685

Ház a Hrvatska ulica 9. szám alatt két szobával, konyha, előszobával, kamrával és üveges folyosóval, villanyvilágítással eladó, eseeleg kiadó. Bővebbet ugyanott. 14683

Csészlőgarnitúra 8-ás eladó. Tóth Gyula és Társa, Bajsa. 14468

Nyersolajmotor, kétütemes, 25 HP Wohanka-gyártmány, kitűnő állapotban eladó. Hacker Karl, Pancsevo. 14482

Bort kicsinyben (10 literenként) házhoz szállit Vojnić Zelić Péter szőlőbirtokos. Ujbor Din. 7.50, óbor Din. 8.50 literenként. Megrendelhető a Jugoszláv Bankban Pfeifer Otto urnál. — Vendéglősök előnyös árat kapnak. 11096

Gyapjufonalat kötődék részére minden minőségben és vastagságban azonnal és olcsón szállit Karl Prelog, Ljubljana, Gospodska ulica 3. 12128

Ebédő és egyéb bntor eladó. Megtekinthető naponta 1-3 óráig Pašičeva ul. 12. földszint. 14690

Elsőrendű hentes- és mészárosüzlet a főtéren, elsőrangú berendezéssel eladó. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova ulica 9. 14639

Parkasknya félig tanult (dreszelt) szerb és magyar nyelven, elköltözés miatt eladó. Trumbičeva ul. 25. 14691

Benzinmotor, petroleumhajtásra is, Ganz-gyártmány, keveset használt, majdnem új, 7-9 HP kocsiara szerelve, víztartállyal, olcsón eladó. Ugyancsak eladó egy négyütemes 45 HP legjobb állapotban levő Opel-kocsi, még a régi jó anyagból készült strapakocsi. Balkán Bioszkop Veliki Beckerek. 14701

Billiárdasztalok beszerezhetőek az egyedüli billiárdkészítőnél, J. Gombar, Temerin. 14666

Nagy karácsonyi vásár!

Saját készítményü kötött-szövött-árut, tekintettel az előrehaladt idény miatt eredeti gyári árban árusítom

Óriási választék!

Győződjön meg!

BECK JENŐ

kötött-szövöttáru gyár

Üzlet: Rudičeva ulica Üzem: Pašičeva ulica 10

Butorokat, portálokat, üzletberendezéseket
a legolcsóbb áron kénált és javít
Rizsanyi Pál
asztalo
Jugovicova ul. 6. A Kaka-iskola mellett 14587

Karácsonyi vásár. Elismerést jó áruim és jutányos áramim még lejjebb szállítottam a közeledő ünnepek miatt. Meggyőződhet róla, ha fűszerszükségletét nálam szerzi be. Kiváló tiszteltetel Brummer Antal, Vilsonova ulica 8. 14681

Biztos megjelölés. Sűrűsen eladó a sztráti-szlankamenai gyógyfürdő közelében levő »National« nagyvendéglő 12 vendégszobával, sok melléköpülettel. — Felvilágosítást a tulajdonos ad a helyszínen. 14617

Jómenetű vegyeskereskedés italikiméréssel, házzal együtt eladó. Cim: Kolb Adolf, Debeljača. 14618

Íróasztal, melynek egyik oldala tüzmentes rendes Wertheim-kassza, továbbá könyvszekrény, fegyver állvány, 6 személyes komplett ezüst evőkészlet falkasztáiban eladó. Masarikova ulica 101. 14550

Írógépet, használtat, latinizált, jó karban levőt, keresek megvételre. Dr. Abonyi Henrik, Kovácska. 14669

Boresapok
dákók, billiárdgolyók, mandinergummik, erényők nagyban és kicsinyben
Özv. Gerber Jakabné
műszertárolás üzemében
Subotica, Bene Sudarevičeva 32

MIT VEGYEK
arácsoni ajándéknak
hasznosat és jó a gyermeköknek?
Egy pár jó és szép csizma!
Gyermekcizma 23-tól 36 számig.
Női, férfi csizmát és cipőket méretek szerint készítek, érzékeny és beteg lábakra különösen nagy figyelemmel
Thurzó cipész
Subotica, Karadjordjev trg 5.

BANÁN
ALMA
ANANÁSZ
DATOLYA
Amerikai friss csomageszélő MALAGASZÖLLŐ MAZSOLASZÖLLŐ Szmirna-, olasz- és dalmátfüge
MANDULA
KRACHMANDJLA MOGYORÓ / RACHID, FÉJAS KÓUSZDIÓ
DIÓ és DIÓBÉL
Kaliforniai szilva
Boszniai szilva
Kaliforniai befőttek
Belfődi befőttek és YAM
Cukrozott naranshøj
Cukrozott citromad és
Cukrozott gyümölcs
legolcsóbban beszerezhető

Kurtesz Miloš
fűszer- és csomageszélő üzemében
SUBOTICA, Huspiac
Telefon 4-83.

Szomborban jómenetű fűszerüzlet, házzal együtt eladó, esetleg kiadó. A lakás azonnal beköltözhető. Érdeklődni Dr. Szántó Miklós, Sombor, Kralja Petra 45. 14665

Ház fűszerüzlet-berendezéssel 26.000 dinárért eladó. Rozsi Károlyné, Beodra. 14653

Eladó 12 járatú teljes malomberendezés, sikszitákkal, 50-60 HP fagázos motortal. Cim a kiadóhivatásban. 14651

Meteor-kályha eladó. IL. Masarikova ul. 58. 14630

Disznó olesón eladó. Mata-rić Petar, Sombor, Atanac-kovičeva ul. 9. 14664

Jóforgalmu vendéglő Molon, a főúton eladó vagy kiadó. Érdeklődni lehet a Szántó korcsmában Mé-száros Pábiánnál. 14670

Gramofon, Columbia, 3 rugós, szekrényes, mahagóni fából, alig használt 2500 dinárért eladó. Viczel vaskereskedő, Senta. 14593

Eladó jókarban levő Nicholson cséplőgarnitúra. — Csápek Lajos lakatos, Sztara Kanjiza. 14589

Szivógázmotort, lassu járatú, 120 lóerőtől feljebb, használt, üzempépes állapotban keres Matić-malom, Mol. 14591

4 lámpás Sába rádió eladó. Trumbićeva ulica 6. a ház mesternél. 14498

Antik és modern butorok és szép régiségű eladók. — Zmaj Jovina ul. 20. 14490

Malomkő

gyári lerakat francia, darás részletfizetésre kapható. Mamuzsics Ivan gépkereskedő, Subotica, Sudarevičeva 9. 14220

Kátránypapir, bőrtelítendő, parafas falszigetelőiüzem és vasgerenda bármilyen méret raktárról kapható. — Barzel vaskereskedés, Subotica. 10444

Modern ház, adómentes, tíz év alatti ingyen kifizetődik, eladó. Beköltözhető azonnal. Előnyös feltételek Földes ruhaüzlet. 13976

Eladó Veliki Becskereket mellett nagyobb mintabirtok. parcellákban is, kedvező áron és fizetési feltételekkel. Felvilágosítás-sal szolgál Bodor Lajos ügynök, Veliki Becskereket. 14527

Dió, alma minden fajta kicsinyben és nagyban kapható. M. Tučićnál, Zrinjski trg 11. 14541

Belvárosban sarokház 5 szobával eladó. Bővebbet Trumbićeva ul. 24. szám alatt. 14549

40 HP kompressornélküli nyersolajmotor, üzempépes, keveset használt, a hozzávaló generátorral és műszerekkel, vagy külön-külön is eladó. Električna Centrala, Bajmok. 14542

Eladó Magyarországon 50 hold elsőrendű szántóföld négyszögletenkint 10 dinárért, ugyanott két ház is eladó. — Bővebbet: Kramer ügynőség, Osijek I., Lončarska ulica 10/a. 14607

Jégygyártó-berendezés teljesen új eladó. Kozma Kálmán, Čantavir. Bačka. 14613

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy má 1 dinár, vasgagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbolygott jelűs leveleket továbbítunk.
Kérdésekódokhozok válaszbélyeg mellékelendő

Ha egészséges akar maradni,
14516
to yass-on minél több gyümölcsöt s ha pénzt a tar megtakarítani, előbb te'ntse meg üz elfűket és csak azután vásároljon.
Narancs, aransyárga citrom, mandarin, datolya, mazsola, mandula, mogyoró, dió, dióbél, jánoskenyér, maróni, aszaltszilva, alma a lehető legolcsóbb áron állandóan kapható
Nagyban és kicsinyben
Almás József
Subotica, Trumbićeva 2. (Gimnáziummal szemben)

Szalongarnitúra eladó. Cim a kiadóban. 14621

Komplett ebédlő, hálószoba és egyéb butor eladó. — Megtekinthető hétkéncznap 1/2-3 óráig. Tiršova ulica 11, a Menhely mögött. 14638

Asztalosok és géptulajdonosok figyelmébe! Száraz hárs-, tölgy-, gőzölt búkk-, borovi- és nutfédes deszka, valamint cipőszeknek való vastag hársfadeszka állandóan, rendkívül olcsó áron kapható. Tóth fiatelep, Bačka Topola, telefon 20. 12346

Bačka Topolán a főútcán vendéglő házzal engedélyekkel és berendezéssel eladó. Érdeklődni Wilheim könyvkereskedésben, Bačka Topola. 14405

Naptárárusítók
figyelmébe!

Már most rendelje meg az

1930-as

nap társzükségletét, mert csak így biztosíthatja, hogy idejében meg is kapja a kalendáriumokat.

Az 1930-ik évi

„MINERVA”

NAPTÁRAK

szétküldése megkezdődött. A szétküldés a rendelés beérkezésének sorrendjében történik. A

Minerva Naptárakat

a közönség megismerte, megszerette s keresi, úgy hogy azok árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

Az 1930-as esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Képes Családi Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Vidám Naptár
7. Kís Naptár

Minden naptár más-más szövegű s más-más regény van mindegyikhez mellékelve.

Aki naptárakat akar árusítani, kérjen tőlünk ajánlatot.

Minerva-nyomda
Subotica

Asztra szivógázmotort 30-35 HP 54-60 collos cséplővel közpénzért megvételre keresek. Megbizott: Venus-ügynökség, Čantavir. 14672

Parzsakabát, használt, igen olcsóért sűrűsen eladó. — Skotus Viatora ulica 58. 14634

Orvosi műszerek, teljes felszereléssel, üveges szekrény, íróasztal, eredeti Lotz, Kovásznai Kovács olajfestmények jutányos áron eladók. Dr. Jabrausónál, Ban. Arand Jelovo. 14693

Prima róliszénát, valamint szobafűtőszénát, minden-nemű tüzfűtő ajánt Fr. Lip-pert, széna- és fakereske-dés, Osijek I., Desatična 19. Kérjen árjegyzéket. 12529

Nagyforgalmu vas- és fű-szerüzlet betegség miatt eladó. Az üzlet tizenkétezer lakosu nagyközségben, kiterjedt környékkel és vevőkörrel a főútcán sarkon, a legforgalmasabb helyen, jól szortirozott, bovlímentes áruaktárral, berendezéssel együtt a hely-ség bérbeadó eszleg lakó-házzal együtt eladó. Komoly reflektánsokkal csak-isk személyesen tárgyalok. Cim a kiadóban. 14464

Rövid- és divattárnyúzet, komplett, a város legfor-galmasabb helyén eladó. — Ügynökök kizárva. Cim a kiadóban. 14153

Ehrbar-zongora
alig használt, rövid, feké-te, angol, mechanikus, ju-tányos áron eladó. Érdeklődni lehet Sombor, Son-čanski put 1. 13646

Zászlók
tisztia gyapju tengerész-zászlószövekből, garantált fény-, eső- és viharmentes. Nagyban és kicsinyben. — Winkler József, Subotica, Madjarska ul. 9. Kérjen ár-ajánlatot. 10079

Kedvező alkalom
Elköltözés miatt

jutányos áron
eladó:

Komplett háló- és uriszoba, előszoba, konyhaszekrény, képek, kb. 800 kötetes leg-modernebb könyvekkel álló könyvtár, csillárak stb. Bő-vebbet Reich, Ciril Metod trg 3.

Tűzifa, kokszt és szén legol-csóbban kapható Schlang-er fiatelepen, Skotus Viator 82, Raičeva 9. Telefon 6-48. 13691

Eladó 75 HP alacsony és magas nyomásu kondenzátoros gőzgép üzempépes állapotban, továbbá külön-féle ócskavasak. Cim Sel-mezi uccában, Ban. Aran-djelovo. 14304

20%-os koronabónok eladá-sát-vételét a legelőnyöseb-ben közvetítjük. 7%-os ál-lami kötvényeket, 2 1/2%-os ratna šteta kötvényeket vá-sárolunk. Subotica Ker-eskedelmi és Iparbank (a vasuti parkkal szemben). 14367

Jó buzatermő vidéken. Bácskában. Tiszamenti nagyközség belterületén, köves út mellett családi okok miatt eladó egy fa-gázás 10 éve fennálló jól bevezetett kétvagonos ma-lom. Cim a kiadóban. 14454

Ertesitem a n. 4. vándorlókóndna- get, hogy Jelaičeva ul. 4. sz. alatti
cipőüzletemet
Marica
név alatt Strossmajerova ulica 8. sz. alá (volt Huspiac) helyeztem át
Koch Ármin
1213

Szenta városhoz 2 kilomé-terre, a Tisza mellett (Pá-na) 81 kat. hold I. osztályu kitűnő szántó (anil föld), szőlőnek, herésnek, kerté-szetnek igen alkalmas. örökáron eladó. Érdeklődni lehet a helyszínen Sztaja-novity Milos tulajdonosnál vagy Sztara-Kanjizsán Sztajkovity pénzügyi ta-nácsnoknál. 14217

Teherautó 4 tonnás, üzem-képes állapotban, 10.000 di-nárért eladó. Márton János, Senta. 14425

20%-os koronabónok leg-magasabb áron vásárol Pučka Štedionica, Osijek 13629

KÜLÖNFÉLE

Fűtőron kiedő nagy uccai szoba, lehetőleg butor nél-kül, gyermektelen ház-as-párnak, vagy 2 nő részére. Sokolska ul. 2. II. em. 14697

Uriember keres csinos bu-torozott szobát jó kiszolgá-lással. Cim a kiadóban ha-gyandó. 14694

A karácsonyi ünnepekre fűszer- és csemege-szükégletét ellismert olcsó áron és jól be-szerezhető mindenki
Konstantinović Lázár
fűszer- és csemege-kereskedésében a vasutigazgatósággal szemben. 109

Gyenge férfiak-nak
10 dinár bekküldése esetén bér-mentve küldöm szabadalmazott szenzácós találmányomat is-mertető könyvemel. — Cim = „PATENT 608“
S Gaj (Kološvár)
1. sz. postafiókóba let.

Karácsonyi ünnepekre
szalongarnitúráját és függő-nyeit hozassa rendbe
Romic Ivan
kárpitós, Subotica
Peja Dobanovačkog ulica 5

Vizesuborka
ecetes paprika, savanyított káposzta és többféle főzelék. konzerv kapható 216.
Kemény Dezső
ecet- és konzerv gyárban
Subotica, I. Vojnovičeva ulica 5

Legfinomabb Trappista
SAJT
kgr. 30 din'
Kapható
KÖRÜSI GÉZA cégnél
14645 Telefon 513

LIFKA-MOZI
Vasárnap utoljára
Nagy Kató
 csodás filmje, minden eddiginél
 sikerültebb alkotása
Frakkos csibész
Nuri
 hindu kulturfilm, élmények a
 távol keletről

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és
 címszó k. sz. / sorban számít. Legkisebb apróhirdetés
 ára 10 dinár. Csak felhívástól jellegű leveleket
 továbbítunk.
 Kérdésekkel fordulhatok választásnyelg melléklendős

Mielőtt bármit vásárol, tekintse meg
KOHAJDA
 használt ingóságok kereskedését Suboticán
 Vilsonova ul. 28
Minden vasárnap változatos kirakat

Fűszerkereskedők!
Óriási forgalmat jelent!
Szenzáció! **Ujszerű!**

**Reklám
 csokoládé**
 1500-as ladás csomagolásban 150,
 300-as csomagolásban 20 nyereimnyel
 legolcsóbban
Kaufmann Franjo
 reklámcsokoládé gyárában
 Subotica, Vilsonova ulica 6-a.

**Naponta friss öntésü
 szaloncukor
 szianiolal kg.-ja 29 dinár
 a Steiner cukrászdában** 14647

Semmi sem megy
 úgy, mint kellene, ha nátha kinez
 bennünket, amelytől még gondol-
 kodni se tudunk. Fejfájás, láz, ét-
 vágytalanság, levertség és munkaképtelenség szo-
 kott a nátha nyomán fellépni. Szabaduljon meg
 náthájától! Egész kis „Nosal” és a nátha azonnal
 elmúlik. „Nosal” 10 dináros leplombált dobozok-
 ban kapható a gyógyszerárakban, használata na-
 gyon kellemes, mert poralaku, nem tömi el az orrt
 és lehetővé teszi az orron át való lélegzést. Ere-
 deti csak a készítő nevével. Készíti:
Mr. BAHOVEC gyógyszerésztára, LJUBLJANA.
 „Nosal” megszabadítja Önt és családját a kinez
 náthától.

**„OLLA”
 GUM...?**
 Állandóan szakképpelt ellen-
 őzés mellett készült!
 Bebizonyíthatóan a legké-
 letesebb!

MINDENKI TUDJA!
 csak még Ön nem, hogy kedvező feltételű
részlet lefizetésre
 is kaphat nálam nagyon olcsón mindennemű
 rőtös árut, különösen férfi és női szöveteket.
 Minacnki saját érdekében bevásárlása előtt
 érdeklődjön áram telől
B E R G E R E G Y U L A
 kézműauüzlete, SUBOTICA, Terezijsina ulica 3.

Rossz a rádiója?
 Nincs megelégedve teljesít-
 mányával? Elavult rendszerű?
 Forduljon bizalommal
 Páll Jónő, rádió-technikai
 laboratóriamához Subotica
 X., Vesnióva ulica 5. (Le-
 lencház mögötti sarokház)
 11174
 Helyiség Aleksandrova uli-
 ca 15 alatt kiadó, berende-
 zés eladó. Cim a kiadóban.
 14640

VÁROSI MOZI
 Csütörtök—vasárnap
 UFA filmhirdadó. Egy film költemény.
A vér melódiája
 Történet egy csodálatos asszonyról, kihez titokzatos lények akkor ide-
 tet drámát, mikor legboldogabbnak kellene lennie.
 Személyek:
 Rozmarija . . . . . Mary Dunkan, A négy ördögöl
 John . . . . . Charles Farrel, A „Hetedik meny-
 ország felejthetetlen főszereplője
 A siketnőma . . . . . Ivan Linov
 Rendezte: FRANK BORZAGE
 a „Hetedik menyország” és „Az ucca anygala” rendezője. Fox film

Nyakkendő
 fordítását vállalja **Fortuna**
 nyakkendőipar. Ruff-palota.
 19576

Társai keresek 200.000 di-
 nár készpénzzel jólmenő
 rövidáru- és rőtőskereske-
 déshez szeremségi város-
 sban. Az üzlet a város föl-
 teren fekszik, főleg paraszt-
 árut tart, nagyon jól megy
 és jövedelmező. Ajánlatok
 „Srijem” 200.000 jellegére a
 kiadóba küldendők. 14556

**Az uri
 közönség**
 figyelmét felhivom mes-
 seréses napsugarakkal ké-
 szített felvételeimre. Leg-
 sőtébb időben is napsüté-
 ses illuziók. Partie mű-
 vészienyképész. Csirke-
 piac. Gimnázium mellett.
 12867

**Karácsonyi ajándéknak
 osztályosjegyet ad** on
 hozzátartozóinak és ismerő-
 seinek, mert ez szerencsés,
 gazdagságot, jólétet jelent.
 Legközelebbi húzás január
 16-án kezdődik. — **Sors-
 jegyek már most kaphatók.**
LEPEDAT és JOVANOVICS
 sorsjegytárusítók
 Subotica — telefon 214.

Feleségem gyógyításához
 szükséges orvosság fel-
 emészti napi keresztetemet.
 E miatt szegénységem két-
 ségbejejt. Nincs fütőanya-
 gom, beteg feleségem hideg
 szobában fekszik, gyerme-
 keim téli ruha nélkül van-
 nak. A jószívű emberek tá-
 mogtatását és segítségét ké-
 rem. Faragó István, nap-
 számos, Csurg 260. 14192

Pékek figyelmébe! Kérjenek
 ajánlatot vasdagasztóknör-
 ról, szab. komence ajtókról,
 füstös-elzárókról (Tipik-
 ról), valamint minden-
 nemű pékségi és gőszütöke-
 menchéhez való gépekről és
 segédesszközökről. — Legol-
 csóbb árak azonnali szállí-
 tás. Ing. C. Kornfeld, Su-
 šak, Rackog 1. 14218

**Eredeti japán gomba, ismert
 ázsiai háziaszer érelmesze-
 sedés, kortünetek, bélreny-
 heség, álmatlanság ellen.**
 Postai szétküldés. Blum
 gyógyszerész, Szubotica, fő-
 postával szemben. 11070

Nagy karácsonyi vásár!
 25—30 %-os árengedmény!
Női filckalapok 65 dinártól
Vitanov eni, Sokolska ul. 4

A legfinomabb teasütemény kg.-ja
60 dinár
 a Steiner cukrászdában

Lakás azonnala kiadó nagy alkovos szobával, elő-
 szoba, konyha. Jugovicva
 ulica 7. (a Kakas-iskolánál.)
 14686

Diákány teljes ellátást ke-
 res nőmetül beszélő, zong-
 orával rendelkező uricsa-
 ládnál. Ajánlatokat a nov-
 vizzadi kiadóba kér. 14658

Üzlethelyiség azonnala ki-
 adó Jaldicev 5 alatti ház-
 ban (Kiskápolna) felvilá-
 gosítást ad. **Hercl drogéria**
 Aleksandrova ulica 1.
 14569

Egy szoba, konyha azon-
 nalra kiadó. Cvetna ulica 5.
 14661

Butorozott száraz szoba
 egy vagy két ur részére ol-
 csón kiadó. V. kör, Gajeva
 ul. 80. 14633

**Akadémiai képzettségű fia-
 talabb hivatalnok** Novizza-
 don egyedülálló nőnél esi-
 nos butorozott szobát ke-
 res. Ajánlatok „Szerb vagy
 német” jellegére novizzadi
 kiadóba. 14655

Keresek alkalmas és for-
 galmas helyet pékség be-
 építésre. Cim a kiadóban.
 14600

Mazhakat, 10—50 darabig
 telelésre elfogadok rogaticat
 (Bácska) tanyámra. Dr.
 Rózsa Béla, Sombor.
 14596

Orvoskártyás helyettesítést
 vállalom vidéken is. Aján-
 latokat „Doctor medicinae”
 jellegére a kiadóhivatal to-
 vábbit. 14632

Elsőrendű étkedében a Pi-
 ros rózsához, közvetlen a
 barátok temploma mellett,
 állandóan jó házikoszt kap-
 ható, kihordásra is. Ebéd
 10 dinár, vacsora 6 dinár.
 Abonensek felvételnek. —
 Szíves pártfogást kér. Kel-
 ler A. tulajdonos, Reitz
 Gáspár üzletvezető. 14635

Ujonok! Szakavatott egyé-
 nek pontos felvilágosításo-
 kat adnak katonai termé-
 szetű, különösen sorozási,
 szolgálati idő meghatározá-
 sára és jogos esetekben a
 szolgálatok megrövidítésére
 vonatkozó ügyekben. Nem-
 zetközi Iroda, Subotica,
 Aleksandrova 9. 14640

Eredeti párisi téli- és tavasz
kabátmodellek
 érkeztek, melyre felhivom a tisztelt
 hölgyközönség figyelmét
 Ikottóné, **Kiss Erzszi** Szubotica
 III, Dulficeva ul. 5

KARÁCSONYI SÖR
a la SALVATOR
 Minden vendéglőben, csomageületekben valamint a Gőleraknál
KRSTIĆ ÉS GROSSMANNÁL
 NOVISAD, Uspenska ulica 5. Telefon: 21-47.
K A P H A T Ó

AZ OTTHON

A walesi herceg és a férfidivat

Londonban érdekes könyv jelent meg az angol trónörökösről

Londonból jelentik: A londoni közvéleményt élénken foglalkoztatja egy könyv, mely a napokban jelent meg Londonban. A könyv ugyanis Edward Albert Dawid walesi herceg az angol trónörökösről szól. A könyv szerzője névtelen és ugyanaz, aki annak idején álnevén írta azt a nagy feltűnést keltett könyvet VII. Edward angol királyról. A névtelen szerző most az angol nép kedvencéről, a szimpatikus trónörökösről a következőket írja:

Mért nem nőül a trónörökös?

Edward Albert Dawid angol trónörökös nem akar megnősülni, bár már tíz év óta állandóan beszélnek az ő házasságáról. Anyja, Mary királyné és nővére, Mary hercegnő is állandóan rábeszéli a nőülésre, de hiába. Állítólag nagyanyja, Alexandra anyakirálynő, aki nagyon szerette unokáját, azt mondta neki egyszer:

— Legjobb volna fiam, ha nem nősnél meg, mert nagyon hasonlít nagyapádra...

Hogy a hercegnek nagyon tetszett nagyanyja tanácsa, azt igazolja az a tény, hogy eddig minden házassági indítványnak ellenszegült, amit államérdekből neki ajánlottak. A trónörökös kijelentette rokonainak és a minisztereknek, hogy *kizárólag szerelemből fog nősnülni*. És valahányszor az államérdekre hivatkoztak előtte, hogy házasságával megszilárdíthatná a királyi ház helyzetét, mindig az volt a válasza, hogy van neki még három fivére, akik magukra vállalhatják ezt a feladatot.

Sok hercegnőt hívták meg Londonba, különösen svéd, olasz és román hercegnőket és többről mondták már, hogy a walesi herceg »prezuntív« menyasszonya, de valamennyi visszautazott anélkül, hogy a walesi herceg eljegyezte volna valamelyiket. Mindezek nagyon rosszul estek a trónörökösnek, valamint az a hír is, hogy egy régi angol nemesi család leányát készült feleségül venni. Nemrég történt egy eset, amelyet élénken tárgyaltak Londonban és Párisban. Ugyanis egy fiatal tiszt, akinek a karrierje nem alakult ki elég gyorsan, azt állította, hogy a walesi herceg egy hét alatt hatszor táncolt az ő rendkívüli szépségű nővérével. A tiszt azt a hirt terjesztette, hogy trónörökös nőül fogja venni a nővérét és huszonnégy órán belül az egész világ erről beszélt.

A folytonos híresztelések a walesi herceg nőüléséről, annyira elkedveltenítették a herceget, hogy majd nem beszüntette a társadalmi érintkezést azokkal, akiket leendő feleségeként emlegettek. Hogy ne adjon okot a különféle házassági kombinációkra, a herceg fiatal férjes asszonyoknak kezdett udvarolni. De ebben se volt szerencséje. Egy fiatal hölgy, akivel a herceg szimpatizált felajánlotta a hercegnek hogy utazzanak együtt inkognitóban külföldre.

A divatkirály szerény garderobja

Ámbár a walesi herceg az aki Angliában megadja a férfidivat tónusát, az ő garderobja eléggé szerény. Nagyon messze van attól, hogy a tavaszi és őszi szezonra ötven öltönyt csináltasson magának. A walesi herceg jóvedelme a walesi koronadomíniumokból meg se közelíti egy angol gyáros-lord jóvedelmét. Ezért udvartartása és ruházatkódása rendkívül szerény. Udvara egy adjutánsból, egy magántitkárból, egy udvari igazgatóból és egyetlen szolgából áll. Ruhatárára a herceg személyesen ügyel fel és maga gondoskodik arról, hogy ruhái tiszták és rendesek legyenek.

A walesi herceg ügyel arra, hogy ne csak izlésesen és jól legyen mindig öltözve, hanem hogy ruhái lehetőleg praktikusak legyenek. Míg az angolok azelőtt testhezálló ruhákban jártak, a herceg könnyű zakko-ruhát öltött, diszkrét színűt, tarka puha inggel, puha gallérral és a ruha színével harmonizáló nyakkendővel. Ezzel a szürke ruhának és színes ingnek valóságos polgári-jogot szerzett. Egyedül ünnepi alkalmakkor visel testhezsimuló ruhát, magas fekete vagy szürke cilinderral.

Míg az angol hölgyek úgy otthon, mint az utcán rendszeresen ügyelnek arra, hogy ne mutatkozzanak keztyű nélkül, a walesi hercegnek sikerül rászoktatni az urakat, hogy ne viseljenek keztyűt zakkoruhához, se szmokinghoz, se frakkhoz, különösen ha táncolnak. A herceg törődik azzal is, hogyan öltözködjenek az emberek társadalmi összejövetelek alkalmával. A trónörökös szenvedélyesen táncol, gyakran ebédután is elmegy

a klubba táncolni. Ilyenkor szmokingot ölt fehér mellénnyel. Ez a kompromisszum jól jön az uraknak, akik az ebédén lévén, nem kénytelenek frakkot ölteni a herceg tiszteletére.

Mindamellett a herceg, mint minden fiatalember, szereti a jó megjelenést és a divat terén kísérleteket is végez. A kissé félrekapott cylinder nagyon szépen emeli ki a trónörökös mosolygós arcát. Amióta idősebb, a cylinder a ferde helyzetből egyre inkább visszamegy az egyenesbe.

Szmoking és pulover

Az angol szabók az utóbbi időben sokat beszélnek egy divatújításról, amelyet a walesi herceg önkénytelenül bevezetett. Egy alkalommal ugyanis a herceg megígérte, hogy megjelenik egy boxversenyen, amelyet téli időben egy fűtetlen teremben tartottak meg. Miután ő a boxmeccs diszvendége volt és mivel neki kellett a díjakat kiosztani, szmokingban kellett megjelenie. De hogy meg ne hűljön, a herceg fehér mellény

helyett, a puha ing és puha gallér fölé puloveret vett föl. Erre rögtön megindult a vita afölött, vajjon el lehet-e hagyni máskor is a szmoking alól a mellényt és lehet-e bálban szmokingban és fehér selyem puloverben megjelenni. Természetesen a hercegnek eszébe sem jutott az öltözködésbe ilyen forradalmi újítást behozni.

A herceg gyakran kijelentette, hölgyismerősel előtt, hogy a divat nem csupán személy szerint érdekli, hanem amellet valóságos érdekeket tart szem előtt. A herceg tudja, hogy az angolt több évtized óta a kontinensen a legjobb izlésű embernek tartják, aminek következtében az angol szabók sok külföldi megrendelést kapnak. A háború után az emberek, akik annyi időt töltöttek a lövészárkokban, nem akartak többé a háborúelőtti divat szerint öltözködni. Ennélfogva Angliában valóságos káosz következett be a férfiak öltözködésében, ami az amerikai divat befolyása alá került. A herceg nagy mértékben, hozzájárult ahhoz, hogy az angol szabó visszakapja a háborúelőtti domináló szerepét a férfidivatban.

Az ismeretlen író könyve tele van érdekes részletekkel, amelyek teljesen új világitásba helyezik Anglia leendő uralkodóját.

A RUHA

1. Elegáns reggeli komplet: pyjama fekete szatinsicéből, a kabátka sárga-fekete velour-chiffonból.
2. Reggeli ruha puha selyemből, széles manzsettákkal csipke-sleppben végződő harangaljjal.
3. Hosszu bluz, bolero kabátkával, amelynek gallervégét csokorba köthetjük.
4. Egyszerű bluz kabát alá való apart, beillesztett jabottal.
5. Sportkosztümhöz használható mellényszerű bluz.

A KONYHA

Mit főzzünk ezen a héten?

- Hétfő:** Káposztaleves, füstölt kolbásszal, főtt disznóhús és csipetkével, burgonyametélt.
- Kedd:** Husleves kockatésztával, marhahús rizs és burgonyakörítéssel, uborkamártás, diós palacsinta.
- Szerda:** Árpakása leves, párolt marhaszelet sárgaborsó főzelékkel, compot.
- Csütörtök:** Paradicsomleves, borjuszület gombamártással és rizzsel, csokoládé hab feljutt.
- Péntek:** Tejfőlés kaporleves, rakott burgonya, turós

metélt.

- Szombat:** Keménymagos leves, székelygulyás, alma pongyolában.
- Vasárnap:** Kariolleves, csirkepecsenye körítésekkel, savanyuval és compottal, fánk lekvárral

Receptek:

Gyümölcsös kis torták. 25 deka lisztet dörzsöljünk össze 14 deka vajjal, azután adjunk hozzá 12 deka porcukrot és 3 tojás sárgájával gyurjuk jól össze. Azután két részben nyújtjuk el fél kisujnyi vé-

konyra, középnyagságu pogácsavágóval szaggassuk ki és tepsibe rakva süssük meg szép halvány pirosra. Ekkor mindegyiknek tetejére rakjunk cukorba főtt gyümölcsöt, ennek tetejére pedig tegyünk 1—1 kanál mandulát, melyet ez időre elkészítünk a következő módon: a 3 tojás fehérjét felverjük habnak, ekkor hozzákavarunk 18 deka porcukrot, 18 deka hámozatlan darált mandulát és tetszés szerint vagy vaníliát vagy egy szelet reszelt csokoládét. Ha mindezzel jól összekevertük, akkor rakhatjuk a tésztára és újból tegyük bele a sütőbe, hogy ez a hab is kissé megsüljön és gyengén megpiruljon rajta.

Gesztenyés kifli. 18 deka lisztet 12 deka vajjal dörzsöljünk össze, azután adjunk hozzá egy evőkanál cukorport, 3 tojás sárgáját, picit csipet sót és 2—3 evőkanál tejjőt, hogy kellőképpen összeálljon. Ekkor kinyújtjuk késíknny vékonyra, kis kockákra vágjuk fel és az előre elkészített áttört gesztenyével, melyet jó vaníliás cukorral összekavartunk, töltjük meg, csinos kis kifliknek hajtogatjuk össze, rakjuk tepsire és megkenés nélkül süssük meg szép pirosra.

Bab torta. 4 tojás sárgáját 21 deka vaníliás cukorral habzásig kavarunk, akkor hozzáadjuk a 21 deka megfőtt, szitán áttört babot, 7 deka darált diót, vagy mandulát és végül a 4 tojás habját kékent torta formában megsütjük lassu, egyenlő tűzön, ha kihűlt, kettévágjuk és megtöltjük a következő krémmel: negyed liter tehen egy evőkanál lisztet sűrű péppé főzünk, ha kihűlt 12 deka vaníliás porcukorral habosra kevert 12 deka vajjal összekavartuk és a torta középtét és tetejét megkenjük vele.

Turós pogácsa. 25 deka lisztet táblán 25 deka vajjal összedörzsöljünk. Ekkor hozzáadjuk 25 deka áttört friss tojás túrót és sót ízlés szerint, jól összegyúrjuk és 2 óráig hideg helyen pihenni hagyjuk. Azután kinyújtjuk 2 ujnyi vastagra, kiszaggatjuk kis pogácsaszaggatóval, tojással tetejét megkenve hirtelen tűzön kisütjük és forrón feladjuk, mert így jó.

Csodakifli. 21 deka lisztet 12 deka vajjal dörzsöljünk össze, ekkor egy csipet sóval, 2 kávéskanál porcukorral és 2 deka kis tejjel megkelesztett élesztővel gyúrjuk össze és dolgozzuk ki, nyújtuk el késíknny vékonyra, nagy láncszaggatóval szakítsuk ki, lekvárral vagy dióval megtöltve hajtsuk össze kis kifliket és tepsibe rakva hideg helyen 2 óráig hagyjuk pihenni, akkor tojással megkenve és cukros mandulával meghintve süssük meg.

Sajtgombóc süve. 4 tojásfehérjéből kemény habot verünk, közé keverünk 1/2 kiló reszelt parmesán sajtot, ízlés szerint sót és kevés törött borsot. Mikor jól összekavartuk, gombócokat formálunk belőle és forró bő zsirban vagy 5—6 percig kisütjük. Itatós papírra rakva szedjük ki, meleg fűre hajtogatjuk, reszelt sajttal meghintjük és frissen pirított zsemlyeszeletekkel forrón feladjuk.

Huspudding. Egy egész tojást 5 deka vajjal habosra kavartuk, ekkor adjunk hozzá egy fél tejjel áztatott zsemlyét, egy kis sót, borsot és 50—60 deka finomra darált borjúhúst. Ha ezekkel is jól kikavartuk, vegyítsünk könnyedén hozzá 6 tojásfehérjének keményre felvert habját, tegyük kikent formába és ötnegyed óráig főzzük gőzbe. Tálaláskor szardella- vagy gombamártást adunk mellé.

Orosz feltűt. 2 zsemlye marcáját fél liter tejszínbe, melyet két evőkanál cukorral megédesítjük és 10 deka darált mandulával jó sűrűre főzünk. A tűzről levéve hűlni tesszük. Ha már jól kihűlt, hozzákeverünk 10 deka vajot, 2 egész tojást, 4 tojásárgáját, 4 evőkanál cukorport. Mikor mindezzel habosra kavartuk, adjunk még hozzá apróra vágott citromadot és mindenféle cukrozott gyümölcsöt, jó bőven és végül 4 tojás kemény habját vegyítsünk könnyedén közé. Tegyük kikent formába és gőzben főzzük egy óráig. Bor- vagy vaníliásodot adunk mellé tálaláskor.

Só nélküli vegetárius kosztal gyógyítják a tuberkulózist

Sokat írtak már dr. Max Gerson bielefeldi orvos nagyjelentőségű találmányáról. Gersonnak a tuberkulózis minden formáját sikerült meggyógyítani só és hus nélküli étellezzel. Nem használt semmiféle gyógyszert, semmiféle mesterséges beavatkozást nem vett igénybe, egyetlen diétával gyógyított: nyers gyümölcsnedvekkel. Salátával, vateménnyel, tejjel, termékekkel, nyers tojással. Ezeket is a konyhasó teljes mellőzésevel adta betegeinek. A meglepő eredményekre felgyűlt egy világhírű belgyógyász, Sauerbruch professzor, megvizsgálta a vidéki doktor módszereit, oda-küldötte hozzá asszisztensét, majd maga is megfigyelte dr. Gerson betegeit és ennek eredményeként százszázalékban igazat adott a természetes gyógy mód alkalmazásának.

Dr. Gerson esete valóssággal forradalmi cselekedet volt az orvostudományban, holott itt semmi egyéb nem történt, mint amit vegetáriusok már évtizedekkel ezelőtt hirdettek. Számos tuberkulotikus beteg gyógyult már meg az általuk propagált életmód betartása révén.

Dr. Gerson a saját betegsége révén jutott szen-

zációs gyógy módja felfedezéséhez. Az orvos örökös migrénben szenvedett, némelykor olyan heves fejfájásai voltak, hogy szinte beleőrült. Eleinte patikaszerrel próbálkozott, végül megtalálta a gyógyítás szereit a nyers gyümölcsben és egyéb nyersen élvezhető ételneműekben. Legfontosabb vívmánya ezen a téren azonban a konyhasónak az étkezésből való teljes kizárása volt. Így jutott rá arra, hogy nemcsak az idegekkel összefüggő bajokat orvosolja a nyerskoszt, hanem más betegségeket is, főleg a tuberkulózist. Sok nehézségekkel kellett megküzdenie, mert nem állott kórház, vagy klinika rendelkezésére ahol tudományosan is kivizsgálhatta volna a pácienseken orvosi elgondolását. Kollégái valóssággal üldözték, vagy gúnyolták, ők még az injekciók és orvosságok mindenhatóságában hittek. Ambuláns betegeivel sok baja volt, ezek régi husevő szokásukról nem tudtak lemondani. De ezért voltak lelkiismeretes páciensei, akiket csodákat művelt a nyerskoszt. 1924-ben Sauerbruch professzor Münchenbe hívta dr. Gersont és rendelkezésére bocsátotta klinikáját. Még itt is, ahol fekvő betegekben lehetett volna kipróbálni a hus és zsír nélküli nyerskoszt hatását, akadtak betegek, akik titokban sőt és virsli hoztattak. Mindazonáltal 1929 júliusában már oda fejlődtek a dolgok, hogy Sauerbruch professzor a berlini orvostársulat gyűlésén előadást tartott a Gerson-féle kezelés váratlanul meglepő eredményeiről. A professzor bejelentette, hogy hat-tíz hónap alatt a diétikus módszerrel a félelmetes, különösen az arcon fel-lépő tuberkulózist, a lupuszt is gyógyítani lehet. Lehet továbbá gyógyítani a csonttuberkulózist, a vesék tuberkulózist, a nyelvért és a szemét. Legalább is annyira lehet ezeket gyógyítani, hogy az illetők ismét munkaképesek lesznek. A teljes gyógyulás beállhat, ha a páciensek a diétát a legszigorúbban betartják. Meg lehet gyógyítani kezdő stádiumban a gégetuberkulózist és leggyorsabban és leggyökeresebb gyógyeredményeket lehet elérni gyomor, bél- és hashártya-tuberkulózis esetén.

A tüdőtuberkulózis legsúlyosabb formájában is

EUPHOSIL PARAFFIN THERAPIA

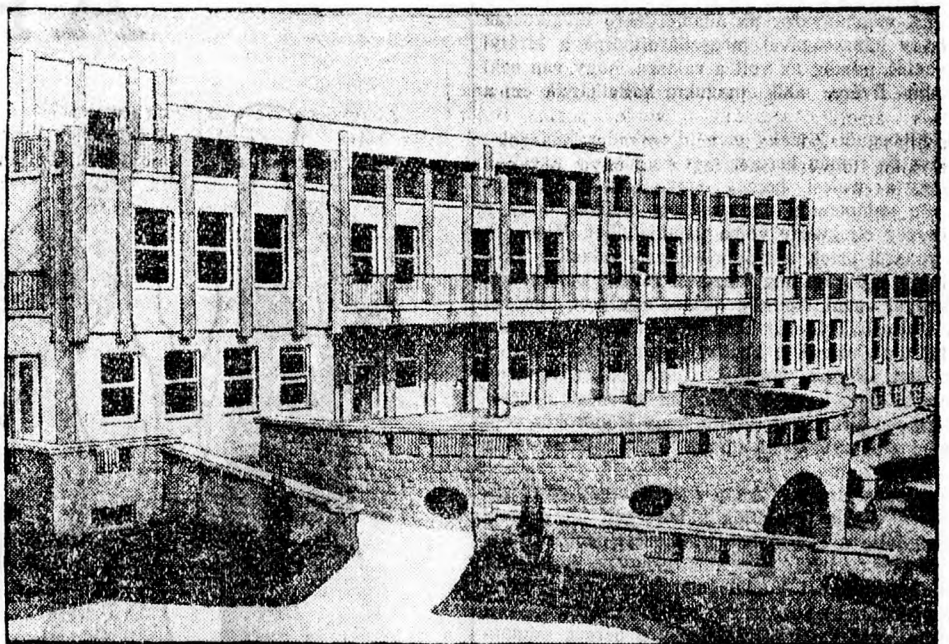
A legújabb és eredményeiben felülmulhatatlan gyógy mód reuma, köszvény, ischias, lumbago, fagyost végtagok és neuralgikus fájdalmak eseteiben. Legbiztosabb sikerü paraffinos pakolásos fogvasztás az egész testre, vagy annak egyes részeire berlini módszer szerint. Számos köszönőirat. Vidéki betegek részére lakás és ellátás. Kívánatra prospektust vagy szóbeli felvilágosítást ad Dr. Vécsei Jenő orvos, Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

Mérsékelt árak!

kedvezően befolyásolható ezzel a gyógy móddal. Gerson, aki azt hirdeti, hogy ezeket a betegségeket is egyénileg kell megítélni és kezelni, azzal indokolja eredményeit, hogy minden beteg organizmust mérgezettnek tekint. Ha az egész test megbetegedett, akkor a betegség főleg azon a helyen bontakozik ki erősen, ahol legkisebb az ellenállás. Az egészséges embernél a tuberkulózis bacillusai nem is találhatnak olyan fészkeket, ahol kifejlődhetnek. Ha azonban a fizikum maga beteges állapotban van, akkor a tuberkulózis, hol a csontokban, hol a bőrön, hol egybeült fészkel be magát és ebben az esetben nemcsak az illető szerv van rendellenes állapotban, hanem az egész anyagcsere szenvedni láttat, természetesen az idegrendszer is és a mindent befolyásoló belső szekréciós mirigyek.

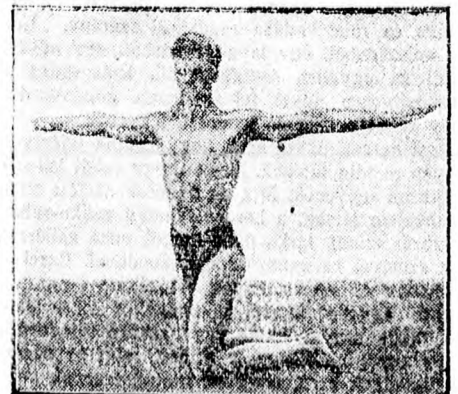
Dr. Gerson felfedezése előbbre viszi az emberi fejlődést és megtanít bennünket főleg arra, hogy a hismenetes, levegős, napiényes és tisztálkodó élet gyakorlatban meg minden kórságot és elhárítja fizikai bajainkat.

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

A világ legnagyobb óvodája — Bécsben. A bécsi városi tanács, amelyik szociális célokat szolgáló építkezéseire már az egész világon figyelnek, Ottakring kerületben felépített óriási méretű gyermekotthonnak képét mutatjuk be olvasóinknak. Ez a gyermekotthon játszó termeivel, kertjeivel, fürdőivel, strandjával csodálatos példája a nagyvárosi gyermek szükségleteit kielégítő építkezéseknek és valósságos higiénikus gyermek paradicsom.

Tornaóra

14. sz. gyakorlat férfiak r. sz. r.

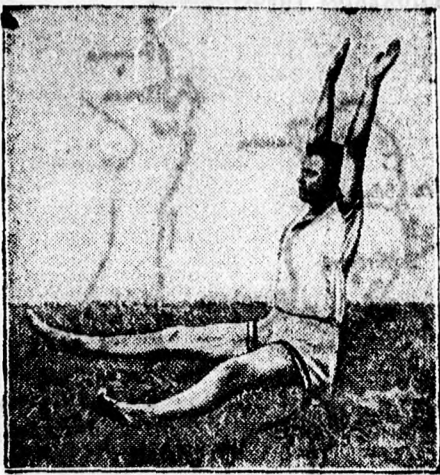
Alapállás: Térdállítás, térdek kissé széljel, karok oldalt.

Gyakorlat: Feláttestet váltakozva balra (egyik

kép) majd jobbra (másik kép) fordítjuk amennyire csak lehet. Először lassan — majd gyorsan és erősen.

A gyakorlat célja: A háterinc és csipők rugalmassága.

14. sz. gyakorlat nők részére

Alapállás: Földön ülni, karok fel (lásd kép). Gyakorlat: Felsőtestet előre hajlítani (váltakozva a jobb, majd a bal láb fölé) és vissza. Előre hajlításnál ki, felülésnél belélegzeni. A gyakorlat célja: A háterginc nyújtása, a derék-öv nyújtása, a mellkas tágítása.

KOZMETIKAI ÜZENETEK

B. Agnes, Bačko-Gradište. Vérczegény fiatal leányoknál olyan gyakran észlelhető halványtságot feltétlenül megjavíthatja, sok esetben elmulaszthatja a masszázst. A véredények általa megtelnek, mert hiszen a nyomkodás jótékony hatással van a bőr vérkeringésére és a halványtságot jól eső pir váltja fel. Megkísérelheti.

H. Pavla, Ruma. Minden ember »teint«-jének minősége nagyon sok és különböző körülményektől függ, amit sem megszüntetni, sem átalakítani nem áll módunkban és épen ez okból az arc kezelése igen nagy körültekintést igényel. Szívesen szolgálak tanácsal, hogy miként kezelje az arcát, miután a nagy távolság miatt, — amint írja — nem áll módjában, hogy felkeresse azt személyesen kérje ki, — de közelebbi felvilágosításokat kell adnia. Tudassa velem első sorban, hogy az arcbőre milyen karakterű, száraz-e vagy zsíros? Szöke-e ön, vagy barna, mert a szöke nők arcbőre rendszeren érzékenyebb mint a barnáké és ez is fontos körülmény, amivel tisztában kell lennünk és főleg tudassa velem, hogy milyen kozmetikai hibái vannak. Adja meg teljes címét, készséggel felelek levelében, mert ebben a rovatban helyszüke miatt mindenre körülményesen ki nem terjeszkedhetem.

L... M...a, Bančko-Novoszelo. A bőr felületét jódos benzinnel tisztítsa le, fedje be megfelelő nagyságú karbólostapasszal és tegyen erre forró borogatást.

Hilda, Vršac. Divatban van, tehát miért ne tegye meg, de a szemöldök megjavítására szolgáló fekete valamint a kékesen áttűnő erek megfestésére való kék festékkel nagyon óvatosan kell bánnia, mert ha kellő ügyességgel nem sikerül azokat érvényre juttatni, úgy nagyon is elriasztó hatást válthatnak ki.

Krizantem, Darda. Az ilyen nagy hangon hirdett titkos szerek száma: legio. Óva intem azok használatától, mert a legtöbbje szublimátot, vagy ólmot tartalmaz és nagyon is alkalmasak a legszebb arc tönkretételére is. Nemcsak korai hervadást, ráncokat, hanem még általános mérgezést is okozhatnak. Többek között szublimátot tartalmaznak: Cosmetic Wash, Lait antiphélique, Elixir d'Amaranth: — calmel van az Eau de perlesben, az Eau de beautében és ólom van az Alibionban és az Eau de Guerlainban.

L. Viktória, Hošov. Tessék elkészíttetni a következő szert: RP. Cer alb

20.0 Paraffin liquid. 10.0 Carmini 0.10

m. div. in part. aequal. No. IV. P. bacilli. D. in folio stanneo. S. ajakpomádé. — Ezt napjában többször kell használatba venni; különösen a lakásból való távzárkor és este kell felkenni.

Idéges, Zemun. A hideg víz edző, vagy idegerősítő tulajdonságait elemezni igazán szükségtelen, hiszen az köztudomásu. Azt állítják, hogy Ninon de Lenclos, e híres szépség, aki még hetvenéves korában is szerelmet tudott ébreszteni fiatal emberekben, a hideg víz rendszeres használatának köszönhető szépségének bámulatos tartósságát, a fiatalság amaz úde színét, amely oly mulandó szokott lenni. Életiróinak állítása szerint reggel felkelés után megfürdött hideg vízben, erősen ledörzsölte, masszírozta magát, azután egy pohár friss vizet ivott és lóra pattanva kétórát lovagolt, bármilyen volt is az idő. A lovaglást erős sétával is lehet helyettesíteni és az egész eljárás a legszerűsebb

viszonyok között is utánozható. Ez a rendszer kétség-telenül edző hatással van minden idegrendszerre és lehetetlen, hogy a bőr frissességét, a színek ragyogását elő ne mozdítsa. Ha az ilyen ledörzsölés, vagy fürdés után a szabadban való sétában akadályozva van, úgy otthon is lehet erős testmozgást végezni megfelelő tornagyakorlatokkal. Hideg fürdőben nagy hiba csendesen maradni; — kézzel, lábbal mozogni kell. Idéges egyének 2-3 percig maradjanak csak a fürdőben. Előbb a fejet kell megnedvesíteni, azután a mellett jól meglocskálni, ennek végeztével nem lassanként, hanem egyszerre kell belemenni a vízbe, mert a testnek apródonként való megnedvesítése rendkívül kellemetlen hatást gyakorol — főleg ideges emberekre.

G. Anna, Kula. Használja a Bayer-éle Abaga krémet, amely a bőrre dörzsölve azonnal nyomtalanul eltűnik.

Mária, St.-Becej. Sziveskedjék megadni teljes címét, kimerítően fogok válaszolni a kérdéseire. Diszkréciómról biztosíthatom.

Dr. Vécsei Jenő

MARADJUNK MA ITTHON

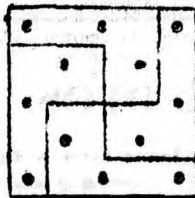
Az e rovatban foglalt rejtvények és talányok megfejtését olyan időben kell beküldeni, hogy legkésőbb csütörtökig beérkezzenek a szerkesztőségbe. A borítékra feltűnően rá kell írni ezt a két szót: »Maradjunk otthon«. Minden egyes talány megfejtése egy

pontot jelent. A keresztrejtvény megfejtése 5 pont. A megfejtők között könyvjutalmat sorsolunk ki. Mindenki annyiszor vesz részt a sorsolásban, ahány megfejtést beküld.

Mult vasárnapi számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Saturnus.
2. Tulajdon.
3. Tizián.
4. Megy a juhász a szamáron, földig ér a lába.
5. A szív csak egyszer szeret igazán és csak egyszer csalódhatik
6. Jeltelen sírok
7. Kétségtelen.
8. Gótai almanach.
9. Árverés.
10. Botrány.
11. Antillák, Dover, Orinoko, Nem, Jonok, Salamon = Adonte.
- 12.

OSZTÁS:

13 Keresztsoros rejtvény.

Vízszintes sorok: 1. Dorian Gray arképe. 16. Aden. 17. Brigade. 18. Ezel. 19. Vingt. 20. Agora. 21. Acsev. 22. Inga. 23. Ana. 24. Dur. 26. Sari. 27. Ind. 29. Dob. 31. El. 33. Fnt. 34. Limitál. 37. T. L. 39. Disznóserte. 41. Natal. 43. Watt. 44. N. Zs. 45. End. 47. Pelé. 48. Amo. 49. Die. 50. Dac. 51. Lánc. 52. Ralf. 54. Ont. 56. Tud. 57. Gelb. 58. Drága. 60. Thermopylae. 63. Ha. 64. Hercegi. 66. Gép. 67. T. C. 69. Réz. 70. Ház. 72. Gím. 75. Nap. 77. Mes. 78. Betű. 80. Hárem. 81. Lóden. 83. Híllé. 84. Este. 85. Nápolyi. 87. Bihe. 88. Szeresd a gyermeket.

Függőleges sorok: 1. David Edward Hughes. 2. Odin. 3. Rengés. 4. Inga. 5. N. B.. 6. Grand. 7. Riga. 8. Ago. 9. Yard. 10. Ad audiendum. 11. Re. 12. Keccs. 13. Érsan. 14. Peer. 15. Eiv. lellem. becsület. 23. Antonió. 25. Rot. 27. Inn. 28. Sir. 30. Bán. 32. Lia Mara. 33. Ezt. 34. Les. 35. M. T. E.. 36. Lap. 37. Találat. 39. Stola. 40. Szent Család. 42. Teiel. 46. Darogás. 53. P. G. H.. 55. The. 56. Tri. 57. Gy. P.. 59. Aer. 61. Egy. 62. Péz. 65. Rén. 68. Forte. 70. Henye. 71. Telik. 73. Nász. 74. Meer. 76. Pópa. 77. Mely. 78. Bihe. 79. Tébe. 82. Dog. 85. N. S.. 86. Ir.

(A jövőben a Keresztsoros rejtvény megfejtése 10 egység.)

Helyes megfejtést küldtek be: Horvát József Noviszad 2. Svircovecics Iván Sztaričbecsej 6. Parkas Ipolya Szombor 12. Orbán József V. Becskerek 3. Zsilinszky Ilonka Szt. Kanizsa 3. Handler Zsigmond Noviszad 5. Brancsics Mirjana V. Kihinda 15. Weiszkopf K. Jovan Noviszad 5. Klinetz Lajos Temerin 4. Pekete Rózsika Szubotica 5. Augsburger Eleonora 11. Kurai Dániel Szubotica 9. Gordán Rózsika Vršac 5. Martinček Cezár Szarajevó 13. Probst Ernőné Sečan 14. Nyul József Noviszad 10. Ördög István Szubotica 10. Hübsch Rózi Csakovec 5. Kuczor Juliska St.-Moyavica 5. Svarc Regina Kovačica 2. Svarc Lajoslav Kovačica 2. Szarics Gizella Szubotica 9. Handler Klárka Becskerek 10. Schwirtlich Béla Becskerek 15. Jakab Imrus Popovac 11. Saághy Babus Belimonastir 12. Bukovenszky Emma Noviszad 5. Hleber Beha Vel-Becskerek 7. Patay Erzsébet Szepta 9. Szilcs Ferenc

Szubotica 13. Tussay Piroska Szombor 9. Cathry Klára Szubotica 10. Mihalovics Erzsébet Topola 2. Köszeghy Józsefné B.-Palánka 13. Schiller Zoltánné Mokrin 15. Stoikov Simon Szubotica 9. Schlanger Klára Zagreb 6. Grünberger Hermin Becskerek 14. Fabó István Topola 3. Lázity Dömötörné Tittel 2. Kirschner Magda Szombor 11. Szilcs Juliska Feketics 5. Csamasz Dezső Szubotica 10. Kisérletező 6. Sobri Józsa Novivrbasz 13. Klenoczky Maca Szepta 2. Mihajlovics Jelica Noviszad 5. Temunovics Dragutin Beograd 11. Basch Vera Noviszad 11. Simonyi Józsefné Beograd 6. Kelemen Györgyike Petrovoselo 6. Payer Anci Gajdobra 4. Kohn Adámné Szubotica 14. Vig Böcsi Noviszad 3. Ujvári Margit Szubotica 2. Bószán Viktorné Pancsevo 1. Csajkás Magda Topola 6. Tóth István Ada 4. Börcöz Sándor St.-Kanizsa 15. Megfejtők: Bogojevo 3. Blarik Jován Noviszad 4. Teitsch Margit Szombor 10. Huszár Imre Noviszad 8. Hajnal István Noviszad 4. Kada Aranka V.-Becskerek 11. Nyárai Rezsőné V.-Becskerek 3 Papp Ferenc Pancsevo 6. Klenac Ferenc Bogojevo 9. Sándor Éta Dálj 4. Szasszer Jánosné Mokrin 10. Klen Magda 14. Lichtneckert Margit Bajmok 13. Vukovics Kátóka Sečan 2. Szatmáry Kálmán Szubotica 2 egység.

A kitűzött két könyvjutalmat a Beatrice házassága című 2 kötetes könyvét Kada Aranka V.-Becskerek. Varga: Egy apáca története című könyvét Klinetz Lajos Temerin nyerte el

E heti rejtvényeink:

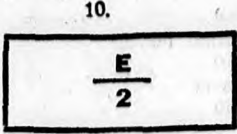
1. Csillagvizsgáló

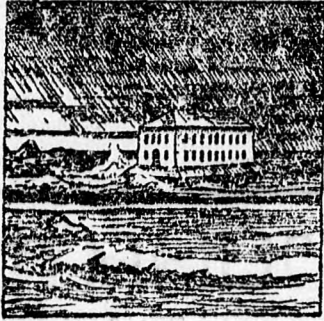
Nézzük először a csillagokat s azután könnyűszerrel megfejtjük a rejtvényt.

2.

Noe bárkája

A képen az özönvízben uszó Noe bárkája látható. Itt-ott még egy-egy hegycsucs kilátszik a vízből. Eggyel len egy dolgot hibázott el rajzolónk a kép elkészítésénél. Melyik az?

Titokzatos vasútvonalak

Négyen utaztak a térképen látható vasútvonalakon. Az első Passauban szállt fel a gyorsra s az egyszerű nyíl által mutatott irányba utazott. A második Kufsteinből indult el s abba az irányba tartott, amerre a végén egy vonással ellátott nyílak vannak. A harmadiknak az útja Nürnbergből a két vonással a negyedik pedig Münchenből a három vonással bíró nyílak irányában haladt.

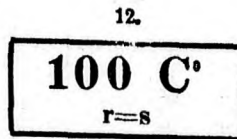
A térképrészlet körültekintő vizsgálata alapján minden segéd eszköz nélkül megállapítható, hogy hova utazott a négy utas bármelyikét.

Kalapok

A fogason egy-egy filckalap egy-egy szalmakalappal váltakozik és a két utolsó fog üres. Most úgy kell átcserélni a kalapokat, hogy egymás mellé kerüljenek a filckalapok is és a szalmakalapok is, de az átcserélésnél nem szabad kézbenhagyni egy átcserélés alatti kalapot sem, hanem rögtön föl kell akasztani valamelyik másik fogra. Az egésznek öt helyváltoztatással kell megtörténnie.

Keresztsoros rejtvény

(Copyright by Bokor Lajos - Bácsmegegyi Napló)

1	2	3	4		5	6	7	8		9	10	11	12
13					14		15			16			
17			18		19					20			
21				22		23				24			
			25			26				27			
				28		29				30			
31	32	33			34						35	36	
37			38	39						40	41		
43										44			45
46						47				48		49	
				50	51					52		53	54
			55			56		57		58		59	
60	61					62				63			64
65						66				67		68	
69													
72													

- Vízszintes sorok.**
- Leghálásabb témája mindenfajta poétának
  - Az ókor nagy hadvezérszenije
  - Fiunév
  - Városka a Száva jobbpartján
  - Férfinév becözve
  - Olajbogyó
  - Bonbon
  - Vég — idegen szóval
  - Európa legnagyobb tava
  - Sóhaj
  - Szép jelző — az alatta levő sorhoz
  - Határozó
  - Vén
  - Szülő
  - Egyiptomi istennő
  - Akinél Samuka oly előszeretettel érdeklődik
  - Pénzbe kerül
  - Iszik — (nem vizet)
  - A latin szeretni egyik alakja
  - Férfinév becözve
  - Sikszág Palesztinában
  - Aranymondás
  - Egy mértékegység, tréfásan elferdített neve
  - A beszéd, társalgás hangja — közkeletű idegen szóval
  - Rag
  - Az állatok színének a környezethez hasonlítása
  - Melléknév — visszafelé olvasva
  - Férfinév
  - Okmány
  - A művészet — franciául
  - Kérdőszó
  - Istállóban van
  - Lirai költemény
  - Számnév
  - Ruhadísz
  - Tánc — eredeti helyírásával
  - Kötőszó
  - Az árra vonatkozó kifejezés
  - A paradicsom — másik nevével (az ékezet elhagyásával)
  - Ilven termelés is van

71. Ékezettel egy csomó levágott gabon

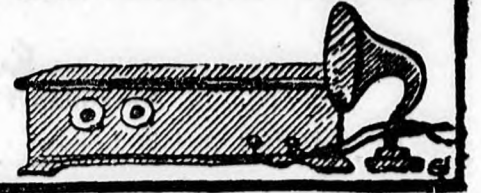
72. Több, mint szomorú
73. Ilven az óra rugója

Függőleges sorok.

- Több török szultán neve
- Francia író
- Kozmetikai cikk már

- Történelmi nevezetesség hely Verona mellett.
- Kér-nél több
- Nögylábu
- Német tengerhajózási vállalat
- Iparos — az ékezet elhagyásával
- Magyar feltaláló
- Téli viselet
- Idegen üdvözlőszó
- Főváros
- Göre Gábor bíró w egyik könyve
- Spártai király
- Külföldi pénz
- Ugyanaz, mint 13 függőlegesen
- Gyakori magyar családi név
- Arcübszev híres regénye
- Gabonanemű
- Rávesz
- Magyarul: »blazirt«
- A matematikában is esik szó erről
- Indiai uralkodó
- Száraz — angolul
- Női becözésnév
- Rövidítés
- Földmunkás szerszám
- Fontos — szinonmája
- Xantippe papucsja alatt nyögött szegény
- Fizikai fogalom — a fordítottja
- Ugyanaz, mint 52. vízszintesen
- Az Adria ékeletibb tengerészinek neve
- Ennek a tónak vízvezeti le a Niagara
- Helyhatározó
- Zenei műszó
- Egy lóvesenydíj
- Francia újság
- Hegyes ruha
- Utánoz
- Női becözésnév
- Exotikus madár
- Távírat mássalhangzókkal
- Klasszikus operett hőse

KÖNYV · FILM · RÁDIÓ

Sinclair vádirata az amerikai sajtó ellen

1920-ban jelent meg a *Petroleum* híres szerzőjének az amerikai újságírásról szóló könyve angol nyelven első ízben; azóta jó néhány kiadás és átdolgozás követte egymást nemrég pedig a német kiadás került az olvasó elé. Sinclair munkája a kontinensen is méltán feltűnést fog kelteni. Előrebocsátjuk: ez a feltűnés szerzője személyének és egyenes szókincsének tulajdonítható. Távolról sem a könyv értékének. Mert a *Brass Check* különös műfaj. Egyáltalában nem regény bár vagy kétszáz oldalon keresztül írójának személyes élményeivel foglalkozik. Nem tudományos munka, hiszen minden lapjáról szubjektív és szenvedélyes kifakadások özöne szól felénk. Aki pedig ezeketán paniletnek akarná minősíteni, szintén megbántaná az igazságot. Először is: negyedélszáz sűrűn telenyomatott oldalon nem igen szoktak megjelenni panilettek, ettől eltekintve pedig minden egyoldalúsága ellenére sem érdemli meg Sinclair könyve ezt a megbélyegzően hangzó minősítést.

Azt mondja a bevezetés: ezért a könyvért és annak minden soráért emberi és írói becsülettel felelek. Minden állításomat bizonyítani tudom ugyan-
osak azt is, hogy az események felsorolása a valóságot hajszálnyra fedi. Husz évig gyűjtötte Sinclair ehhez a könyvhöz az adatait. Pontossága valóban bámulatos: akár miről beszél, a név, hely és időpont megnevezésével sohasem marad adós. Hogy ennek ellenére bizonyos óvatossággal kell fogadnunk azt, a mit elmond, az majd kiderül az alábbiak folyamán.

Amint mondtuk: a könyv első része személyes visszaemlékezéseket tartalmaz. Ezeknek megítélésénél nem szabad szem elől tévesztetni, hogy Upton Sinclair igen sok amerikai számára — vörös posztó. Bátor sikrászállásai valódi vagy vélt igazságtalanságok ellen: a dolog természeténél fogva az egyik oldalon hivatkozta, a másikon ellenségeket szerettek számára. Miután szocialista világszemlélete folytán szinte kizárólag a kapitalizmus visszaéléseinél leplezésére szorítkozik, egészen természetes, hogy a kapitalista oldalon nem kisíri működését túlságos rokonszenvvel. Már most: az amerikai sajtó — mint többé-kevésbbé a világnak minden sajtója — túnyomórészt tökéredekelt-ségek körében van. Sinclair persze ezt tudja és ennek ellenére leplezésének publikálását folytonosan ezeknek az újságoknak utján akarja keresztülvinni. Tártyilagosan tekintve a dolgokat: pillanatig sem lehetett kétséges hogy ez a törekvése nem fog sikerrel járni. Nem is járt. És ekkor Sinclair szinte naiv felháborodással mutat reá: íme, milyen korrupt az amerikai sajtó.

Lehet, hogy bizonyos mértékben igaz van, sőt egészen biztos. Csak hogy Sinclair mintegy hatalmas ellenfélként mutat be egy-két munkásügyműtöt a mely ekkel és nyílt leveleket készségeggel közreadta. Közvetve az ellenvetés: *próhárd valék a munkásvérket megtámadni, közölnek-e ezek a lapok a cikk?*

Visszaemlékezéseinek talán legérdekesebb részei azok, amelyekben *The Jungle* című regényének viláros utját írja le Upton Sinclair. Ez a könyv a chikágói húsbőrét visszaéléseit ostorozza kíméletlen szókimondással és minthogy igen sok befolyásos személyiség számára kellemetlenek voltak ezek a vádak, természetesen, hogy a sajtó jelentékeny része azyonhallgatta a könyvet. Igen ám, de ez a regény mindentől eltekintve, hallatánál érdekes olvasmány és minthogy Amerikán gyakran előfordul, hogy valamely könyvet megjelenése után folytatásokban kezd közölni egyik vagy másik lapvállalat (tehát éppen megfordítva, mint nálunk), ennek a könyvnek a közlési jogáért is nagy harc indult meg, amelyben végül is a *New-York American* maradt győztes 2000 dolláros ajánlatával. Egészen mulatságos, hogy ettől a pillanattól kezdve ugyanaz az újság, amely korábban mélyen hallgatott a leplezésekről, most vezérelket közölt a könyvről és többek között azt írta hogy *«Sinclair regénye legalább egymillió olvasót érdemel; ez a munka a modern ipari rabszolgaságra nézve azt jelenti mint annak idején a Tamás bátyja kunyhója a néger rabszolgaság ügyében.»* Ennek a leplezésnek volt egyébként legnagyobb sikere. Sinclair fanyarul meg is jegyei: híresség lettem egyszerre: nem azért mintha Ame-

rika bármit is törődnek a kérdéses munkások rettenetes nyomorával hanem egészen egyszerűen azért, mert nem akar tuberkulotikus húst enni...

Denverről, a híres *Lindsey* bíró hazájáról, mesél egy másik fejezet. Egy alkalommal sztrájk tört ki a városban, amely a kérdéses iparág számára felettébb kellemetlenül kezdett válni. Mindent megkíséreltek tehát, hogy a munkásság vezérét különféle ígéretekkel a maguk oldalára csábítsák. Ekkor egy nagyon ügyes és feltűnően csinos nőre bízták az ügyet, aki magára vonta az illető figyelmét és intím találkozára csalta őt. Közben azután — még hozzá a legkényesebb pillanatban — rájuk törték az ajtót és a munkásvezér elé tették egy cikk kefélynyomatát azzal, hogy az néhány óra mulva megjelenik az egyik helybeli újságban. Tekintettel arra, hogy a férfinak felesége volt és két gyermeke, nem maradt egyebé számára, mint abban hagyni a sztrájkot.

Lindsey... Ez az ember is súlyos szálla volt sokak szemében. Hol azt írták róla, hogy örült szülő gyermekre, hol pedig fiatal feleségéről hordtak össze hetet-havat. Amikor például a férjét érő támadások és üldözések izgalma következtében koraszülésen esett át, hatalmas betűkkel írták meg a kolozadi újságok, hogy ez a folytonos verések és bántalmazások következménye. Néhány héttel később pedig további *«leplezéssele»* szolgálták és azt írták, hogy Lindsey feleségével egy *ötödrangu* mulatóban ismerkedett meg, a melynek a nő anyja volt a tulajdonosa.

Könyvének második részében Sinclair reminiszenciák helyett tényekkel és okokkal igyekszik megmagyarázni, miért olyan az amerikai újság, amelyen, illetőleg, amilyenek ő rajzolja. Ezekre a részletekre itt nem térhetünk ki és csak a kuriozum kedvéért emlíjük meg az amerikai postának különös szerepét. A polgárháború óta az *Egyesült Államok postája* fenntartja magának a jogot, hogy bizonyos nyomtatványok továbbítását megtagadja, anélkül, hogy ez ellen bárki orvoslást köreshelne. Mindenki beláthatja, hogy ez a körülmény a sajtószabadságot teljesen illuzóriussá teheti, hiszen hába ír meg akármit egy lap, ha előfizetőihez és olvasóihoz nines módjában eljutnia.

Végül pedig Sinclair felveti a kérdést: merre vezet az orvoslás útja? Itt azután már az sem követheti a temperamentumos író, aki az oddigi adatokat hajlandó volt előzadni. Majd hogy ideálként nem állítja ének a *New-York Times*, a *Chicago Tribune* és a többiek megrohadását és a tömeg által való *«bírtokba vételét»*, ami szerény véleményünk szerint kissé radikális eszköznek látszik a lapok irányváltozásának biztosítására. Éppígy határozott kétellyel kell fogadnunk Sinclairnak azt a kijelentését, hogy amennyiben tíz napon keresztül a szervezett munkásság kezében tartatni az összes lapokat és megírhatnák a teljes igazságot, egyszerűben vége volna a kapitalista rendszernek és feltűnnék utána a kollektív társadalom napja. Ennél azután már jóval szelidebb az a másik javaslat amely a sajtó szellemi és testi munkásainak szakszervezetét kívánja megvalósítani, hogy a szerkesztők, riporterek és szedők együtt örköljenek: vajjon az újság képviseli-e a nyilvánosság érdekeit. Persze ekkörül is lennének bizonyos zavarok, hiszen minden irányu lap azt mondja önmagáról, hogy ezeket az érdekeket képviseli. Ki döntene el, hogy melyik az igazi.

Soká lehetne még idézni Sinclair könyvéből, amint rengeteg sok további ellenvetést is hozhatnánk fel az általa hangoztatott elvekkel szemben. Ez azonban nem fontos. Egy amerikai publicista írja, hogy az újságírás az a mesterség, amely fehér papírt vásárol fontonként két centért, hogy azt azután tíz centért ismét eladja. Általános kulturális érdek, hogy ez a ciklus megállapítás valóra ne váljék; éppen ezért önmagunk kell átvőzőlnünk minden lépést, amely az ideális sajtó utjában álló akadályokat akarja elhárítani. Sinclair is ezt teszi, bár kissé elfogult módon, könyve tehát megérdemli ugyanezt a szíves fogadtatást.

A hollywoodi kiskapu

Amióta a prohibíciós törvényt bevezették Amerikában, sok ember, aki azelőtt nem ivott, most neki fogott, hogy csak azért is...

Ugyanígy, amióta a nagy mozistudiók még fel-több gonddal őrzik kapukat a talkie felvételek zavartalansága céljából, még erősebb vágya lett az embereknek, hogy a hét lakattal lezárt ajtón bejuthassanak. Azelőtt, ha egy turistának csak egyetlen ismerőse is volt a stúdióban, már becsuszhattott, most azonban csak kevés alkalmazottnak van hatalma arra, hogy látogatót beengedjen. Természetesen a rajongók minden módot és ötletet felhasználnak arra, hogy a stúdiók őrzőit kijátszák és az eszükön túl járjanak: íme egy pár példa:

Nemrég néhány csinos kisasszony jelentkezett a Metro kapujában, angol újságírói igazolványt mutattak fel, amellyel a propaganda osztályba akartak jutni, azonban texasi kiejtésük rögtön elárulta, hogy igazolványuk hamis és csupán azért eszelték ki ezt a fortélyt, mert John Gilbertet szerették volna látni életben.

A minap egy jóképű fiatalember csatlakozott Conrad Nagelhez, a Metro kapuja előtt és azzal mutatkozott be, hogy ő a studio egyik új alkalmazottja, otthon felejtette az igazolólapját, amiért kéri, hogy Nagel őt bevigye. A mozsztinész jóhiszeműleg tett eleget kívánságának és csak órák mulva derült ki, hogy nem egyebé, mint egy könyvügynök, kinek időközben sikerült három sorozat könyvet eladni.

Kissé fantasztikus módon próbált szerencsét egy chicagói ifju. Miután sokáig nem tudott a stúdióba bejutni, illetve számtalanszor kidobták egy ládában küldte fel magát a stúdióba. A ládát vivő munkások ugylátszik nem bántak keztysüsz kézzel a szerencsétlen fiatalemberrel mert nyögései végre felkeltek a szálitók figyelmét és csakhamar rájöttek a turpisságra. Az eszme annyira megtetszett az egyik rendezőnek, hogy rögtön felvette az ambiciózus ifjút, aki azóta már több képbén is játszott.

Egy leány, aki véletlenül együtt utazott a vonaton Joan Crawforddal, csak azért lopta el a táskáját, hogy személyesen vihessse vissza neki.

Még érdekesebb egy gazdag ügyvéd esete, aki már az iskolában is jó amatőr színész hírében állott. Ügyvédi irodája sehogy sem akart menni, gondolt egyet és beállott statisztának. Ez alatt a filmsztárszerek körében annyi ügyfelet és ügyet szerzett magának, hogy azokból kiindulva ma már virágzó ügyvédi irodája van Hollywoodban.

A tömegesen munkára érkező *«extra»*-k, vagyis statiszták sorában azelőtt könnyű volt a becsuszás, ami nagyon megnehezítette a kapusok helyzetét. Most aztán kiszélték azt, hogy minden belépő egyént, mielőtt a stúdió belsejében elszóledhetnek, egy ugynevezett *«második vonalon»* újból ellenőrzik és így igyekeznek kiküszöbölni az alkalmatlankodókat. De még így is a legkülönbözőbb álarok alatt akarnak a kíváncsiak belépni, ha nem a felkapun, hát a munkások részére fenntartott mellékbejárókon. Valamelyik alkalmazott nemrég Wiley admirálist akarta becsempészni egy ilyen kiskapun. Az admirálist, aki váltig erősködött, hogy ő az akinek kiadja magát, majdnem megverték és hamarosan ugyanott, ahol bejött, megint kitéssékelték. Csakhamar kellő igazolás után a főkapun sétált be azoknak a legnagyobb meglepetésére, akik őt oly rövid uton az előbb kidobták.

Minthogy a stúdióknak szükségük van most énekesekre, ez is egy jó alkalom arra, hogy nem hivattottak kerüljenek be a stúdiókba. Hamisított énekesi-kolai bizonyítványokkal csempészik be magukat a kapun, ahol azután a turpisság elég hamarosan kiderül, de nekik ez is elég idő arra, hogy számukra új dolgozat lássanak.

Mind ezek az apróbb csalafintaságok sok idejébe kerülnek a stúdióknak és azonkívül külön őrszemélyzet alkalmazását teszik szükségessé. A hangos filmfelvételek egyre nagyobb elővigyázatosságot kívánnak: az idő sehol sem annyira pénz mint egy hollywoodi stúdióban és ha valamilyen alkalmatlankodó látogató miatt újból kell egy jelenetet lejátsszani, úgy az máris egy pár ezer dollár többletkiadást jelent. Ha még hozzá vesszük, hogy a stúr elájul, a rendező dühöng, akkor érthető, miért teszik ki a táblát a stúdió kapujában, hogy a *«hivattlan vendégeket kérjük, maradjanak kívül»*

KÖNYVEK

Édes Anna

Kosztolányi Dezső regénye németül

A magyar költészet egy külföldi sikerrel, a világtudalom pedig egy művel gazdagodott: Kosztolányi Dezső legutóbbi regénye, az *Édes Anna* német fordításban is megjelent. (Desider Kosztolányi: Anna Édes Roman Einzlig berechtigte Übertragung aus dem Ungarischen von Stefan I. Klein. Merling Verlag Baden-Baden.) Ritka erény különbözteti meg ezt a könyvet a legtöbb jelenkori regénytől: nyersanyag, kortörténet, színtér, társadalom politikai megismerés, lélektan nem külön-külön él itt és nem önmagáért van, hanem ezeket az elemeket fűszervia az elbeszélés. Ezek az elemek a költészet kerületjén hatnak, vagyis tisztán művészi. Ezek hozzák mozgásba a légréteket, mely minden alakot megteremt, táplál, hordoz, meghatároz, emel vagy bukhat. Egyetlenegy elem sem érvényesül méltóképpen a másik rovására. Ember és cselekmény, szándék és tett, vér és mozdulat végül oly könnyörtelenül össze nő egymással, mintha nem is lehetne másképp. A legszörnyűségebb dolgok történnek, az állatlan öntudatlan gáttalanul kitör, egy cselédleány meggyilkolja gazdát s az első ártatlan mondatától kezdve az az érzésünk, hogy másképp semmire lehet. A katasztrófa már ott van láthatatlanul, minél előbb hirt kapnánk felőle itt titokzatos örvények munkálnak.

Itt az új Prévost

Fiatal leányoknak nem illik elolvasni Marcel Prévost *Félszüek* című regényét — ezt a vélelményt a háború előtti generációtól örököltük és a félelmetes nimbusz máig sem tűnt le a *Demie-Vierge* irójának alakja felől. Az idő pedig jócskán haladt azóta és a legjobb társaságban elfogadott beszédtemává váltak olyan kérdések, amelyeknek megvitatása előtt a régi jó időkben a gondos apák és anyák előbb óvatosan megnézték, hogy nem hallgatódzik-e valamelyik lány csemetéjük a kuleslyukon keresztül. Gatlásokról, ösztönletről és individuál-psichológiáról vitatkoznak immár az iskolák folyosóján, régen megnyílt már a szigorú szülői cenzúra is és hol van ma már az a tulon túl szemérmes tanítónő, aki — mint azt kortársak mesélik — a pesti leányiskolában még a kiténő Zírzen Janka idejében Kislady boldog *dalaírói* és kesergő *dalaírói* magyarázattól, nehogy ki keljen ejetlen — ön shoking — az indexen lévő szerelmét. Ma már rendszeren a leány olvassa előbb a könyvet és az mondja, hogy érdekli-e anyját. Marcel Prévost azonban csodálatosan kegyesen ma ugyanolyan mumusként számít sokielé, mint annakelőtte. (Pedig ezt a megtiszteltetést igazán nem érdemli meg.)

Prévost most megírta a *Félszüek* pendantját. *L'homme vierge* a címe új regényének, amelyben — hogy is mondjuk — az ártatlan életet élő férfit mintázza meg.

A kis Sidonie a nő főszereplő ebben a könyvben, az árva leányka, aki gyámjának és nagybátyjának a házába kerül, hogy annak kislányával együtt nevelkedjék. Agnal azonban rövidesen külföldi intézetbe kerül, Sidonie egyedül marad nagybátyja felügyelete alatt, aki a helyzettel igen rövid időn belül alaposan, sőt a büntetőtörvénykönyvbe ütközésen visszaél. Sidonie a szeretője lesz a házánál, azonban senki sem tud arról, a súlyos beteg leány nagynéni sem, mígnem azután egy alkalommal Agnal rövid szabadságra hazatér és tudatára ébred a szörnyű valóságnak. A fiú érzékeny lelkén súlyos kiábrándulást jelent ez a feléledés és elhatározza, hogy bucsut mond a nőnek és a szerelmének és egész életét a tisztaságnak és az önmegtartóztatásnak fogja szentelni.

A könyves kérdést elismerésre méltó tapintattal fejtegeti Prévost, aki szigorosan vigyáz arra, hogy történetének egyetlen fejezete se lépjen át bizonyos határt és így a könyv ezen első része hasonlíthatatlanabbul értékesebb. Ami ezután jön: filmdramaszteri mozgal-

Az író lépten-nyomon mélyen — emberi mozzanatokokat bolygat: a véletlen, az egyéni eset általánosan bizonyult, az emberi korlátoltságot és együgyűséget, az aljasságot, az emberi jósságot és ájtulatot a földi teremténi keserű fájdalmát itt jelképes beszédre fordítja, melynek értelme túlmelkodik az idő és tér korlátjain. Ez a nyelv pedig a legegyszerűbb eszközökkel él, lemond mindenféle kopár, lélektanai cafrangról, a nagy és durva szavakról. Remegő plasztika ez, mely simulékonnyan tudja követni az érzelem minden hullámát, a történet minden rebbetését. Csak egy ilyen nyelv erejével volt lehetséges az ereszteikből kiközellentett vak átmeneti korszak borzalmát és természetlen lüktetését emberileg legyőzni, művésziileg ábrázolni, megmutatni azt, amire száz meg száz tudományos lélektanai láztabella se lett volna képes. Az utolsó szót nem mondja ki a regény — Kosztolányi Dezső ez utolsó szó határáig hatol. Stefan I. Klein, a fordító, a két nyelv különböző voltát szerencsésen hidalja át: a regény német formája a magyar plasztikus-egyszerű hatásának egyáltalán nem marad mögötte.

Töröcsi-Trostler József dr.

masság teljes valószínűséggel keverve — az ha érdekes is, valamilyen utózt hagy hátra az olvasóban.

Vagy 15 év múlva a régóta betegeskedő nagynéni meghal és ekkor az özvegyen maradt férfi feleségül akarja venni Sidoniet, hogy büntét jóvá tegye. A leány azonban közben már tulontul jóllakott gyámjával, akitől már csak azért is szeretne szabadulni, mert a férfitől serdült Agnal viszont amúgy jobban tetszik neki. Dramái feszültségű bucsu következik most: a férfi haláli sem akar a szakításról és a szöváltás iolyamán a tulfeszített idegek felmondják a szolgálatot: Sidonie önkívület állapotba jut és — nagybátyját még egyszer magához engedti.

A következő napon azután mindketten automobil szereztesétséggel áldozatai lesznek, a férfi meghal, Sidonie pedig heteken keresztül élet-halál között lebeg. Betegségében Agnal hűségesen ápolja és amikor ismét felgyógyul, gondoskodni akar további sorsáról. Közben azonban kiderül, hogy Sidonie anyai örömek élé néz, ami a leányt egészen kétségekbe ejti. Agnal megsajnálja és kijelenti, hogy a gyermekét hajlandó apja helyett a magáéknak elismerni. Többre természetesen nem vállalkozik, hiszen fogadalom köti a legényélethez, azonban Sidonie jobb megoldás híján ebbe is beletnyugszik abban a reményben, hogy idővel sikerül új férjét jobb belátásra bírni.

A regény formája nem mindennapi, de nagyon kellemesnek sem mondható. Önvallomások következnek egymásután: először a gyám reierál barátjának az eseményekről, majd Sidonie mondja el a történetet, végül pedig Agnal naplójából olvasunk részleteket. Ez a beszédés az egységet nagyon megzavarja és elhhez járul a többi körülmény: a gyám szerelmi viszonyt folytat gyámleányával, akinek még ezen kívül a nagybátyja is, azután az apa és fiú szembeállítása erotikus vonatkozásban — mindez, hogy ugy mondjuk, kevésbé szimpatikus...

Ami viszont nem jelent azt, hogy Prévost új regényének nem lesz sikere. Épp egy megveszi majd mindenki, mint a korábbiakat. Könyvei vagy 5 millió példányban forognak közkézen a világ csaknem valamennyi nemzetének nyelvén és ennek a népszerűségnek mindenesetre meg van a maga oka. Félőseges tehát a kritika hangját tulzott mértékben megszólaltatni ott, ahol a példányszám beszél...

(k. i.)

tudja elmondani. Höse nem vérmes fiatal Romeo, vagy amerikai filmekben szereplő »szép fiú.« Hanem egy ötvenéves ember, aki már túl van az élet delén és alkonyati óráit okosan akarja felhasználni. Mi tagad, Mr. Carteret életlozofijában nagy szerepet játszik a kényelem. Kis vagyonát már megszerzte, ki szeretne pihenni küzdelmes éveit, aratni szeretne amyi vetés után, »realizálni«, élvezni az érett férfikor nyugodt szépségeit. Ehhez persze egy női partner kell, akit Carteret meg is talál a szép széke Patricia személyében. Patricia bohém leány, de nagyon jó családból való. Egynyél él Londonban. Nincs életcélja. Vár és keres. Volt már egy pár flörtje, egy párszor már megcsókolta, de még nem találta meg az igazit. Carteretet is kikoszarta. És multak az évek és a vér követelni kezdte a maga jogait. Egy lelkiismeretlen ripacs-színész éppen a kellő pszichológiai pillanathatott. A leánynak választása volt a barát és a rabló között és a rablót választotta. Végül még-

is Carteret mellett találta meg a boldogságát. De hogy azt a csendes boldogságot értékelni tudja, előbb át kellett esnie egy csunya kalandon, amely alaposan megtépázta és kiábrándította romantikus hajlamaiból. Az író igen kényes témát tárgyal: az öregedő férfi és az érett leány álláspontját a szerelmmel szemben. Ilyen merész téma sok veszedellel fenyeget, de Barry Pain elkékelő ízlése és írásművészete megóvta minden botlástól. A regény a Pantheon kiadásában a kiválasztottak sorozatában jelent meg.

Mérics Zsigmond »Fe'nőt szeretnék lenni« címen közöl nagyérdekű mutatványt legújabb művéből az Új Idők e heti számában, amelyben Zilaby Lajos nagyszerű regényének, »A székevény«-nek folytatását, Kosztolányi Dezső pompás és már híressé vált színházi kritikának egyikét és Krudy Gyula »Mese-mondó-ház« hangulatos novelláját is olvashatjuk. A lapnak van egy rovata »Amit mindenkékel tudja hely« címen, amely rendkívül érdekes formában számol be a tudományos kutatások legújabb szenzációiról: ezáltal Beke Manó egyetemi tanár írt azokról a fantasztikus dolgokról, hogy mi mindenféle következik az Einstein-féle relativitási elméletéből. »Mellékesen pénzt keresni...« címen egy főmeg-interpret ir a lapba Németh Károly; Dánielné Longyél Laura novellája, Lorna Rea hat asszonyról szóló regényének folytatása és az Új Idők rendkívül népszerű rovatai adják a sok szép képen kívül az Új Idők e számának tartalmát. A lap előfizetési ára negyedévre 80 dinár. Mutatvány-számot bárkinek díjtalanul küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

Pierre Benoit: *Erromango*. A lobogó fantáziájáról, elegáns stílusról és izgató meseszövevényéről híres Pierre Benoit ebben a regényében behínytja, hogy méster a lélekábrázolás terén is. Az Erromangóban egy emberi lélek fokozatos elborulását, egy mania kifejlődését rajzolja meg lélekezítő érdekesseggel. Erromango szörnyű, vad, elhagyott polynéziai sziget, ahol negyedévenként egyszer köt ki a hajó. Ott telepszik meg Fabre mérnök, hogy juhtenyésztéssel kísérletezzék. Vasenergával legyőzi az összes nehézségeket, de a viharos klíma és a magány lassan felőrlik az idegeit. Amikor sok-sok hónap óta nem hallott már meleg asszonyi szót, gondolatban feleleveníti egy régi szerelme emlékeit. Sidneyben rövid ideig viszonya volt egy férjes asszonnyal, aki sohasem árulta el a nevet, csak annyit mondott, hogy egy felesleges felesége és rokonai látogatására jött Sidneybe. Erromango szigetén Fabre mérnök szomszédja egy Jefferson nevű telepes. Nemrég halt meg a felesége, akire annyira féltékeny volt, hogy a birtokára merészkedő idegeneket lesből agyonlőtte. Fabre arra az eszmére jut, hogy az ő titokzatos sidneyi kedvese Jefferson felesége volt. Biztosra veszi, hogy Jefferson előbb-utóbb megtudja és hosszuból elteszi láb alól. Ez a régszme lassanként teljesen elhatalmasodik Fabre mérnöknél. A különös lelki processzus lefolyása Benoit tollán lenyűgözően hatalmas drámává fejlődik. Az Erromango a Pantheon kiadásában a Kiválasztottak sorozatában jelent meg.

Erotika az irodalomban

Govorkovich János új regényéről

Az »Erich boessass meg« sajtó alatt levő regény ícalakja Hilda, székszuálisan beteg asszony, akit nem szabad normális nézőpontból megítélni. Az erotika problémájával már nyíltan szembenéznünk a huszadik században. Megismétlődnek a klasszikus idők, amikor az Erotika ott szikrázott a szobrázok vésojében, a festők esetében. Elérkezettünk oda, mikor a táncosnók ledobnak magukról minden mezt, hogy Anatole France Pinguinek Szigetének lakói példájára hozzá szoktassák a férfiszemeket a meztelenséghez, ami nagyon sok esetben nem szemérmelenség, hanem Szépség. Addig míg az Erotika alkalmazása a művészetben esztétikai alapokra támaszkodik, nem lehet erkölestelen, és nem erkölestelen, ha irodalmi művekben találkozunk ezzel a kérdéssel. Ennek a regénynek alakja Hilda, akit öröklött székszuális sajtáságai a szerelem szenvedőjévé predestinálnak, — mazohista.

A mazohizmus *Sacher Masoch*t, a világhírű író-tól vette nevet, akit ellentétben *Marquis de Sade* szadistikus vérenységével abban lelte örömet, hogy ki-noztatta magát. Vannak emberek, akik a szenvedésben kejelegnek, gyönyörködnek, akik már gyermekkorukban hajlanak a melankólia felé, amely lelki állapot később, ha racionális neveléssel nem állunk utjába, különösen a pubertás idejében, elajulhat és olyan sajnálatos eredményeket hozhat létre, amint az a regényhősnőjénél, Hildánál bekövetkezett. Ez az abnormális állapot, amelyet még a Hildát környező semmitteves és fényűzés is táplált, vált a szerencsétlen asszony végzetévé, mert erősebb volt benne ez a szenvedelem a józan akaratnál, mert örömet és megenyhülést okozott neki és ezért odadobta a gazdagságot — egész egzisztenciáját. Govorkovich János regénye, amelynek szigorú irodalmi kvalitásai vannak, Hilda szerelmi éltelvéledéseiről, szenvedéseiről szól.

Az osztrák demokrácia sorsa és a közzgazdaság válsága bizonyára két igen jelentékeny problémája a mai Középeurópának. Ez a két kérdés foglalja el a főhelyet a Századunk most megjelent decemberi számában. Az osztrák problémáról Kolnai Aurél írt kimerítő cikket, míg a magyar mezőgazdaság válságát Dániel Arnold analizálja igen figyelemreméltó tanulmányában, amelyben egyben megmutatja a válságból kivetést utat is. E két tanulmányon kívül ki kell még emelni a gazdag szám tartalmából Kassák Lajos megemlékezéseit Osvát Ernőről, Bresztovszky Ede Kunfinkrológiát, Vánbéry Ruszmet, Ignotus Pál, Palágyi Lajos szemléit és kortörténeti jegyzeteit s Szász Zoltán választást Rubín László nagy feltűnést keltett cikkére.

Parry Pain: *Férlikor*. Ennek a regénynek a jellemzését a következő két szóban lehetne összefoglalni: okos könyv. Szerzője olyan ember, aki éles szemmel látja az életet és tapasztalatait igen vonzó módon

Aranyhajú kis Boriska nagyon szerette a szép ruhát, csipkét, szalagot és mindig csak cicoamáta magát. Készakarva összebörzölte a haját, csakhoggy egy nap négy-szer-ötször kelljen őt megfésülni. A ruháscskákban mindig valogatott; egyszer féhéret akart venni magára, máskor rózsaszínt, majd megint pirost. Soha sem tudták ugy öltöztetni, hogy meg legyen elégedve vele. Ha csipkés ruhát adtak rá, akkor szalagot akart, mert az szobb. Ha pedig szalagot kapott, akkor csipkés lett voln szebb. Sokszor keserítette a szobalányt az ilyen haszonatlan kivánságokkal. Edes anyja sokszor fel is tette magában, hogy len volt a kis Boriska és amelllett olyan szépen tudott hizelegni, aranyos fejét az anyja ölébe hajtani és ugy kérni, hogy nem volt az az óhajátása, amit az édes anyja meg nem tett volna neki. Es ugy maradt minden a régiiben. Boriska bosszszantotta a szobalányt és a ruhák csak vándoroltak sifionból ki és Boriskára fel, majd meg Boriskáról le és a sifionba be. Es ez így ment nap után, napában ötször, hatszor. Egy szép nyári napon, ebéd után, megint eszébe jutott Boriskának, hogy fel kellene venni az új fehér csipkésruhát és kimenni a mezőre virágot szedni és pillangót fogdosni. A szobalány váltig mondogatta, hogy nem adja rea, mert a mezőn firkosva tönkretenné egészen és kár lenne a drága szép ruháért; de hát Boriska nem azért akarta felvenni, hogy bár-miféle kérsenek vagy figyelmeztetések engedjen. Ő fel akarta venni az új ruhát és addig gyötötte a szobalányt, míg csakugyan ráadta, de kikötötte, hogy szabad-e mamához menjen vele és kéredzkedjék el tőle, hogy szabad-e szállt fel, az asszony meghatva kulcsolta össze kezét. — Hala neked Istennem — imádkozott hangosan — amiert erre vezérelted utunkat! A mint magukhoz jönnek — fordult most az urához — elvisszük őket s mivel a jó Isten nekünk nem adott gyerekeket, hát megtartjuk őket magunknak.

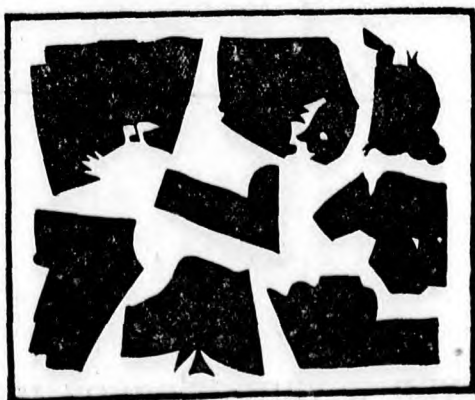
Aranyos Boriska

Árnykép rejtvény

A Habostorta legutóbbi számában közöltünk egy szét-darabolt árnyképet, azzal, hogy vágjátok ki az egyes darabkákat és állítsátok össze. Most itt közöljük a helyesen össze-állított képet:

Itt egy másik árnykép. Állítsátok össze.

laktak, akkorak, mint egy gyufaszábnak a negyvedrésze s minden virágon, minden bokorban olyan madarak énekeltek, amilyenek sehol sincsenek a földön. Kolibri voltak és mégsem kolibri; paradicsommadarak és mégsem azok, félig virágból, félig igazi madarból, félig drágakövekből volt a tolluk. Ki is tudná, hogy mik voltak, csakhoggy mennyei hangon énekeltek s a kik hallották, a csodálattól térdre estek előltük. S a virágok között apró tavacszkák, rubinszínűek és illatosak mint egy frissen fakadt róza s a gyümölcsökön olyan gyümölcsök voltak, amink még talán az Ádám apánk kertjében sem termelt! Es mikor mind e csodálatványtól ugy elkáprázott az ár-vák szemé, hogy muszáj volt egy kicsit lehunyniök, akkor így szól hozzánk a tündér: Ez a palota az én tulajdonom és mostantól fogva a tiétek is. Szeretlek benneteket, mert jók, bátrak és szerencsétlenek vagytok és mert az Isten gondjaitokra bízott titeket. Maradjatok tehát itt és éljétek egymás mellett boldogan. Es csodálatos, hogy ez az egész paradicsom szépséggel palota éneklő virágokkal, rubinszínű tavacszkával és új kaz-dákkal együtt, mindenesélt, elindult fémi egy drága tókamád-lós, meg egy nagy, farkasbőrrel bélelt bundában. Ugyanis, ezeken fektűt a két árva, a félig megfagyottak mely álamba merülve, míg megdermedt tagjaitakat egy idős ur-ember, meg kedves arcu felesége dözsölgették. Kűn meg mindig dühöngött a vihar, pedig már hajnal felé járt az idő s a kunyhót, amellynek a tetjét letépte a vi-har, időként meiszó szél járta át. A kedves arcu asszony időként egy-egy csöpp erősítő italt öntött a két eszméletlenül fekvő gyerek szájába s a mint egy idő múlva az egyiknek melléből egy gyöngé kis sóhaj szállt fel, az asszony meghatva kulcsolta össze kezét. — Hala neked Istennem — imádkozott hangosan — amiert erre vezérelted utunkat! A mint magukhoz jönnek — fordult most az urához — elvisszük őket s mivel a jó Isten nekünk nem adott gyerekeket, hát megtartjuk őket magunknak.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ vasárnapi ingyen melléklete
Subot. ca, 1929. december 1 . 24

Ha szép a tél, ha nincsen eső,
Nem lehet megázni,
Térdig érő hó meg jég van,
Vigan lehet korcsolyázni.

szeszédelt egy csomó mezei virágot és eszébe jutott, hogy ő abból egy szép csokrot köt.

Leült a hűbe a szép fehér ruhájával és kezdte a virágokat rakogatni rendbe, de sehogysem boldogult vele; mert néme-lyiknek igen hosszú szára volt, másnak meg igen rövid, né- melyeket meg pláne tövestől szaggatta ki. Hát bizony nem is lehetett abból semmilykép sem csinos bokréta! Akkor megharagudott és szerteszét dobta a szegény kis virágokat nagy mérgesen és elhúnyt lepkét fogni.

Persze az már nehezebb mulatság volt, mert a pillan- gócskák nem hagyták magukat megfogdosni és mikor legkö- zelebb volt hozzájuk, huss! egy szempillantásban messzire száltak. Rettenetesen megharagudott a kis Boriska.

Különösen egy szép nagy pávaszemű lepke bosszantotta legjobban, mert az nem repült messzire, hanem mintha csak bosszantani akarta volna a kis leányt, egy pár lépésre tőle mindig leszállott, virágról virágra mézet szivogatni. Mintha mutatni akarta volna, hogy ő bizony nem fél Boriskától. Bo- riska pedig csak annál inkább szerette volna megfogni.

Már jó messzire elcsalogatta a lepke a kis leányt a me- zőre, valami bokros cserjés helyre, hol tömördek vadrasza zörög, valami bokros cserjés helyre, hol tömördek vadrasza virágozik. Itt is csak virágról virágra szállt. Egyszer oly kö- zel szállott le a kis leányhoz, hogy egészen biztosra vette, hogy mefogja. Nagy hirtelen hozzákapt, de stíltébe bele- esett a vadrasza bokorba, persze a pillangó tüstént elszállott onnan.

Boriska pedig szörnyen begabalyodott a vadrasza tővi- sei közé. Itt is szurták, ott is szurták és minél inkább szere- tet volna szabadulni, annál nehezebb volt. Végre nagy ügyvel bajjal kitepte magát a rózsbokorból, de a szépséges fehér csipkeruha bizony ronzokba csüngött róla. Mikor meglátta, hogy a szép ruha tönkre van téve, keserves sírásra fakadt, bezeg sajnálta, hogy felvette, de már késő volt.

Szomoruan bandukolt hazafelé, hol már keresni kezdtek, mert a szobaleány elmondta, hogy mielőtt a fejét a kis leányt meglátta, Bizony megdöbbentette, hába meglátta a tönkrelelt szép ruhát. Bizony megdöbbentette, hába meglátta Boriska, hogy másik egy mezei vadrasza is megfogta a rongyos ruhában ott térdel.

De meg is fogadta és meg is tartotta, hogy másik egy vi- gyáz a ruhára és nem fogja olyankor felvenni, mikor meg-

egy öreg, odvas tölgyfához vezette őket az erdő tündérek, akiknek varázsszavára a fából hirtelen egy várnak a felvonó- hidja ugrott ki s ahogyők hátraman ráleptek arra a hidra, hát uramfia, egyszer csak egy márvány-palota udvarán találják magukat.

Káprázatosan szép volt ez a palota. Fehér márvány volt a fala, pírós korallgyöngyökkel volt kirkáva a tetete, tükör volt a földje, az ebből nagyon kevés látszott, mert ahol járt az ember, ott minden lépésnél virág nyílt az útjába.

És milyen virágok, én teremtem! Kék rózsák és zöld lil- omok, éneklő violaszálak és csillinglelő harangvirágok, a «kis- asszony papucsának» nevezett virágban liliputi tündérek

III.

— Hiszen tudom én ezt — zokogott fel Juliska keserve- sen s odadobult a bátyja vállára — de hát mit tegyünk?

Igy egymás vállára borulva sirtak aztán sokáig, mindad- dli, míg alomban sirták magukat és észre sem vették, hogy a fészaka csöndjében mi történnik velük, mert az erdő tündérek ismét megjelent előtük és ennek társaságában jártak be álom- ország csodaszép világát.

— Isteneim! — sóhajtozta bánatosan — hiszen te mindezt olyan okosan gondoltad ki Juliska, mintha az egészhez semmi közem volna a szivednek. Hát nem fájna az neked, ha mi ilyen korán elszakadnánk egymástól? Gondold meg csak Ju- liska, hogy a jó Istenen kívül senkink sincs e világban és hogy a mi drága édes anyánk mindig arra tanított bennünket: «sze- resselek és ne hagyjátok el egymást, mert a jó testvéreket az Isten sem hagyja el.»

— Isteneim! — sóhajtozta bánatosan — hiszen te mindezt olyan okosan gondoltad ki Juliska, mintha az egészhez semmi közem volna a szivednek. Hát nem fájna az neked, ha mi ilyen korán elszakadnánk egymástól? Gondold meg csak Ju- liska, hogy a jó Istenen kívül senkink sincs e világban és hogy a mi drága édes anyánk mindig arra tanított bennünket: «sze- resselek és ne hagyjátok el egymást, mert a jó testvéreket az Isten sem hagyja el.»

Erre a beszédre az Andris szeméből kicsordult a könny mesterebberhez insznak.

— Az igaz — szót Juliska elgondolkozva — hanem az is igaz, hogy nagyobak és erősebbek vagyunk, mint az évelnk mutatják. Engem tudom, hogy megis fogadnánk pesztonka- nak kis gyerekek mellé, te pedig Andris, elszerezdél valami kecskét és nagy szörnyűségek, mint mi vagyunk? Hiszen te csak tíz éves vagy Juliska, én meg tizenegy.

— Ugyan — felelte Andris szomorú mosollyal — kinek roszba és szegődjünk el cselednek.

— Te Andris — szót a bátyjához — menjünk be a vá- liskának egyszer csak egy gondolata támadt és megszólalt.

A mint így szomoruan hallgatták a vihar dühöngését, Ju-

Morgó Mackó újabb kalandjai

A nemzeti urnak a Habostorta olvasóihoz sajtómancsulag írt levelei

Másolta KOROPAL

A jubileumi ünnepség előkészítésére rendezőbizottság ala- kult, amelynek Talpasi Tádé volt az elnöke. Ez a rendezőbi- zottság minden este összegyűlt, hogy megbeszélje a teendő- ket. Minthogy az én ünneplésemről volt szó, meghagytam az erdei korcsmárosnak, hogy a rendezőbizottság tagjaitól ne fogadjon el semmi pénzt, mert amit esznek-iszznak, azt mind én fizetem. No, nem is kellett ezeknek több. Amikor megtud- ták, hogy az lakodalomnak is beillett. Persze minderről én csak későbbben szereztem tudomást. Nekem minden nap csak azt jelentette Talpasi Tádé:

— Tudja nemzeti uram megint reggelig tanácskoztunk. De sokat is kell ám megbeszélni mert azt akarjuk, hogy ezt a maga jubileumát mindenki megemlegesse.

Ugy határozták el hogy magát az ünnepséget az erdei községházán tartjuk meg, utána aztán nagy lakoma követke- zik az erdei tisztáson. Talpasi Tádé úgy indítványozta, hogy bankettet kell rendezni s mindenki maga fizesse a maga por- cióját. Azonban én ebbe nem akartam beleegyezni és azt mond- tam, hogy ha már a rendezőbizottság kocsmaszámláját fi- zetem, úgy nem akarok a bankettnél sem smucig lenni és az erdei népség mind az én vendégem lesz. Azért a tisztáson asztalokat és lócsákat ácsoltattam, előre rendelttem pár hektó

- ördög
- écze
- lemér
- ólya
- ndre
- alom
- ereg
- resz
- épa
- yul
- peries
- átyás
- ár
- nek
- evelő
- ger
- unkács
- abér
- rosi
- ézi

ci Y e
gá ze

Moinar Mariskától

F e e e & e e e e

Berky lilitől

A csonka szavak elé irandó szavak felülről lefelé olvasva egy közmondást adnak.

REJTETTKÉP

Hol van a vándorlegény társa?

Zsara tud fölvenni, akkor milyen magásra visz majd föl egy
Evan fogok repülni! Ha a szél egy kicsiny ernyőt ilyen ma-
— Hopp, megván. — mondotta, — most már tudom, ho-

Misi a homlokára ütött.

felhő elakartja előle.

bámulni a szálló piros napernyő után, amíg végül egy irly
még nevéni is elfelejtett a boltoksisasszony stralmán. Addig
Misi a repülő ernyő láttára nagy eltátotta a száját, hogy
éppen úgy nézett, mint akármelyik falusi parasztlány.

donkpen urt klasszony, aki a városi polgári iskolába jár és
A boltoslány hirtelen megfélekedett róla, hogy ő tulaj-
magasabbra szállt és végül elünn.

nabán a piros napernyő már a fák fölött repült, aztán még
ta az ernyő nyelét a kisasszony kezéből és a következő pillá-
egyszerre csak jött egy nagy szél, a napernyő alá fűt, kikap-
megtekerítse fejéhez arcát. De amikor legjobban páváskodott
asszony és napernyőt tartott a kezében, nehogy a napfény
jött vele a boltos kisasszonylányára. Begyesen lépkedett a kis-
Éppen ezen spekulált egyszer az uccán, amikor szembe-

előbb, amíg ki nem próbálom!

lenne, ha repülni tudnék én is, akár ezek. Nem is nyugszom
— Ha már Sasmak hívnak engem meg Jomádárnak is, jó
is egyet lepjnivala az újságban. És gyakran elgondolta:

Misi pajtás sokat hallott repülőgépekről, sőt már látott
a törtéjára.

Most aztán meg a Repülő Misi név ragadt rá. Ennek pedig ez
cútsága és csintalanúsága miatti elnevezte Jomádár Misiék.
maradt. Mikor pedig iskolába került, a tanító ur a sok hun-
nak. Már kicsi korától kezdve Misi volt a neve és ez ráta is
van beírva az iskolába. Azonban senki se szólítja Sas Mihály-
Repülő Misi tulajdonképen Sas Mihálynak hívják így is

Repülő Misi!

von maga után.
tatta, hogy a szófogadatlanság milyen rossz következményt
mindig elővette a mama a tönkretett szép ruhát és megmu-
Hídt a kis Boriska, mert a hányszor akaratokodni akart,
nem engedik. És úgy is tett, hogy azután egy kicsit megsze-

Balázs bácsi postája

Legutóbbi fejtörők helyes megfejtése: **Arany János, Léghör,**
Félrebeszél, Katinka, Erdőn-mezőn.

Helyesen fejtették meg: Veréb Kató, Szabó Margit, Miku Zofika,
Jedinák György, Ország Zsuzsi, Olasz Sári és Antika, Mayer Márta,
Kocsis Katica, Kovács Juliska, Kávay Ancika, Fischer Nelly és Évi,
Piri Mariska, Ujvári Bandi és Imriske, Pálly Jolánka, Godár Mi-
hály, Gerber Géza, Herédi István, Péter Etelka, Ferdinándy Ilonka.
Gyurák Józsi és Mancsi, Vince József, Tomka Laci, Méhes József,
Polacsek Imriske és Lacika, Póka Mancika, Schweizer **Erzsike**,
Berky Ilike, Basch Zsuzsi, Molnár Mariska, Szalkity Mica, Sosos-
berger Baby, Nozdrovicky Laci, Brückner Laci és Gyuszi, Dieners
Karcsi, Balog Zoltán, Titz Rózsika, Szalkity Ezsán, Kőszegi Irénke,
Csatári Pityu, Kungel Ottó, Varga Zsuzsanna, Friedmann Marci,
Reich Vera, Berger Kató, Lónyi Stefi, Basch Pál, Balahó Ferkó,
Nánay Levente.

A jutalomkönyvet Nozdrovicky László, Molnár Mariska és Fer-
dinándi Ilonka nyertek el, akik írják meg a pontos címüket a Margit
néniének.

ÜZENETEK.

Varga Zsuzsanna: Minden jó kislányt szívesen fogadunk a Ha-
bostorta táborába. Irj szorgalmasan, s ha a szerecsce is kedvez,
jutalomkönyvet is nyerhetsz. **Kőszegi Irén:** Nem is szabad a Ha-
bostortát összevagdálni, elég ha leírod a megfejtést. **Schosberger**
Babi: Máskor a megfejtéseket egy papírra írd le és azt küld el. Ir-
hatnál bővebben is. Hanyadikba jársz és azt is írd meg, melyik
mese tetszik neked a legjobban. **Szalkity Mica:** Szegény öreg Balázs
bácsiról bizony megfélekedett az a huncut Mikulás. Lám a jó kis-
lányokat megis csak jobban szereti és róluk nem feledkezett meg.
Csak továbbra is maradj jó szófogadó kislánya a Tetkicának, ak-
kor a Jézuska is ellátogat hozzátok. **Péter Etelka:** Berky Ilike kért
meg, hogy üzenjem meg a következőket: Ne haragudj mert nem vá-
laszolt, de néki most nagyon sok tanulni valója van, majd a vaká-
ció alatt okvetlen fog írni. **Vince Józsi:** Ha a jutalomkönyvet
meg akarod nyerni, minden megfejtést be kell küldeni. Nem elég ha
három hetenként küldöd be. A fejtörőket küld be mégegyszer, majd
átnézem újból és ha jók lesznek lekölzöm. **Pálly Jolánka:** A juta-
lomkönyveket, az Erziét is elküldtük. **Kávay Ancika:** Türelmesebb-
nek kellene legyél. Még csak 2-szer írtál és már jutalomkönyvet
szeretnél? Várom a megígért hosszú levelet. **Mayer Márta:** Szól-
tam a Margit néniének és megígérte, hogy elfogja intézni, csak a
pontos címed írd meg a kiadóhivatalba. **Orszög Zsuzsi:** Legközelebb
rád is sor kerül.

fülött?
radnak ebben a rettenetes éjszakában fedel nélkül a fejük

ham olyan erővel rázta meg az árva fej fölé a kunyhó te-
Künn ezalatt szonzu vihar dühöngött s egy-egy szélro-
élesztették a tizek.

legyenek teljes sötétségben, egy hosszú vasföggel egyre
árva egymás mellett s mivel nem voltak almokak, hogy ne

Egy este nagyon szomorúan, éhesen gumnyasztott a két
resszel, mindössze csak egynehányat találhatk.

a szálmazsokokat hába turkálták össze-vissza a vadkörte ke-
kombáuk már régen elfogyott. Krumplijük is alig volt már s

fele fölött. Most már azt se tudták, hogy mihez kezdjenek. A
Ezzel a csapással pedig teljesen beborult az ég az árva

kéjükert.
őket, hogy egy éjszaka megették a farkasok mind a két kecs-

cséltenség sohasem jár egyedül, még az a nagy csapás is érte
Mivel pedig a példabeszéd is azt tartja, hogy: a szere-

II

gyereket azonnal mosolygó, édes álom ringatta el.
m, aztán szájával alá fogta őket, odavitte ágyukhoz s a két

a tündér: »igy akarom«, megérintette ujjaival az árva sze-
játok szőben, nyugodtan. Így akarom. — S mikor azt mondta

idő. Most pedig hagyjátok édes anyákatok pihenni s ti is alud-
hogy fogtok-e, ennek bizonyonyítására nem sokára előrr az

ba vegytek titeket, ha erre érdemeseink fogtok bizonyyni. S
angyalok muzsikája lehet — s azért jöttem, hogy oltalmam

meretlen olyan gyönyörű hangon, a melyhez hasonló csak az
— En vargok az erdő tündére — szólalt meg a szép is-

séget kifejező tekintettel két szemében.
ruval a fején, nyájas mosollyal az ajkán és szerető gyöngéd-

hat egy csodaszép nő alakot látnak maguk előtt virágkoso-
nek értését érzik a fejükön s a mint hirtelen félpilantának,

édes anyjukat hívogatva, hat egyszerre csak egy puha kéz-
A mint sirtak, sirdogáltak, nagy fájdalomukba, egyre az

Juliskának és Andrisnak meghalt a mamájuk.

I

Juliska és Andris története

almabort és málnapálinkát, Hümmöge Zsuzsannának pedig
kiadtam a parancsot, hogy idejekorán gondoskodjék a pecse-
nyék és tészták összeállításáról.

— Hümmüm, — hümmögött Hümmöge Zsuzsanna gazda-
asszony, — tessék csak rám bízni. Olyan lakomát csinálók
én, hogy még a püspök is megnyalja utána a száját.

— De a vendégségen nem lesz püspök, — szóltam közbe.

— Elég baj, — hümmögött Hümmöge Zsuzsanna, — mert
ha eljönne a püspök, akkor bizonyára eljönne vele a káplánja

is és én akkor annak meggyónhatnék, mert bizony nem érek
rá, hogy elmenjek a városba győnni.

— Tudja mit, Zsuzsanna asszony, — mondottam, — ha
a jubileumi lakoma jól sikerül, akkor adok magának három

nap szabadságot, meg száz dinár külön jutalmat és akkor el-
mehet a városba győnni. Jó lesz?

— Jó lesz, nemzetes uram, — hálálkodott Hümmöge Zsu-
zsanna ragyogó arccal. Csak aztán ez az ígélet is olyan ne

legyen, mint a többi.
— Hogy-hogy? Milyen volt a többi ígéletem?

— Ugy, hogy a nemzetes ur mindig megtartja, amit ígér,
csak az a baj, hogy legtöbbször magának tartja meg.

— Ejnye de tréfás kedvében van maga, Zsuzsanna, —
nevettem, de azért éreztem, hogy Hümmöge Zsuzsannának

igaza van.
Adtam neki pénzt, hogy a lakomához a szükséges dolgo-
kat előre bevásárolhassa és újból megígértem neki a száz di-
nárt és a három napos szabadságot.

Aztán elhívtam Rákics Alborákot, az erdei szabót és
megparancsoltam neki, hogy vegyen mértéket rólam és a
Muncurkó boccsról. Ugy gondoltam ugyanis, hogy a jubile-
umra muszáj új ruhát magamra venni és a boccsom se lehet a
régi gunyájában. Kiválasztottam a mintákból a szövetet, utá-
na Rákics Alborák, aki arról híres, hogy az ollóját a homlokán
hordja, mert a rákok nemzetségéből származik, előbb rólam
vett mértéket, aztán Muncurkóról. Mértékvétel közben meg-
alkudtam vele a két öltözet ruhára vonatkozólag. Drágállot-
tam, amit kért és javában elkudoztam, amikor a Muncurkó
egyszerre éktelen kacagásra fakadt. Tyü, de mérges letter
erre! Odaugrottam és úgy pofonvágtam a Muncurkót, hogy
nekiesett a falmak, amelytől a másik pofont kapta.

— Mordizomadta, még te mersz nevetni, te kölyök? Te
szhögysz azon, amikor én drágállom a ruha árát?!

Nincs a lovon tényleg kants
 Meglegyinti a nyakát,
 Se szorító zabola,
 Kötődékekkel igazgatja,
 Még se potyog le soha!
 Felpatán a ló hátán,
 Meglegyinti a nyakát,
 Se szorító zabola,
 Kötődékekkel igazgatja,
 Még se potyog le soha!
 Nincs a lovon tényleg kants
 Meglegyinti a nyakát,
 Se szorító zabola,
 Kötődékekkel igazgatja,
 Még se potyog le soha!

Hinta lovon

Nem kell neki puha nyereg,
 Szőren illi a lovat,
 Hanem azért úgy ill rajta
 Akár a parancsolat.
 Olyan csépp még a gyerekek,
 Hanem azért úgy ill rajta
 Akár a parancsolat.
 Nincs a lovon tényleg kants
 Meglegyinti a nyakát,
 Se szorító zabola,
 Kötődékekkel igazgatja,
 Még se potyog le soha!

Azonban Muncurkó nem került elő.
 — Muncurkó! Muncurkó! Muncurkó! —
 Munkor Rákics eltávozott a szobából, csak akkor vettem észre, hogy Muncurkó nincsen ott. Pedig azt akartam, hogy vessen le az új ruhát, nehogy a jubileum előtt bepiszkítsa. Azt gondoltam, kiment a konyhába, hogy megmutassa magát a húmmögge Zsuzsánna szakácsnőnek. Azonban nem találtam ott. Az egész lakásban hába kerestem. Kijárlottam hát a ház elé és torkomszakadtól ordítottam:
 — Puh, apád, anyád idejőjön.
 Mikor Rákics eltávozott a szobából, csak akkor vettem észre, hogy Muncurkó nincsen ott. Pedig azt akartam, hogy vessen le az új ruhát, nehogy a jubileum előtt bepiszkítsa. Azt gondoltam, kiment a konyhába, hogy megmutassa magát a húmmögge Zsuzsánna szakácsnőnek. Azonban nem találtam ott. Az egész lakásban hába kerestem. Kijárlottam hát a ház elé és torkomszakadtól ordítottam:
 — Muncurkó! Muncurkó! Muncurkó! —
 Munkor Rákics eltávozott a szobából, csak akkor vettem észre, hogy Muncurkó nincsen ott. Pedig azt akartam, hogy vessen le az új ruhát, nehogy a jubileum előtt bepiszkítsa. Azt gondoltam, kiment a konyhába, hogy megmutassa magát a húmmögge Zsuzsánna szakácsnőnek. Azonban nem találtam ott. Az egész lakásban hába kerestem. Kijárlottam hát a ház elé és torkomszakadtól ordítottam:
 — Muncurkó! Muncurkó! Muncurkó! —

— Papa kérem, — böngött a Muncurkó, miközben mancsával fogta a pofáját, — én nem azon nevettem, hogy a papa alkudott. Muszáj volt nevetni, amikor Rákics bácsi a hónom alatt méricskélte, mert igen csiklandós vagyok.
 Beláttam, hogy Muncurkónak igaza lehet és nem érdemelte meg a pofont.
 — No, jól van, — szóltam, — a pofont már nem kaparhatom le rólad, azonban megjegyzem magamnak a dolgot és a legközelebb, amikor rászorgálnál pofonra, azt fogom mondani hogy kvittek vagyunk.
 — Papa kérek, — pityergett Muncurkó — ismerlek téged, te nem sokat gondolkozol, amikor én valami huncutságot csinálók és amire eszedbe fog jutni, hogy már előre megkaptam a pofont, akkorára már lekentél nekem egy frisset. Adjál inkább most tíz dinár fájdalomdíjat, hogy este elmelessék az erdei moziba és akkor csak feledd el, hogy most hiába kaptam a nyaklevest.
 — Jól van no, kutyafékom, — ezzel benyultam a zsebbe és odaadtam Muncurkónak a tíz dinárt.
 Az egyik napon felkeresett Talpasi Tádé és Diótörő Detre. Volt velük egy harmadik is. Olyan állatot, akarom mondani erdei lakost, mint az, még nem is láttam. A bundája vörös volt, akár a rókáé, de sörénye és az egész feje olyan volt akár az oroszlané. Talpasi Tádé bemutatta a vendéget:
 — Engedje meg, nemzetes uram, — hogy bemutassam Pemzlicsek Pimpernel festőművész urat. Jelenleg szerencsénkre itt van tanulmányuton a mi erdőnkben és azért eszünkbe jutott, hogy megfestetjük vele a nemzetes ur arcképét és fölakasztjuk az erdei közséháza termében.
 — Mordizomadta, — fakadtam ki mérgesen, — engem ugyan ne akasszanak fel, mert úgy közjűk csapok kendteknék, hogy arról koldulnak.
 — Pardon grácia, — sietett a szóval Talpasi Tádé, amikor látta, hogy ütésre emelem a amncsom, — nem a nemzetes urat akasztjuk föl, hanem az arcképét, hogy még a késői ivadékaink is lássák, milyen derék medve volt az erdei kapitány a mi időnkben.
 — Ez már más, — mondtam megnyugodva, — miért nem beszél kelmed mindjárt világosan.
 Hát megegyeztünk abban, hogy a festőművész minden délután eljön hozzám, hogy megcsinálja az arcképet. Másnap már el is jött, hozott magával egy vászondarabot, amely

hoz nem is volt szükség mindkét kezére, hanem elég volt, ha lefesse. Olyan elmesén csinálta meg a dolgot, hogy a fujtatás-elkerülte azt a veszedelmet, hogy a fujtatást a makasbó esetleg nyakába volt akasztva, hogy a bal karja alatt legyen. Ezzel másik hurkoberendezést, amelynek segítségével a fujtató a makast kapaskodva tartani az ernyő nyelén. Készített egy az ernyő nyelére és vasbordázatára is. Így aztán nem kellett két hóna alatt átfogja a testét és ugyanakkor rá volt erősítve szereszm vékony száljaiból elkészített egy hurkot, amely a lőgött a szőgön, amióta megdöglött a lovuk, a Büszke. A lő-Az istállóból kihozta a löszerszámot, amely használatlanul a magasba az ernyőt. Azonban itt is hamar föltájt valamt, talmi. Mert úgy tervezte, hogy ennek segítségével viteti föl a belekapaszkozni az ernyőbe és ugyanakkor a fujtatást is fuj-De aztán tündüni kezdett. Bajos lesz a levegőben majd ment.
 Mindjárt meg is próbálta a fujtatást és a dolog nagyszerűen a felső nyíláson úgy tudni kifelé a levegő, akár a szélvihar. fogóhat előbb szét kell húzni, aztán hirtelen összecsuksni, mire hogyan fujtatták ezzel a tömlővel a műhelyben a tüzet. A két a bőrtömítő szűkít, nyílás van rajta. Misi nem egyszerűen látta, nagy hasa, alul két fogója van, akár két láb, fejjel pedig, ahol helyből az egyik fujtatást. Jó erős szereszm az, bőrből van a a segéd, de még a Jóska inas se, Misi titokban kicsepte a mű-Ebédidő alatt, amikor nem volt a műhelyben sem az apja, sem kovácsa és a műhelyben volt kézi fujtató vagy három is. — Fujtatást is könnyen szerzett Misi. Az apja volt a fahurkottak köröskörtil.
 Volt. Sőtéték volt ez a vászon és alul piros-zöld-sárga csikok dróbból a bordázata és a vásznan a legcsekélyebb hasadék se nak semmi baja a világon. Keményfából volt a nyel, vastag titotta a portól és a pókhálótól és megvizsgálta. Nem volt an-örtást ernyő ott volt a padlason. Misi most lehozta, megtiszt-ta a városi piacot és Misiéhez költözött a falura, azóta az ernyő védelmezte. Amióta nagyanyó öröksége miatt otthon con gyümölcsöt árult és a forrásától és az esőtől egy nagy ernyő és egy fujtató. A Misi nagyanyja azelőtt a városi pia-hez szükséges dolgokat. Ezek pedig a követezők voltak: egy-Ezzel Misi azonnal hazaszaladt és előkereste a repülé-nyő alá állandóan erős szél fújjon!
 nagy ernyőt, ha az ember arról is gondoskodik, hogy az er-

a fujtatóhoz erősített balkarját mozgatta ide-oda, mert ezzel mozgásba jött a fujtató is.
 Délután szállt föl Misi a levegőbe a szérüs kertből. Előbb azonban teletölte a zsebeit kenyérrel meg almával. Nem akart a levegőben éhezni és azért vitte magával az ennivalót. Épen hármát ütött a toronyóra, amikor Misi az előkészületeket befejezte. A terebélyesen szétnyílt ernyő rá volt szíjazva a tés-tére és a baloldalán ott fityegett a hatalmas fujtató is. Misi nagyot főláshzkodott, aztán működtetni kezdte a fujtatót, a melyből süvitve jött ki a levegő, akár a szélvész. A szél majd-nem szét pattantotta az ernyő vászontetejét, amely csontke-ményre feszült. Misi egyre jobban működtette a fujtatót és egyszerre csak azt érezte, hogy a föld elmarad a lába alól. Lassan emelkedett a levegőben és örömben felkiáltott, amikor már olyan magasan volt, mint a szalmakazal, amely a szérüs kert oldalában állott.
 — Kár, hogy ezt nem látja az egész falu, — morfondirozott Misi, — bezzeg csudálkoznának!
 Azonban nem látta senki a főlzállást, csak éppen Bodri kutya, amely nagyokat vakkantott és a magasba ugrándozott mintha együtt akarna menni a kiscgazdájával.
 — No, majd észrevesznek engem, — nyugodott meg Misi — ha a falu uccái fölött repülök.
 És erre a gondolatra még gyorsabb szélfújásra ösztökélte karja mozgásával a fujtatót.
 Fölfelé is ment meg egyben oldalvást is és így aztán nemsokára elkerült a nagyucca főlé. Kevés ember járt ilyerkor ottan, mert a legtöbben kint vannak a mezőn. Majd elrepül azokhoz is, határozta el magában. Amint lefelé kényelt az uccára, egyszerre csak látta, hogy a korcsmából Gajmecs Pista lácsi lépked kifelé, az öreg harangozó.
 (Folytatása következik.)

